Pla d'Acció Cultural

Sant Celoni i la Batllòria

Diputació Barcelona

Ajuntament de Sant Celoni

Pla d'Acció Cultural

Sant Celoni i la

Batllòria

Diputació Barcelona

Ajuntament de Sant Celoni

© Diputació de Barcelona
Setembre de 2019
Impressió: Departament de Reproducció Gràfica de la Diputació de Barcelona

Continguts

1. Presentació 5

1.1 Estructura del pla 6

2. Procés i metodologia 9

2.1 Fase de diagnòstic 9

2.2 Fase de definició estratègica 9

3. Diagnòstic 11

3.1 Context 11

3.1.1 Territori 11

3.1.2 Població 17

3.1.3 Economia 22

3.1.4 Educació 27

3.2 Cultura 31

3.1.5 L'Ajuntament 31

3.2.1 Equipaments i serveis municipals 35

3.2.2 Teixit associatiu 45

3.2.3 Les empreses culturals 49

3.2.4 Activitat cultural 50

3.2.5 Una mirada territorial 53

3.2.6 Visions culturals 58

3.3 Síntesi del diagnòstic 65

3.3.1 Resum executiu 65

3.3.2 Elements favorables i de dificultat principals 69

4. Estratègia 71

4.1 Arquitectura de l'estratègia 71

4.2 Condicions per al desenvolupament del pla 72
4.3 Reptes per a una estratègia cultural a Sant Celoni 73
4.4 Eixos, programes i projectes 75
4.4.1 Eix 1. Cultura de proximitat 77
4.4.2 Eix 2. Formació, creació i producció 89
4.4.3 Eix 3. Accés, programació i públics 96
4.4.4 Eix 4. Memòria i patrimoni 105
4.4.5 Eix 5. Desenvolupament territorial 115
4.5 Resum de projectes motor i programes urgents 120
5. Implementació de la nova estratègia 121
5.1 Consideracions prèvies 121
5.2 Mecanisme d'implementació del PAC 122
5.3 Mecanisme de seguiment 123
6. Referències bibliogràfiques 125
7. Annex 127
ANNEX 1 | Gràfiques i mapes complementaris al diagnòstic 127
ANNEX 2 | Participants en l'elaboració del Pla 135
8. Crèdits 139

1. PRESENTACIÓ

El Pla d'Acció Cultural de Sant Celoni s'ha d'entendre com l'instrument que guiarà la vida cultural del municipi durant els propers anys. Es tracta d'un document operatiu que ha de convertir-se en un dels principals referents tant pels responsables polítics i tècnics de l'Ajuntament, com per les empreses i professionals del sector privat, les entitats i associacions culturals i el conjunt de la ciutadania.

En primera lloc, el Pla d'Acció Cultural de Sant Celoni ha de suposar introduir una mirada que vagi més enllà de les urgències quotidianes, garantint una perspectiva més àmplia a l'hora de definir els objectius i les prioritats en termes de cultura. Així doncs, ha de representar una aposta per una forma de treballar que defugi de la inèrcia i la improvisació. Això suposa, disposar d'un document que permeti gestionar el present i projectar el futur des d'una visió global i participativa.

En segon terme, el Pla d'Acció Cultural de Sant Celoni s'entén com la possibilitat de reforçar la cultura com a eix central de la vida política i ciutadana del territori. Sovint, la política cultural juga un paper subsidiari d'altres polítiques. En canvi, el seu caràcter transversal impregna, tot i que no sempre sigui visible ni reconegut, tots els altres àmbits que sí són protagonistes. Específicament, el Pla d'Acció Cultural de Sant Celoni s'inscriu en el context del desenvolupament del Pla Educatiu d'Entorn, el Pla Local de Joventut, i del Pla de Formació Llarg de la Vida. Tots ells són àmbits transversals de la cultura i s'han de considerar estratègicament des d'un marc global que el Pla d'Acció Cultural ha de propiciar.

En últim terme, el Pla d'Acció Cultural de Sant Celoni integra la mirada de diversos agents culturals en un projecte en comú. Tots aquests agents no s'han d'integrar només en el procés d'elaboració del Pla, sinó també durant la seva implementació.

En definitiva, el pla suposa un punt i a part per engegar una etapa que permeti establir uns objectius i dibuixar una nova perspectiva, estratègica i global:

- Ordenar, prioritzar i superar les urgències del dia a dia i posar les condicions per una planificació a curt, mitjà i llarg termini.
- Diàleg: un projecte de poble, no només del sector cultural o de l'Ajuntament, sinó un full de ruta construït amb les veus de tots els agents.

1.1 Estructura del pla

L'elaboració d'un Pla d'Acció Cultural és anàlisi del present i projecció de futur; és procés de diàleg; document amb vocació operativa; és anàlisi i estratègia; és cultura com a àmbit i cultura com a mirada. Tot això s'estructura i es desenvolupa a partir de tres grans blocs:

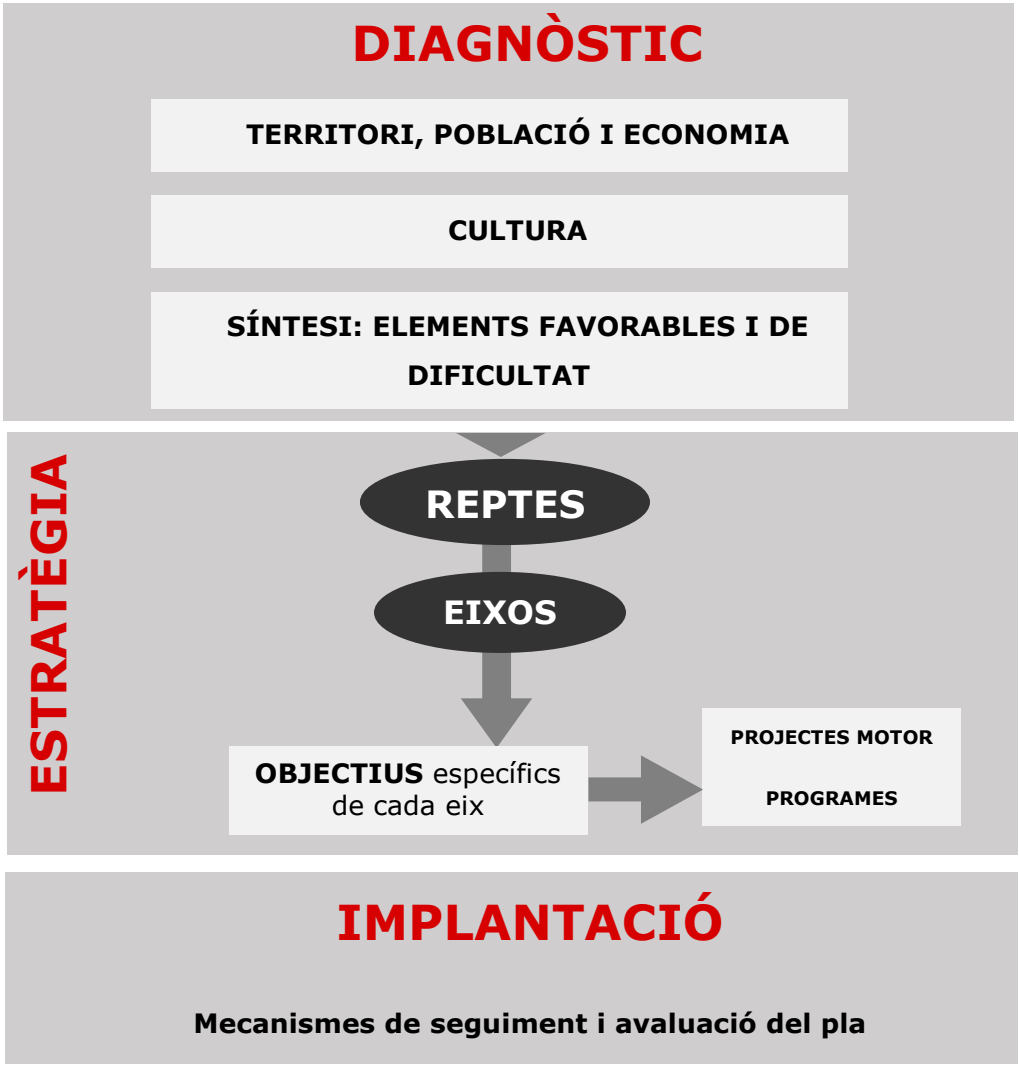

1) Diagnòstic. Els primers continguts tenen per objectiu analitzar el context del municipi pel que fa a territori, població, economia i cultura. Més que una fotografia es tracta d'una mirada intencionada per analitzar la realitat de Sant Celoni des d'una perspectiva cultural. El diagnòstic compta amb els següents punts:

- **Territori i població.** El primer pas atén al context que envolta la cultura en termes geogràfics, demogràfics i socioeconòmics.

- **Cultura.** Un cop situat el marc previ, s'entra a analitzar la realitat cultural, en un sentit més estricte. Per a dur a terme un diagnòstic d'aquesta realitat s'elabora un Mapa de Recursos Culturals. Aquest mapa inclou tres perspectives d'anàlisi:
    1. Política cultural: recursos, pressupostos, equip tècnic, principals programes, eines, etc.
    2. Equipaments culturals: recull sintètic dels principals equipaments culturals i les seves característiques.
    3. Associacionisme cultural i sector professional: anàlisi de la realitat associativa i del sector cultural professional.

- **Elements favorables i de dificultat.** Finalment, es completa la radiografia amb una síntesi d'aquells elements favorables i de dificultat extrets a partir de les dues mirades anteriorment esmentades: territori i població, i cultura.

2) Estratègia. La diagnosi permet formular una estratègia fonamentada. La idea principal de l'estratègia és elaborar un disseny de futur de l'àmbit cultural i de l'aportació de la cultura al municipi.
Des d'una mirada global, estratègica i a llarg termini que incorpori, també, la necessitat de treballar els reptes específics i interns del sector.

L'estratègia inclou:

- **Els reptes de Sant Celoni.** Els reptes que se li plantegen a Sant Celoni com a municipi.
- **Els eixos del Pla d'Acció Cultural de Sant Celoni**. Els eixos del Pla constituiran l'estructura bàsica del projecte i hauran de guiar el treball futur.
- **Els objectius.** Els objectius ajudaran a concretar els eixos i a marcar el conjunt de fites a assolir durant els propers anys.
- **Els programes i les accions del Pla**. Seran el conjunt d'actuacions concretes a desenvolupar en el marc del Pla d'Acció Cultural.

3) Implementació. Finalment, per tancar un document amb vocació operativa, el Pla d'Acció Cultural defineix, a grans trets, mecanismes per:

a. Seguiment de la implementació del Pla.
b. Avaluació del desenvolupament dels programes.

2. PROCÉS I METODOLOGIA

2.1 Fase de diagnòstic

La primera fase del desenvolupament del projecte ha sigut l'elaboració del diagnòstic, una fase caracteritzada per la doble dinàmica de treball de gabinet i d'obertura participativa (a l'annex es pot trobar la relació d'entrevistats i participants a la reunió de grup (*focus group*). Les accions desenvolupades han estat:

- **Treball de gabinet:** Anàlisi de documentació i fonts secundàries sobre la realitat social i cultural de Sant Celoni (dades estadístiques, memòries d'activitat, directori d'entitats, pressupostos, plans i estudis d'altres àrees, catàleg de patrimoni, etc...).
- **Entrevistes a informants clau:** S'han realitzat entrevistes en profunditat a agents de l'àmbit de la cultura, que han aportat les seves mirades sobre la realitat cultural de Sant Celoni i els reptes que haurien de guiar l'estratègia.
- ***Focus group***. La realització de *focus group* serveix per enriquir des de diferents mirades els continguts. Es van organitzar dos grups diferenciats per a representants de la ciutadania i del sector.

2.2 Fase de definició estratègica

Aquesta fase, a partir de la qual es va concretar l'estratègia a seguir en el desenvolupament del Pla, es va complementar amb una jornada participativa amb diverses taules de treball (a l'annex es pot trobar la relació de participants) i la posada en marxa d'un canal de participació virtual:

- **Jornada de participació:** A partir del diagnòstic realitzat, amb la recollida de mirades culturals a través dels *focus group* i les entrevistes, es va elaborar una proposta d'estratègia que va ser debatuda i validada en el marc de la jornada.
- **Espai virtual:** Els relats de cada taula de treball van ser publicats a Internet i es va oferir l'opció d'aportar noves idees a través d'un mecanisme de participació virtual.

3. DIAGNÒSTIC

El diagnòstic s'estructura en tres parts: la primera, sobre el territori, la població, l'economia i el context social del municipi; la segona, sobre els recursos culturals, analitza les mirades culturals a través dels elements i particularitats més destacades i la dotació pressupostària municipal; i la darrera part, on de forma sintética s'enumeren els elements favorables i de dificultat diagnosticats a les dues primeres parts.

3.1 Context

3.1.1 Territori

Sant Celoni

El municipi es troba situat a la comarca del Vallès Oriental, entre les comarques de la Selva i el Maresme. Limita amb els municipis de Sant Iscle i Sant Cebrià de Vallalta, Tordera, Fogars de la Selva, Sant Feliu de Buixalleu i Riells, Gualba, Campins, Fogars de Monclús, Santa Maria de Palautordera i Vallgorguina. Esdevé un nucli estratègic en l'eix de comunicació, ja que es troba a mig camí entre Barcelona i Girona, i és també porta del Montseny i el Montnegre-Corredor, espais naturals de gran riquesa i bellesa paisatgística. Al mig de la conca del riu Tordera, la vila es configura com a **punt neuràlgic de la subcomarca del Baix Montseny**.

El municipi té una extensió de 64,4km^2 i consta de **dos nuclis urbans**: **Sant Celoni (17.588 habitants) i La Batllòria (1.309 habitants)**, aquest darrer ubicat a uns 6 quilòmetres al nord-est. El terme municipal també inclou Sant Martí de Montnegre, Olzinelles, Vilardell i Furiosos, nuclis de l'àrea del Montnegre que en el passat havien constituït municipis amb diverses fórmules d'agrupació.

La dinàmica social, econòmica i cultural celonina es desenvolupa des de dos vessants: urbana i natural. En efecte, es pot afirmar que el Sant Celoni real no es troba reflectit en l'estructura territorial que gestiona i això és un dèficit important a l'hora d'emprendre projectes que responguin a aquesta lògica.

Sant Celoni està dotat d'una **excel·lent xarxa de comunicacions**. Per una banda, les **comunicacions externes**, amb **la xarxa ferroviària** (Renfe) que connecta Sant Celoni amb dues de les dues ciutats més importants de Catalunya

(Barcelona i Girona) amb la línia R2**. La proximitat amb l'autopista AP7 facilita** també els desplaçaments i **la connexió amb poblacions mitjanes** com Cardedeu, Llinars o la capital del Vallès Oriental, Granollers. Per altra banda, la **comunicació interna**, amb la carretera que uneix el municipi amb la zona del Baix Montseny i que el connecta amb Santa Maria de Palautordera i Sant Esteve de Palautordera, una via que disposa de carril de doble sentit habilitat per a bicicletes i vianants, i una línia de bus interurbà. Aquest triangle, format pels tres municipis, és el **Corredor de la Tordera**.

L'accés al Parc Natural del Montseny s'efectua per dos punts, o per la carretera local de Sant Celoni direcció Campins (BV-5114) o per Santa Maria de Palautordera (BV-5301).

Els dos nuclis urbans, Sant Celoni i la Batllòria, es connecten a través de la carretera C-35. D'aquesta via en destaca una notable afluència de trànsit, sobretot transportistes, degut al seu pas proper a polígons industrials. Sant Celoni disposa també d'una línia de bus urbà (21 parades – línia 598) que connecta els diversos barris del municipi. L'enllaç amb la urbanització dels Boscos del Montnegre i amb La Batllòria, com també amb els nuclis interurbans (Campins, Mosqueroles, Arenys de Mar, Granollers, Santa Fe del Montseny, Vallgorguina, Sant Esteve de Palautordera, Sant Pere de Vilamajor, Montseny i Gualba) és possible gràcies als serveis de bus de les empreses *Sagalés* i *La Hispano*. En definitiva, com apuntava un agent entrevistat, "la singularitat de Sant Celoni és la seva situació geogràfica".

Mapa 1 | Ubicació del municipi de Sant Celoni

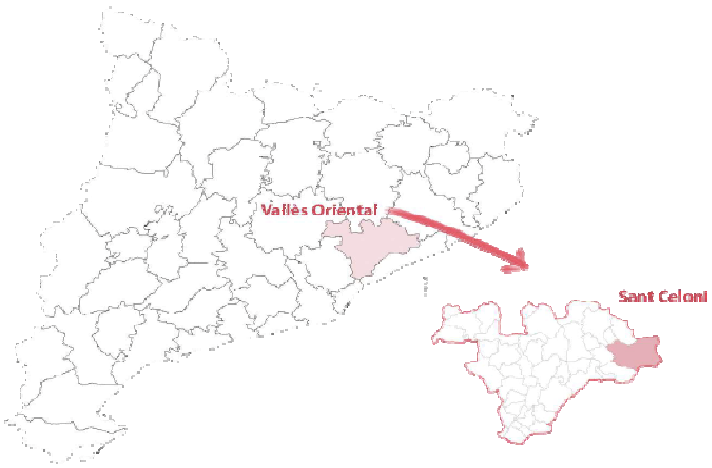

Font: *Hibermapa (Generalitat de Catalunya): http://sig.gencat.cat/visors/hipermapa.html*

Estructura urbana

Com s'ha apuntat, el terme municipal de Sant Celoni comprèn els següents nuclis: el nucli urbà, els nuclis disseminats per la zona del parc natural del Montnegre (Fuirosos, Olzinelles i Sant Martí de Montnegre) i les urbanitzacions del Montnegre. La Batllòria és el nucli més poblat fora del nucli urbà i el darrer de la comarca del Vallès Oriental, situat a l'extrem nord del terme municipal. Per la seva banda, el nucli urbà de Sant Celoni es divideix en els següents barris: Les Borrelles, Can Sans, Zona Residencial de les Torres, Illes Belles, Sant Ponç, El Pertegàs, Carrer Major de Baix o Barri de la Força, Carrer Major de Dalt o Barri Vilanova, Molí Paperer, Zona Residencial dels Esports, Turó Mare de Déu del Puig, Avinguda de la Pau, El Sot de les Granotes i Pla de Palau (*a l'annex s'hi troben els mapes dels nuclis urbans del municipi).*

Els barris de Sant Celoni tenen característiques i particularitats que els distingeixen. Alguns d'ells amb un marcat passat industrial i obrer, d'altres d'acollida per la immigració de mitjans del segle XX provinent del sud d'Espanya o de les onades d'immigració exterior. Durant la dècada dels anys 80 els barris perifèrics com les Borrelles, Sant Ponç, les Illes Belles, el Baix Montseny o el Molí Paperer gaudien d'una identitat pròpia notòria. Amb el pas dels anys s'han anat homogeneïtzant degut a un augment de la trama urbana que ha permès millorar la xarxa de comunicacions amb més zones de vianants o la posada en marxa del bus interurbà. El nucli ha crescut considerablement les darreres dècades i n'han augmentat els habitatges en zones residencials com el Turó de la Mare de Déu, Les Torres o la zona dels Esports. **Les vies de comunicació sovint han estat un inconvenient per la connexió amb el centre de la vila.** Per exemple, la zona de les Illes Belles o les Borrelles les separa la via del tren, o el Molí Paperer està dividit per la carreta C-35. Sovint, des dels barris s'ha reclamat major atenció i recursos, ja que les activitats culturals i socials s'han desenvolupat majoritàriament a la Plaça de la Vila i al centre del poble. Antigament les festes de barri, impulsades per les associacions de veïns i veïnes, eren nombroses i dotaven de vida els barris. Amb el pas del temps s'han anat perdent, tot i que encara en sobreviuen algunes. En aquest línia, durant la jornada participativa, apunten que "actualment els barris perifèrics no tenen equipaments i s'han anat perdent les associacions de veïns que els dinamitzaven".

Mapa 2 | Ubicació barris de Sant Celoni

Font: *Wikipedia* https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/8/88/Barris_de_Sant_Celoni.svg

La Batllòria

Entre els segles XV i XVI es va desenvolupar com a centre administratiu del poble del Montnegre. Al 1927, amb la seva dissolució, la Batllòria passà a annexionar-se al municipi de Sant Celoni. A la dècada dels 80, va iniciar-se un moviment per aconseguir la independència municipal; i a finals d'aquesta mateixa dècada es va crear la regidoria de la Batllòria, que es mantingué fins al 2003. Aquell mateix any es constituí **el Consell de Poble, un òrgan per articular la participació ciutadana**, format per persones a títol individual i representats d'entitats i associacions, com també un/a regidor de cada partit polític. El Plenari del Consell de Poble es reuneix com a mínim 4 cops l'any.

Assentat al costat d'una petita vall del riu Tordera, ha mantingut una estreta relació amb el corrent, explorant els recursos i gaudint de terrenys fèrtils. Malgrat tot, la proximitat amb ell, ha causat que algunes cases assentades prop d'ell sovint trobin enaiguats els seus terrenys.

El cens actual és de 1.309 habitants (sumant la urbanització Royal Park). **En l'última dècada, ha experimentat un creixement exponencial en nombre d'habitants,** que s'ha estabilitzat els darrers dos anys, **resultat de l'augment de la mobilitat a la Regió Metropolitana de Barcelona.** Així doncs, els últims anys, la població ha augmentat significativament a la part nova de la vila i a la

urbanització Royal Park, i la població del casc antic s'ha vist pràcticament inalterada.

Pel que fa als sectors econòmics, **la Batllòria tenia un elevat capital forestal** (de 3.115 hectàrees del municipi, 2.774 estan ocupades pel bosc), però a partir dels anys 60 aquesta activitat va patir un progressiu decaïment a favor de la indústria, fins al punt que la fàbrica de fil de seda artificial INACSA ha estat un dels senyals d'identitat del poble, amb una gran influència en el mercat laboral, el desenvolupament urbanístic i la vida ciutadana de la vila.

Pel que fa a equipaments i serveis, la Batllòria disposa de consultori mèdic, oficina d'atenció ciutadana, escola Montnegre, observatori de la Tordera, camp municipal i equipament **cultural Unió Batllorienca**. Aquest darrer s'ha convertit en el **principal referent de les activitats culturals a la localitat**, on hi trobem els serveis següents: oficina d'atenció ciutadana (OAC), biblioteca municipal, centre cívic, espai per a entitats i sala d'actes.

Capitalitat del Baix Montseny

Sant Celoni es troba situat als peus del Massís del Montseny i, juntament amb Gualba, Santa Maria de Palautordera, Sant Esteve de Palautordera, Sant Antoni de Vilamajor, Sant Pere de Vilamajor, Llinars del Vallès, Montseny, Campins, Fogars de Montclús, Vallgorguina i Vilalba Sasserra, configuren la comarca natural del Baix Montseny (Les Guies Baix Montseny, 1992). En aquesta línia, Sant Celoni és el municipi amb el major nombre d'habitants de tot el Baix Montseny i fa la funció de capital, doncs atrau diàriament habitants de **poblacions més petites com Campins, Sant Esteve de Palautordera o Montseny, que fan un ús habitual dels seus serveis i equipaments.**

Per altra banda, en la vessant educativa, **són nombroses les ofertes que des del Pac Natural es fan als escolars d'arreu de Catalunya** per tal de conèixer la flora i la fauna del massís. Paradoxalment a tota aquesta riquesa paisatgística i patrimonial, **hi ha el risc d'un esvaniment de pertinença amb l'entorn natural**, en la mesura que Sant Celoni ha crescut, i la societat pot tendir a una certa pèrdua d'identitat, entesa aquesta com la base sòlida per projectar un municipi orgullós dels seus trets distintius. En cert grau, el municipi desaprofita el potencial turístic natural i patrimonial, ja que els visitants del Parc Natural del Montseny passen pel mig del municipi sense fer-hi parada.

Mapa 3 | Ubicació Baix Montseny

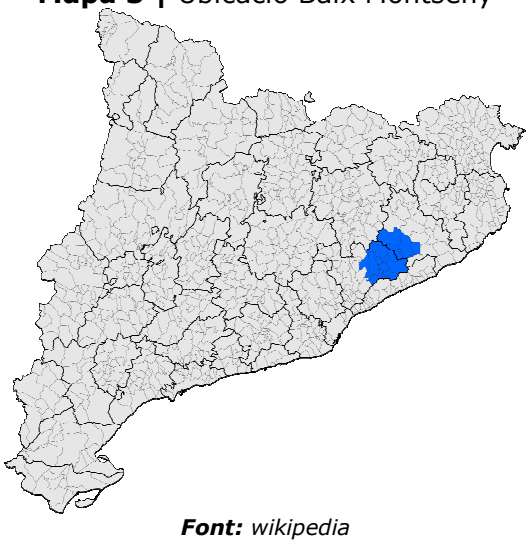

Font: *wikipedia*

El Corredor de la Tordera

Com s'apunta a l'estudi *Corredor de la Tordera: un model de creixement industrial vertebrat per l'autopista*, el que es considera com el corredor de la Tordera s'estén des de Sant Celoni a Fogars de Tordera, en una estreta vall per on circulen el riu, l'AP-7, la C-35 i el tren. Una zona amb poblacions majoritàriament rurals que durant la segona part del segle XX van patir un fort procés d'industrialització.

Partint d'aquesta idea formulem el concepte **Corredor cultural de la Tordera**. Un eix viari de 4km que connecta els municipis de Sant Celoni, Santa Maria de Palautordera i Sant Esteve de Palautordera. **Una columna vertebral de la comarca natural del Baix Montseny, on hi conviuen prop de 30.000 persones**, connectades pel Camí Vell de Sant Celoni. Aquesta proximitat geogràfica ha propiciat que històricament hi hagi una relació social i cultural. Així ho mostra el mapa que es troba al final d'aquest primer apartat, la proximitat entre els tres municipis és un element clau per propiciar la cooperació cultural. I com veurem més endavant, **en el continu d'aquests tres municipis, s'hi troba una riquesa artística** a explorar, especialment en l'àmbit de les arts escèniques.

Per concloure aquest apartat, podem afirmar que el corredor de la conca de la Tordera és l'eix de connexió, intercanvi i cooperació entre uns municipis propers geogràficament. I el Baix Montseny, amb Sant Celoni de capital, és la comarca

natural que dota d'identitat i cohesiona als habitants de tots els nuclis que en formen part.

Mapa 4 | El Corredor de la Tordera

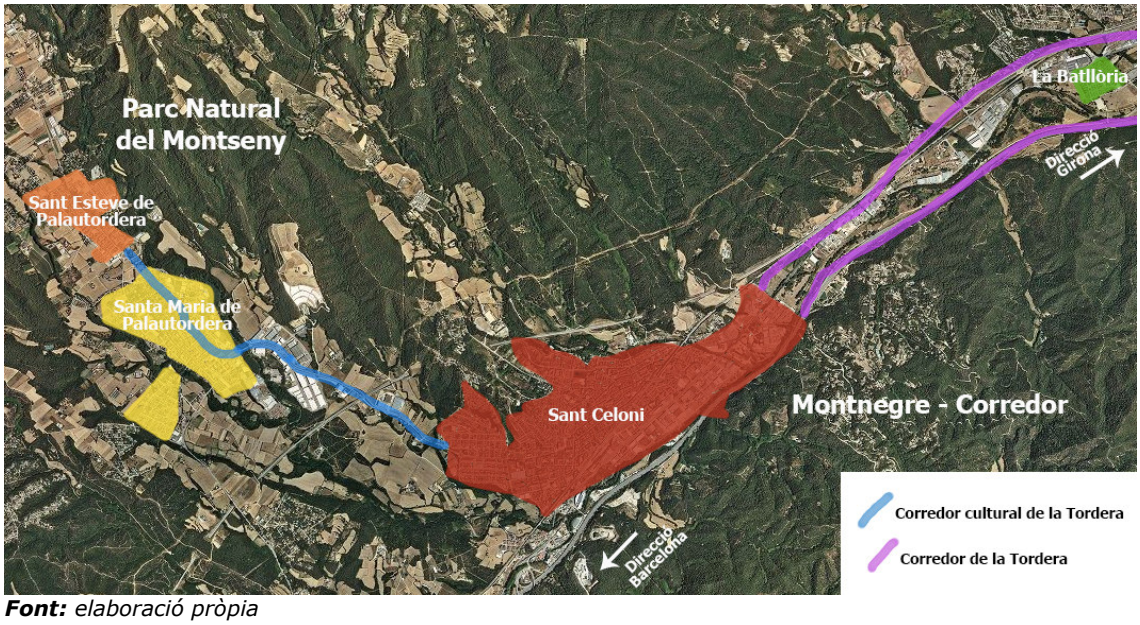

Font: *elaboració pròpia*

3.1.2 Població

Evolució

L'evolució de la població de Sant Celoni aquests últims anys ha estat clarament caracteritzada pel creixement. Com veiem al gràfic 1, entre el 2002 i el 2017, **la població ha crescut en 4.297 habitants**, fet que la situa en un màxim històric.

En concret, al llarg dels últims quinze anys (2002-2017), **s'ha produït un augment del 24%**. El màxim increment anual de població es va donar l'any 2005 amb un ritme de creixement del 5,3%; a partir del 2006 el creixement s'estabilitza al voltant del 2%; fins i tot el 2014 es va produir un lleuger descens (-0,20%).

En conjunt, aquesta darrera dècada es tracta d'un període elevat de creixement; si entre els anys 1977-1997, la població va augmentar en poc més de 1.100 habitants, una mitjana de 55 l'any, en els darrers 15 anys ha augmentat 4.297 habitants, un increment anual mitjà de 286.

Gràfic 1 | Evolució de la població de Sant Celoni 2002-2017

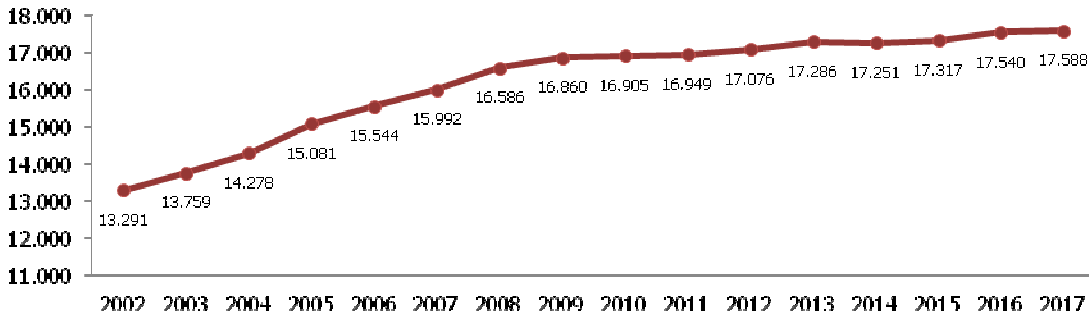

Font: *elaboració del CERC a partir de dades de l'Institut d'Estadística de Catalunya, Generalitat de Catalunya (IDESCAT)*

En relació a la resta del Vallès Oriental, el creixement a Sant Celoni ha estat més notable, sobretot durant el període del 2002-2007 amb un 20,3%. A partir del 2007 aquesta tendència es desaccelera de forma molt marcada fins arribar al període 2012-2017, en què el creixement se situa només en el 3%, encara dos punts per sobre de la mitjana catalana.

A aquest notable augment de la població cal sumar-li també el creixement dels municipis del voltant (Santa Maria de Palautordera i Sant Esteve de Palautordera), en un total 30.850 habitants (2018).

Gràfic 2 | Comparativa territorial 2002-2017

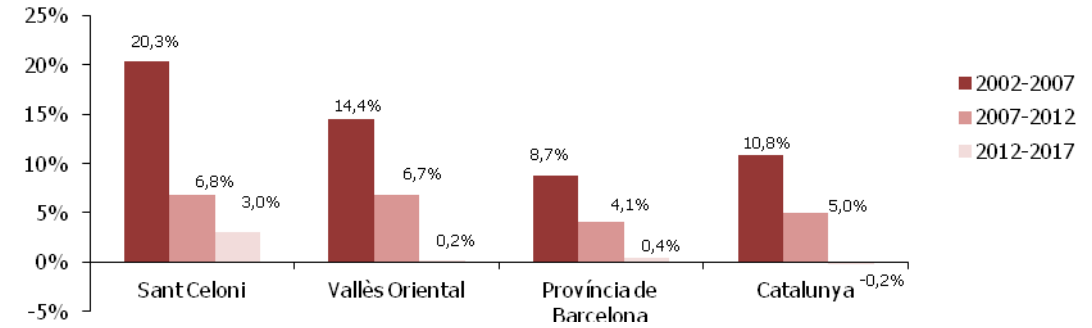

Font: *elaboració del CERC a partir de dades de l'Institut d'Estadística de Catalunya, Generalitat de Catalunya (IDESCAT)*

En fer la comparativa amb la comarca de La Selva i amb el conjunt de la Província de Girona veiem com des del 2002 al 2007 el creixement poblacional és superior al de la Província de Barcelona i el Vallès Oriental. Així i tot, i a diferència del gràfic anterior, veiem com a partir del 2012 es produeix un canvi de tendència i el

percentatge disminueix substancialment fins a situar-se per sota del 0% (-3,62% a La Selva i -0,78% a la demarcació de Girona).

Gràfic 3 | Comparativa territorial 2002-2017

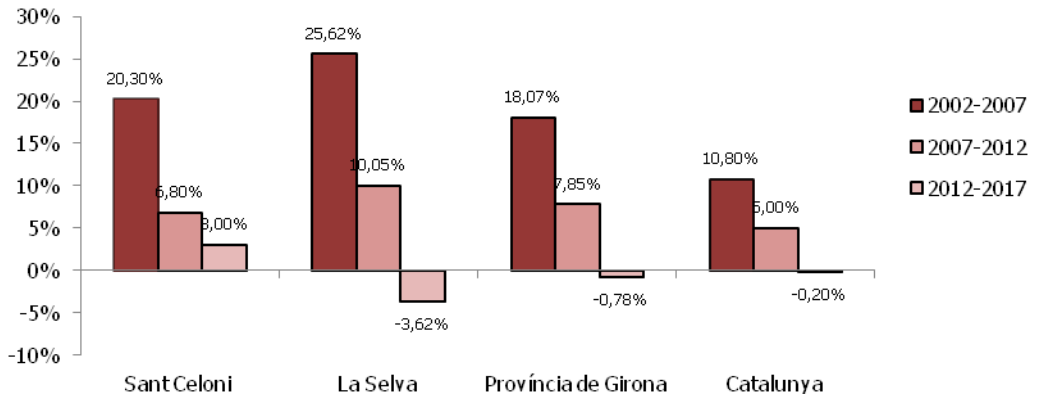

Font: *elaboració pròpia a partir de dades de l'Institut d'Estadística de Catalunya, Generalitat de Catalunya (IDESCAT)*

Si tenim en consideració la distribució de població per edats, la franja majoritària de població es concentra entre 30 i 64 anys, amb un 50,5%. Els menors de 15 anys representen el 17,2%, els joves entre 15 i 29 anys el 15,1% i els majors de 65 anys un 17,2%. Si observem la comparativa territorial amb el Vallès Oriental, la província de Barcelona i Catalunya, veurem com els percentatges són pràcticament els mateixos.

Gràfic 4 | Comparativa territorial. Distribució població per edats 2017

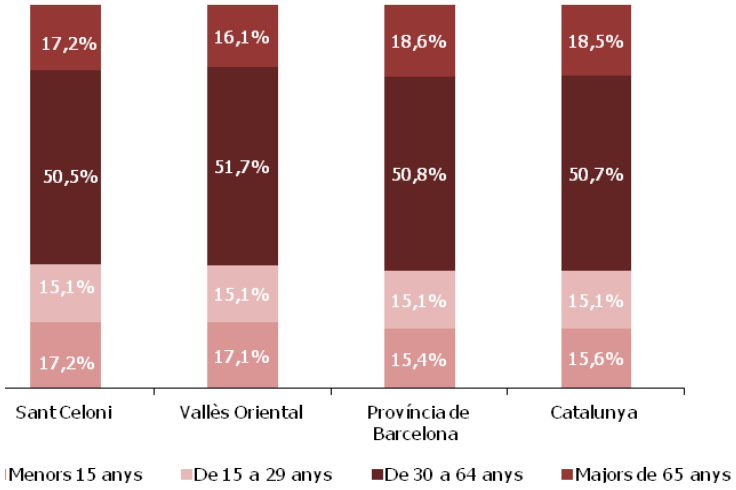

Font: *elaboració del CERC a partir de dades de l'Institut d'Estadística de Catalunya, Generalitat de Catalunya (IDESCAT)*

Immigració

El creixement poblacional a Sant Celoni i rodalia s'ha produït majoritàriament per l'arribada de població immigrada, que al municipi representa el 29,4% del total (suma dels nascuts a l'estranger i a la resta de l'Estat). Si hi sumem les persones vingudes d'altres comarques de Catalunya, el percentatge és del 55,4%. El component migratòri ha determinat el creixement del municipi.

Com es mostra al gràfic 5, el creixement poblacional manté una lògica semblant a la del Vallès Oriental. Amb un 44,5%, veiem com el creixement migratori és degut a residents que provenen del Vallès Oriental, i amb un 26% els residents provenen d'una altra comarca (majoritàriament de la província de Barcelona). Tan sols el 13,9% del creixement migratori prové de fora de l'estat espanyol.

Gràfic 5 | Comparativa territorial. Població segons el lloc de naixement 2017

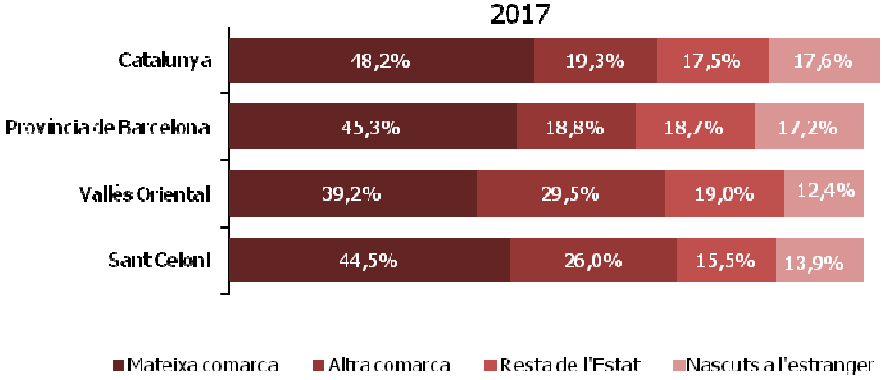

Font: *elaboració del CERC a partir de dades de l'Institut d'Estadística de Catalunya, Generalitat de Catalunya (IDESCAT)*

Al gràfic 6 veiem com, a la darrera dècada (2006-2016), el saldo natural ha oscil·lat entre 100 i 40, mentre que el saldo migratori reflecteix clarament com el creixement poblacional és degut al desplaçament de persones des d'altres territoris. Durant els períodes 2008-2010 i 2013-2014, es va produir un descens del saldo migratori, fet que explica en bona part la desacceleració del creixement poblacional.

Per tant, a hores d'ara, **l'evolució del creixement poblacional és degut al desplaçament de persones des d'altres territoris,** essent la diversitat cultural una de les característiques de Sant Celoni. Així doncs, els diferents fenòmens migratoris – interns i externs - que han esdevingut al municipi fins a l'actualitat, són claus per entendre les característiques del Sant Celoni actual: un municipi divers, plural i heterogeni.

Gràfic 6 | Evolució del creixement de la població 2006-2016

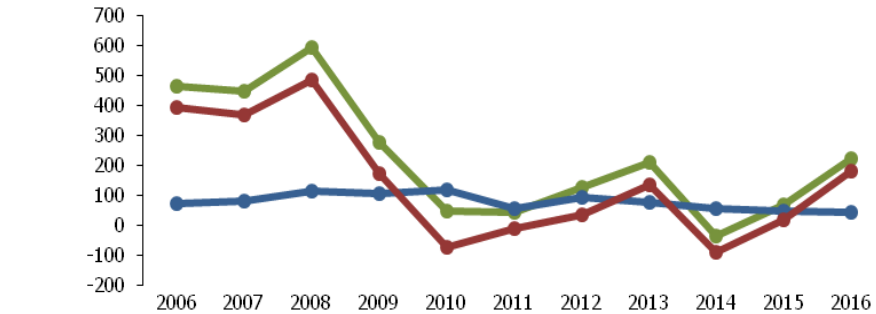

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Creixement	463	448	594	274	45	44	127	210	-35	66	223
Saldo natural	71	79	112	104	119	57	94	74	54	48	42
Saldo migratori	392	369	482	170	-74	-13	33	136	-89	18	181

Font: *elaboració del CERC a partir de dades de l'Institut d'Estadística de Catalunya, Generalitat de Catalunya (IDESCAT)*

Com podem copsar, **l'evolució del moviment migratori la darrera dècada ha estat majoritàriament intern**, mantenint-se per sobre dels 700 nouvinguts anuals (excepte el 2007). Per altra banda, la immigració externa es comença a produir a partir de l'any 2004 (222 persones), ja que segons dades del Programa HERMES (DIBA), el 2000 tan sols van ser 2 les persones nouvingudes. Així doncs, la immigració externa ha mantingut una dinàmica de creixement sostingut, i la interna ha estat més notable.

Gràfic 7 | Evolució del moviment migratori (2006-2016)

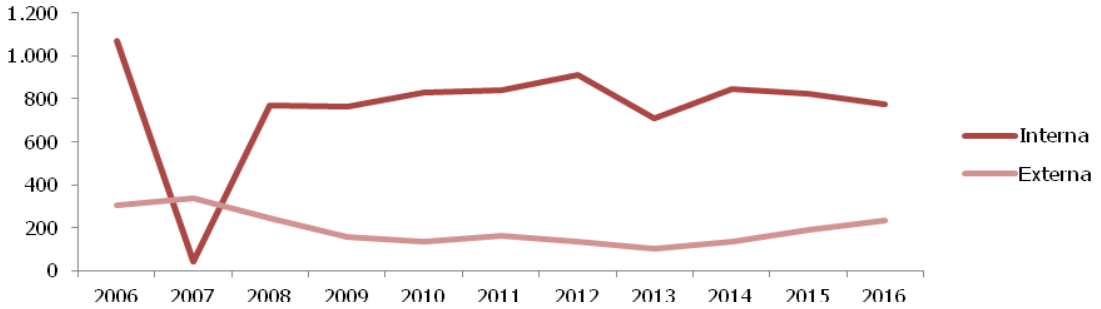

Font: *elaboració pròpia a partir de dades del Programa HERMES - Sistema d'Informació Socioeconòmica Local, l'Àrea de Desenvolupament Econòmic Local de la Diputació de Barcelona, la Gerència de Serveis de Promoció Econòmica i Ocupació de la Diputació de Barcelona*

Segons dades del 2016, la majoria del moviment migratori és intern (gràfic 8). D'aquest, un 52,4% són immigrants que provenen de la província de Barcelona (25,2% del Vallès Oriental i 27,2% de la resta de la província). De la resta de Catalunya el percentatge és d'un 15,6% i de la resta d'Espanya un 8,8%. La

immigració exterior és del 23,1%, repartida de la següent manera: Unió Europea (19,3%), resta d'Europa (2,1%), Àfrica (10,7%), Amèrica (35,6%), Àsia (7,3%), i un 24,9% que no en consta el lloc de procedència.

Gràfic 8 | Procedència del moviment migratori (2016)

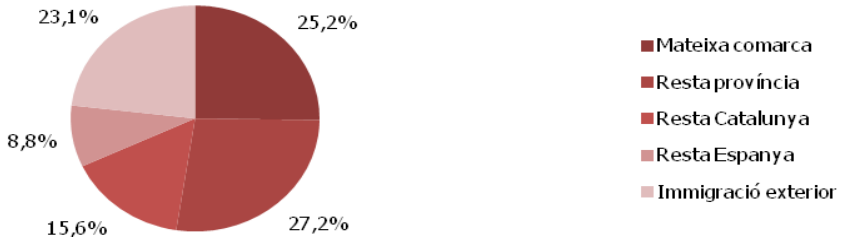

Font: *elaboració pròpia a partir de dades del Programa HERMES - Sistema d'Informació Socioeconòmica Local, l'Àrea de Desenvolupament Econòmic Local de la Diputació de Barcelona, la Gerència de Serveis de Promoció Econòmica i Ocupació de la Diputació de Barcelona*

3.1.3 Economia

Indústria i serveis

La dimensió socioeconòmica ens serveix per definir la forma de vida de les persones i ens dibuixa diferents perfils de públics culturals amb potencialitats i formes de relacionar-se diverses.

Podem afirmar que **la població ocupada celonina és un reflex de la resta del Vallès Oriental**. Si el sector dels serveis arriba al 66%, lluny del 80% de la província de Barcelona, es pot veure com la indústria té un impacte molt més elevat, amb un 27%. I la construcció i l'agricultura queden en posicions molt més allunyades, amb un 4,8% i 1,2% respectivament.

Gràfic 9 | Comparativa territorial. Nombre d'ocupats segons activitat econòmica 2017

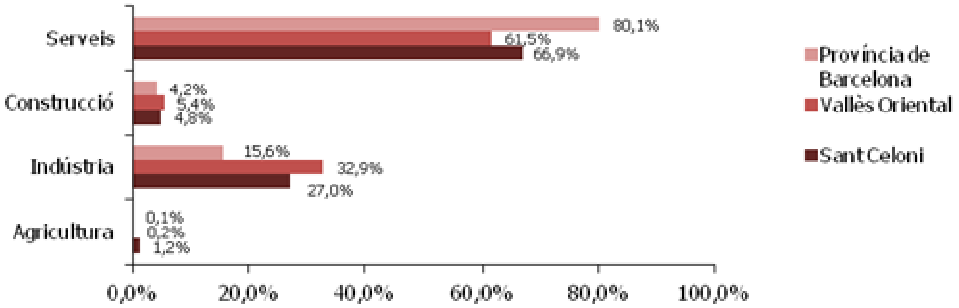

Font: *elaboració del CERC a partir de dades del Programa HERMES - Sistema d'Informació Socioeconòmica Local, l'Àrea de Desenvolupament Econòmic Local de la Diputació de Barcelona, la Gerència de Serveis de Promoció Econòmica i Ocupació de la Diputació de Barcelona*

A continuació trobem una taula amb l'evolució del nombre d'assalariats entre els anys 2015 i 2017, classificats per sectors econòmics (agricultura, indústria, construcció i serveis). Observem que, si bé el nombre d'assalariats en serveis ha augmentat lleugerament (del 66,1% al 66,9%), en la indústria es veu un retrocés (del 28,6% al 27%).

Taula 1 | Evolució del nombre d'assalariats per grans sectors d'activitat econòmica

Sant Celoni	**2015**		**2016**		**2017**	
Agricultura	27	0,6%	44	0,9%	63	1,2%
Indústria	1.250	**28,6%**	1.299	**27,4%**	1.439	**27,0%**
Construcció	208	4,8%	248	5,2%	258	4,8%
Serveis	2.891	**66,1%**	3.143	**66,4%**	3.563	**66,9%**
Total ocupats	4.376	100%	4.734	100%	5.323	100%

Font: *elaboració del CERC a partir de dades del Programa HERMES - Sistema d'Informació Socioeconòmica Local, l'Àrea de Desenvolupament Econòmic Local de la Diputació de Barcelona, la Gerència de Serveis de Promoció Econòmica i Ocupació de la Diputació de Barcelona*

Així i tot, pel fet de ser capital del Baix Montseny, el municipi ha incrementat considerablement el sector dels serveis; tanmateix, **el seu caràcter tradicionalment industrial no ha permès una terciarització tan ràpida com en altres nuclis del Vallès Oriental**, fet que s'ha convertit en un factor fonamental d'atracció de població immigrada, de la província de Barcelona, de la resta de l'Estat o d'altres continents.

El mapa que es troba a continuació ens mostra gràficament el caràcter industrial de la zona. Així doncs, podem veure com la localització dels polígons d'activitat econòmica (color lila) ressegueix el Corredor de la Tordera, aprofitant les vies de comunicació (xarxes viària i ferroviària) i el riu Tordera.

Mapa 5 | El Corredor de la Tordera

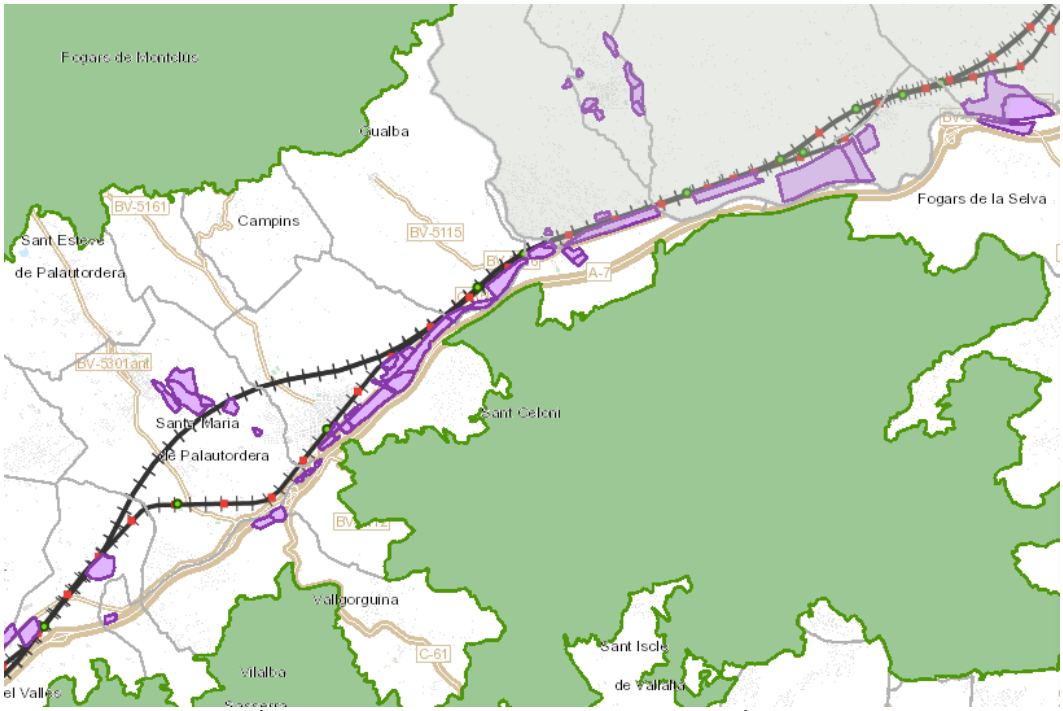

Font: *Sistema d'Informació Territorial Municipal (SITMU) de la Diputació*

Com hem vist, la zona de Sant Celoni es troba en una dinàmica canviat, ja que el caràcter industrial de la zona disminueix lleugerament, a diferència d'un augment del sector dels serveis. Si analitzem la població estacional ETCA[1], podem veure com a partir del 2005 es produeix un canvi de dinàmiques; com a conseqüència, per una banda, de l'augment exponencial de població - provinent majoritàriament de l'Àrea Metropolitana de Barcelona -, i per altra, a causa d'una lleugera pèrdua de pes del sector industrial. Així doncs, a principis del 2000, la població estacional total era lleugerament positiva, una tendència que s'ha capgirat els darrers anys, passant a ser negativa. **Les bones vies de comunicació han permès que un gruix important de població es desplaci fàcilment a altres zones per qüestions laborals i mantingui el domicili a Sant Celoni**. Apuntem, doncs, el risc que aquesta dinàmica evoqui a un municipi dormitori.

[1] La població estacional ETCA es defineix com el saldo resultant de les entrades de població no resident al municipi i les sortides de població resident al municipi.

Gràfic 10 | Població estacional ETCA Sant Celoni (2002-2015)

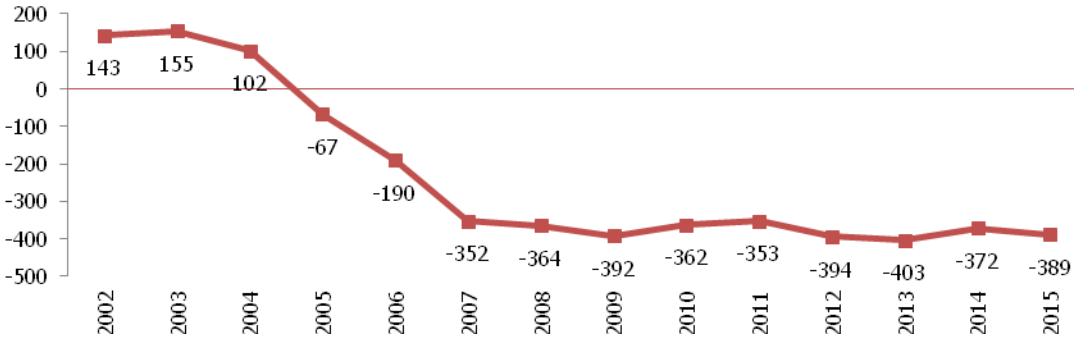

Font: *Elaboració pròpia a partir de dades de l'Institut d'Estadística de Catalunya (IDESCAT)*

Atur

Fins a l'any 2012 la taxa d'atur a Sant Celoni va anar en augment a causa de la crisi econòmica i financera. A partir del 2013 va descendir fins arribar a l'11,6% actual de població activa, dades d' agost de 2018. Ara bé, els percentatges sempre van mantenir-se lleugerament per damunt de les taxes del total de la demarcació de Barcelona.

Gràfic 11 | Comparativa territorial. Evolució taxa atur 2011-2018

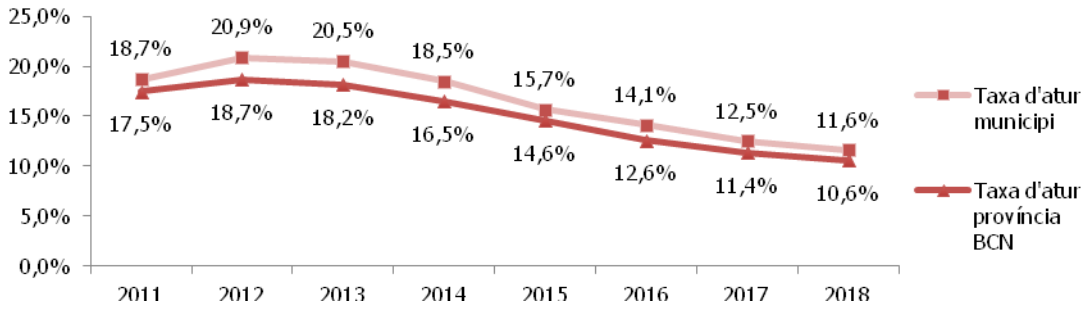

Font: *elaboració del CERC a partir de dades del Programa HERMES - Sistema d'Informació Socioeconòmica Local, l'Àrea de Desenvolupament Econòmic Local de la Diputació de Barcelona, la Gerència de Serveis de Promoció Econòmica i Ocupació de la Diputació de Barcelona. Dades anuals fins agost de 2018.*

Renda

De manera generalitzada, i com ens confirmen les dades estadístiques, **Sant Celoni té una renda familiar disponible bruta (RFDB) inferior en comparació al Vallès Oriental i Catalunya.** Segons dades de l'Institut d'Estadística de Catalunya (IDESCAT), podem veure com, del 2011 al 2013, hi ha una tendència decreixent. Una dinàmica que a partir del 2014 es recupera

lleugerament arribant als 15.200€ anuals per persona. De totes maneres, la RFDB sempre es manté per sota de la mitjana del Vallès Oriental.

Gràfic 12 | Evolució de la renda familiar disponible bruta (RFBD) (2011-2015)

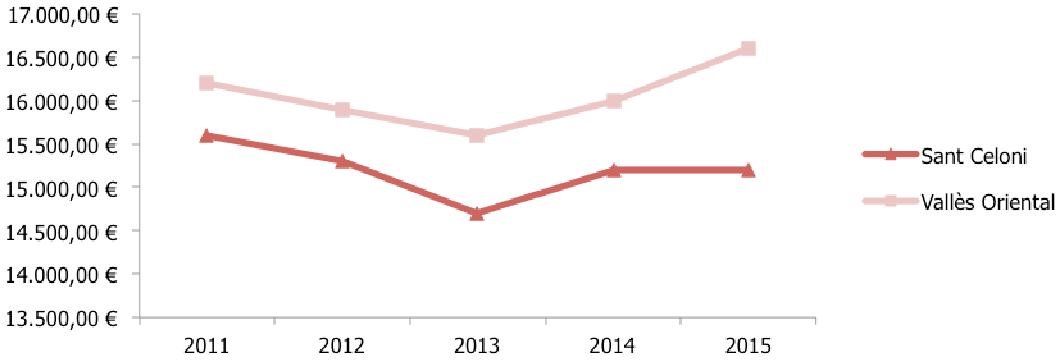

Font: *Elaboració pròpia a partir de dades de l'Institut d'Estadística de Catalunya (IDESCAT)*

La taula que trobem a continuació ens mostra com l'índex per habitant de la renda familiar disponible bruta, durant el període 2011-2015, és inferior a la del Vallès Oriental i Catalunya. El 2011, al Vallès Oriental i a Catalunya era del 96,3% i del 93,5% respectivament. Uns índexs percentuals que disminueixen fins al 91,6% (Vallès Oriental) i 90,5% (Catalunya) l'any 2015.

Taula 2 | Comparativa de la renda familiar disponible bruta (RFDB) (2011-2015)

	Sant Celoni	**Vallès Oriental**	**Catalunya**
Any	*RFDB per habitant. Milers d'euros*	*RFDB per habitant índex Catalunya=100*	*RFDB per habitant índex Catalunya=100*
2011	15,6	96,3%	93,50%
2012	15,3	96,2%	94,10%
2013	14,7	94,2%	91,50%
2014	15,2	95,0%	92%
2015	15,2	91,6%	90,50%

Font: *Elaboració pròpia a partir de dades de l'Institut d'Estadística de Catalunya (IDESCAT)*

3.1.4 Educació

En la societat actual es produeixen molts canvis socials que incideixen en el desenvolupament de la vida quotidiana. Sens dubte, **un dels espais indispensables pel foment de la cohesió social és l'escola.** És a partir de l'educació que podem fer de la cultura un instrument d'aprofundiment de la democràcia, mitjançant la participació i la inclusió de tota la societat.

A Sant Celoni, l'Oficina Municipal d'Escolarització és l'instrument que, de la mà de l'Ajuntament i el Departament d'Ensenyament, garanteix i facilita informació als pares i mares, planifica el creixement educatiu del municipi i treballa per l'equitat escolar. Si ens fixem en els **centres d'educació obligatòria, al municipi n'hi ha 8; dels quals 3 són privats o concertats i 5 públics**. D'aquests últims, l'Institut Escola La Tordera és mancomunat entre Sta. Maria de Palautordera i Sant Celoni, i l'Escola Montnegre està situada a La Batllòria. L'Institut Baix Montseny i l'Institut Escola La Tordera són els dos centres que ofereixen cursar l'educació secundària obligatòria. En la majoria dels casos, els alumnes matriculats en aquests provenen de les escoles públiques Escola Josep Pallerola i Escola Soler de Vilardell. Com hem apuntat, l'Institut Escola La Tordera és mancomunat entre ambdós municipis, tanmateix, els alumnes matriculats a primària continuen majoritàriament essent els mateixos a la secundària. La resta d'escoles concertades (Col·legi La Salle, Col·legi Cor de Maria i Escola l'Avet Roig) tenen la seva pròpia línia de secundària obligatòria, de manera que els i les alumnes d'aquestes escoles conviuen en un mateix centre dels 3 als 16 anys. A l'Institut Baix Montseny també hi ha una àmplia oferta de Cicles Formatius de Grau Mitjà i Superior, com també el batxillerat.

Gràfic 13 | Tipologia centres educatius educació obligatòria

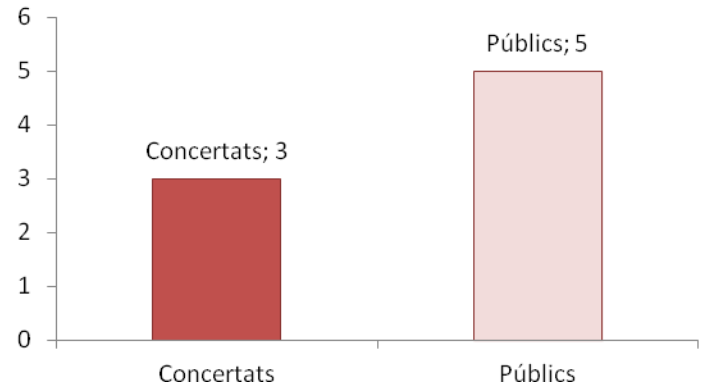

Font: *elaboració pròpia a partir del web de l'Ajuntament de Sant Celoni*

Mapa 6 | Ubicació dels centres d'educació obligatòria de Sant Celoni

Mapa 7| Ubicació dels centres d'educació obligatòria de La Batllòria

Com ens mostra el gràfic 14, **els centres amb més matriculats són els concertats.** Històricament el nucli de Sant Celoni disposava d'una única escola pública envers tres escoles concertades i això suposava que una part considerable de la població s'eduqués a l'escola concertada. En els darrers anys aquesta oferta s'ha equilibrat amb la posada en funcionament de dos nous centres públics,

l'Institut Escola la Tordera i l'escola Soler de Vilardell. Així, la tendència de població escolaritzada entre pública i concertada està canviant, i des del curs 2013-2014 el nombre d'alumnes d'educació infantil als centres públics és lleugerament superior que als centres concertats.

Gràfic 14 | Evolució total d'alumnes matriculats a centres públics i concertats (2009-2016)

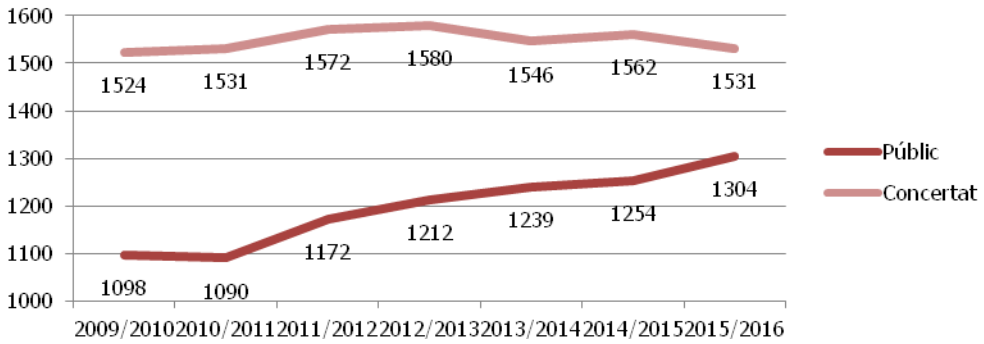

Font: *elaboració pròpia a partir de dades del Programa HERMES - Sistema d'Informació Socioeconòmica Local, l'Àrea de Desenvolupament Econòmic Local de la Diputació de Barcelona, la Gerència de Serveis de Promoció Econòmica i Ocupació de la Diputació de Barcelona*

Paradoxalment, i per una qüestió de manca de sòl urbanitzable, **els centres públics estan ubicats als afores** (IES Baix Montseny, Escola Soler de Vilardell, Escola Josep Pallerola i Institut Escola La Tordera) i **els concertats al centre del municipi** (Col·legi Cor de Maria, Col·legi La Salle i Avet Roig).

Amb el gràfic que trobem a continuació, podem veure com les xifres segons el nivell d'estudi són similars a les de la resta del Vallès Oriental i les de la província de Barcelona. Ara bé, s'observen lleugeres diferències en el fet que Sant Celoni presenta percentatges més elevats de població sense titulació i amb estudis primaris respecte a la mitjana global, mentre que el nombre d'estudiants amb el certificat de secundària o llicenciats universitaris és inferior.

Gràfic 15 | Nivell d'estudis l'any 2011

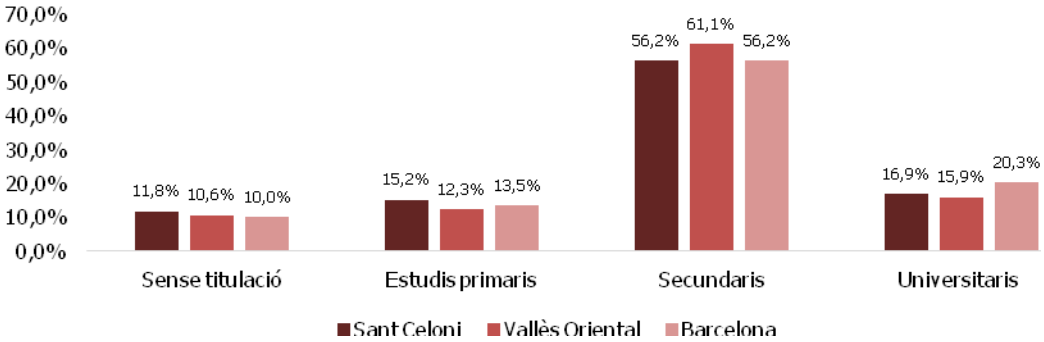

Font: *elaboració del CERC a partir de dades de l'Institut d'Estadística de Catalunya, Generalitat de Catalunya (IDESCAT)*

L'**oferta de formació artística és majoritàriament pública** pel que fa la música i el teatre, amb els cursos del Centre Municipal d'Expressió (CME). **La oferta en dansa, ballet i jazz és pràcticament privada** en la seva totalitat, amb 4 escoles de dansa.

El Centre de Formació d'Adults Baix Montseny (Sax Sala), és un equipament de titularitat municipal en el qual les persones adultes del municipi hi troben un lloc on aprendre coneixements, competències i aptituds que els ajudaran en el seu desenvolupament personal i social. Disposa d'una àmplia oferta formativa, amb ensenyaments inicials (lectura i escriptura), formació reglada (Pla de Transició al Treball PTT i provés d'accés a ESO, Cicles Formatius i universitat), llengües (anglès, alemany, català i francès), tecnologies de la informació i la comunicació (alfabetització digital i cursos El Clip), formació ocupacional i continuada, i programes de garantia juvenil.

3.2 Cultura

3.1.5 L'Ajuntament

Organització municipal

El consistori es divideix en sis àrees: presidència (alcaldia i comunicació), cultura i educació, territori (entorn i espai públic), serveis a les persones (comunitat, esports, promoció econòmica, atenció ciutadana –OAC i tecnologies de la informació), els serveis generals (secretaria, economia i recursos humans) i àrea de seguretat ciutadana. Tanmateix, com hem apuntat anteriorment, el Consell Territori del Poble és l'òrgan participatiu de la Batllòria, que és presidit per una regidora de l'ens i format per diverses persones i entitats.

El quadre que es troba a continuació de l'Àrea de Cultura, situada a l'edifici de la Rectoria Vella, ens mostra el personal tècnic i el lloc de treball que ocupa cadascú.

Taula 3 | Categoria i llocs de treball Àrea de Cultura Sant Celoni

Nº	Categoria	Lloc de treball
1	Tècnic mig – A2	Tècnic/a de patrimoni
2	Tècnic auxiliar – C1	Tècnic/a de festes
3	Tècnic mig – A2	Tècnic/a programació teatre i nous projectes
4	Tècnic auxiliar – C1	Tècnic/a de cultura la Batllòria, projectes joventut i participació
5	Tècnic mig – A2/ Complement direcció	Direcció àrea cultura i educació (dedica un 50% de la jornada atès que hi ha una altra part que la dedica a educació)
6	Tècnic mig A2 – Directora Biblioteca	Director/a biblioteca
7	Tècnics auxiliars – C1	Tècnics biblioteca
8		
9		
10		

Font: *elaboració pròpia a partir de les dades facilitades per l'Àrea de Cultura de l'Ajuntament de Sant Celoni*

En el quadre no hi ha indicat el personal administratiu, el conserge del Teatre Ateneu, ni tampoc el personal del Centre Municipal d'Expressió (empresa

concessionària) que s'encarrega dels cursos de música i teatre, com també de la gestió dels espais de l'equipament del Teatre Ateneu.

En relació a l'organització municipal és important valorar l'estratègia comunicativa municipal de la cultura. Una necessitat que es veu reforçada tenint en compte la demanda transversal que existeix al respecte per part del sector cultural, des d'entitats de cultura popular fins a professionals. Com s'apuntava al procés participatiu, "l'Ajuntament disposa d'una agenda municipal, però no fa un ús adient de les xarxes socials" o "abans de fer difusió és necessari delimitar la realitat de cada col·lectiu per poder-ne promocionar degudament la seva activitat". Amb algunes excepcions concretes, la comunicació es realitza des de l'Àrea de Comunicació, un aspecte que sovint dificulta que la coordinació i el treball intern sigui més fluid. Per exemple, el Teatre Ateneu no disposa d'una pàgina web pròpia. Els canals gestionats directament des de l'Àrea de Cultura són les xarxes socials: Teatre Ateneu (a Facebook @alateneu.santceloni amb 1.772 seguidors) i la biblioteca l'Escorxador (Facebook @lescorxador amb 1.097 seguidors i Twitter @BibEscorxador amb 924 seguidors). Pel que fa les publicacions impreses, es reparteix a totes les llars la programació del Teatre Ateneu (també hi ha la possibilitat de subscripció al butlletí digital de programació familiar i al genèric). Per altra banda, Radio Sant Celoni llança falques amb la programació cultural setmanal. Així doncs, és important fer passos en direcció cap a l'era digital, i **cal un treball planificat i coherent que comuniqui la cultura com un tot i ho faci de manera efectiva.**

Pressupostos de cultura

Segons dades del Ministeri d'Hisenda el pressupost en cultura de l'Ajuntament de Sant Celoni l'any 2018 ha estat d'1.068.443,93€, quantitat que representa el 4,96% del pressupost total. Després d'un període de recessió econòmica, el pressupost total ha augmentat, passant dels 16,5 milions el 2014 als 21,5 milions el 2018. Així i tot, aquest augment no ha estat proporcionalment directe al pressupost en cultura, ans al contrari, el seu pes ha davallat del 6,20% al 4,96% en el mateix període, com ens mostra el gràfic que trobem a continuació.

Gràfic 16 | Comparativa pressupost de cultura/total 2014-2018

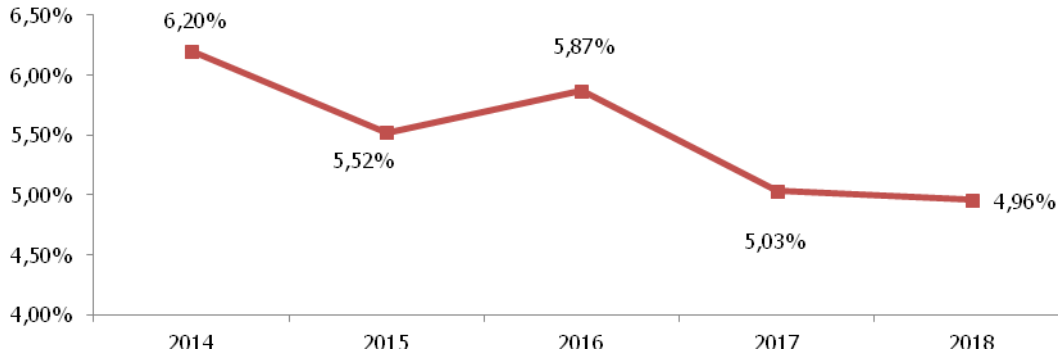

Font: *elaboració pròpia a partir de les dades publicades al web del Ministeri d'Hisenda:* http://www.hacienda.gob.es/ca-ES/Paginas/Home.aspx

Si donem una ullada dels darrers 10 anys (2008-2018), podem diferenciar tres etapes en l'àmbit pressupostari: del 2008 al 2010 es produeix una despesa superior a 1,5 milions d'euros en cultura; el 2012 es pateix una davallada del 50% respecte a l'any anterior, passant de més de 1,4 milions d'euros l'any 2010 a poc més de 625.000€ l'any 2011. La darrera etapa s'inicia el 2014, amb un pressupost al voltant d'1 milió d'euros; tot i el lleuger descens pressupostat en cultura respecte del pressupost total.

Gràfic 17 | Pressupost de cultura 2008-2018

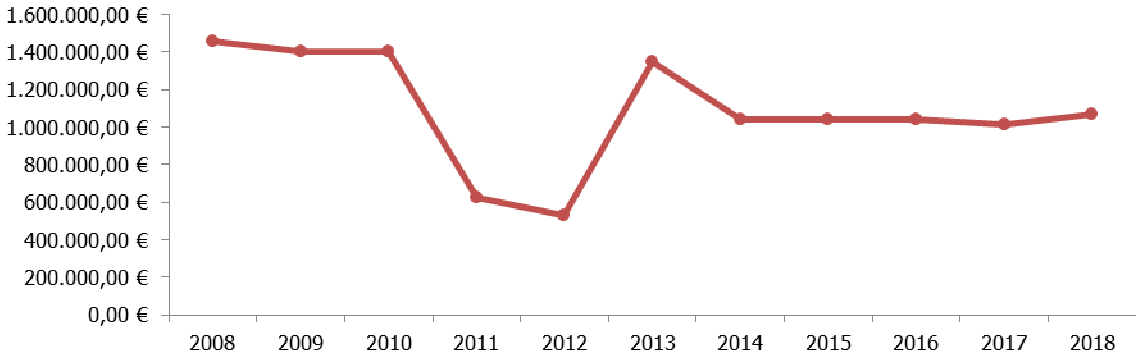

Font: *elaboració pròpia a partir de les dades publicades al web del Ministeri d'Hisenda:* http://www.hacienda.gob.es/ca-ES/Paginas/Home.aspx

A continuació trobem una comparativa a escala pressupostària entre Sant Celoni i els municipis de la província de Barcelona que tenen entre 15.000 i 20.000 habitants. Podem copsar dues dades rellevants: **per una banda el pressupost en cultura respecte del global a Sant Celoni és la meitat segons la mitjana de municipis**, 4,96% i 8,53% respectivament; per altra banda, **la despesa en cultura per habitant a Sant Celoni és de 61€, mentre que a la resta de**

municipis és de 100€. De fet, tan sols Tordera, Piera i Sant Quirze del Vallès tenen un pressupost en cultura inferior a Sant Celoni.

Taula 4 | Pressupost comparat Sant Celoni i municipis per trams de població (2018)

	Pressupost cultura	Pressupost Ajuntament	Pressupost cultura / pressupost Ajuntament	Despesa cultura / habitant	Habitants
Sant Celoni	1.068.443,93 €	21.550.907,33 €	4,96%	60,91 €	17540
Mitjana municipis entre 15.000 i 20.000 habitants (província BCN)	1.744.334,38 €	20.447.818,02 €	8,53%	100,00 €	17271

Nota: *Els municipis inclosos en el tram de població entre 15.000 i 20.000 habitants són: Arenys de Mar, Caldes de Montbui, Calella, Canovelles, Cardedeu, Franqueses del Vallès, La Garriga, Malgrat de Mar, Montornès del Vallès, Parets del Vallès, Piera, Sant Celoni, Sant Just Desvern, Sant Quirze del Vallès i Tordera.*

Font: *elaboració pròpia a partir de les dades publicades al web del Ministeri d'Hisenda: http://www.hacienda.gob.es/ca-ES/Paginas/Home.aspx*

Com ens mostra el gràfic que trobem a continuació, les despeses més elevades del pressupost en cultura de l'Ajuntament són les que fan referència al capítol 2, amb un 52% respecte del global; en aquestes hi trobem les despeses de béns corrents i serveis: activitat i manteniment dels equipaments. En segon lloc, al capítol 1, trobem la despesa de personal (28%); i tot seguit amb un 16%, les inversions. La partida que s'hi destina menys pressupost és el capítol 4 "ajudes i subvencions a associacions i entitats".

Gràfic 18 | Pressupost cultura per programes any 2018

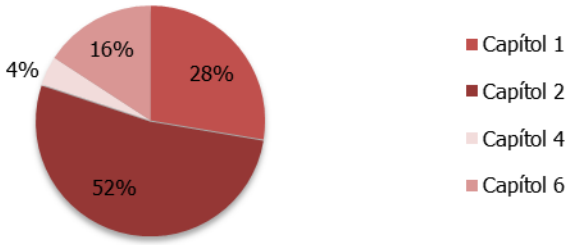

Font: *elaboració pròpia a partir de les dades publicades al web del Ministeri d'Hisenda: http://www.hacienda.gob.es/ca-ES/Paginas/Home.aspx*

També és important destacar que hi ha partides que podem considerar de l'àmbit cultural que formen part del pressupost d'educació i que no estan reflectides en les

gràfiques 16, 17 i 18. És el cas, per exemple, del Centre Municipal d'Expressió que integra l'escola de música i teatre, com també la gestió dels espais del Teatre Ateneu. Aquesta casuística es dona perquè Cultura i Educació comparteixen la mateixa Àrea.

3.2.1 Equipaments i serveis municipals

L'any 2007, el Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació, va iniciar els treballs tècnics per la redacció del Pla d'Equipaments Cultural de Catalunya (PECCat). El pla territorial i sectorial de cultura es definia com l'instrument de planificació territorial que integrava els instruments d'ordenació de les diferents tipologies d'equipaments culturals. Segons les recomanacions del PECCat, Sant Celoni ha de disposar dels següents equipaments: arxiu municipal, biblioteca pública, centre cultural, espai escènic i espai d'arts visuals.

Taula 5| Planificació establerta en Pla d'Equipaments Cultural de Catalunya (PECCat)

Trams municipals		Arxiu municipal	Biblioteca pública	Centre Cultural	Espai escènic	Espai d'arts visuals
< 3.000				EPCC		
3.000 - 5.000			BF	CCP CAP		
5.000 15.000	5.000 10.000		BL	CCP1	E1	
	10.000 15.000	AM				
15.000 50.000	15.000 30.000			CCP2	E2	AV1
	30.000 50.000		BCU - SL			
> 50.000				E3	E3	AV2

Font: *elaboració pròpia a partir del Pla d'Equipaments Cultural de Catalunya (PECCat).*

Segons la memòria del PECCat Pla d'Equipaments Culturals de Catalunya 2010-2020, publicada el març de 2010, a Sant Celoni s'apunta que l'adequació de l'arxiu municipal és insuficient, com també el de la biblioteca municipal (a l'apartat de la biblioteca municipal s'analitza amb més detall); per altra banda, la memòria deixa palès que l'espai escènicomusical i d'arts és l'adequat.

Les infraestructures i serveis que donen resposta a les qüestions socials i culturals es troben enumerades i descrites a continuació:

Biblioteca l'Escorxador

Integrada a la Xarxa de Biblioteques Municipals, dóna servei a bona part de la població (12.280 usuaris segons les estadístiques anuals de la Diputació de Barcelona) i rep una mitjana de 276 visites al dia (77.327 visites en total dels 280 dies de servei).

La seva missió va més enllà de donar accés al fons d'informació i bibliogràfic: **és un dels principals agents de dinamització cultural del municipi**, ja que organitza moltes activitats complementàries, tant de foment de la lectura, com de creativitat o de treball per la cohesió social: concurs VaDeCurts (promoció del curtmetratge com a expressió audiovisual), BiblioLab (tallers per l'experimentació artística), clubs de lectura o exposicions. Si bé el nombre d'assistents a les activitats (amb inscripció) ha augmentat els darrers anys, de 163 (2015) a 585 (2017), les visites (presencials i web) i els préstecs han disminuït considerablement, fenomen generalitzat a gran part de les biblioteques de la xarxa.

La biblioteca ofereix també activitats a les escoles, amb sessions de descoberta de la biblioteca per a alumnes de primària i de cerca d'informació per estudiants de secundària. Com apunta el Pla Local de Joventut (2018-2021), si ens fixem en la població jove (17-29 anys) representa el 20% del total de persones inscrites a l'equipament.

Si tenim en compte la diversitat cultural, els joves d'origen autòcton representen el 81% dels usuaris i els joves d'origen estranger el 19%. Analitzant els serveis que ofereix la biblioteca, **els joves de 15 a 24 anys** representen l'11% del total d'usuaris del servei de préstec i **el 37% d'usuaris del servei de Wifi**, de manera que es tracta de la franja d'edat que més l'utilitza. En aquesta línia, els professionals de la biblioteca manifesten la manca d'un espai per a joves on connectar-se a internet i treballar en grup, ja que els espais actuals de la biblioteca tenen una normativa de silenci que sovint entra en contradicció amb les seves necessitats.

Gràfic 19 | Estadístiques biblioteca L'Escorxador (2015-2017)

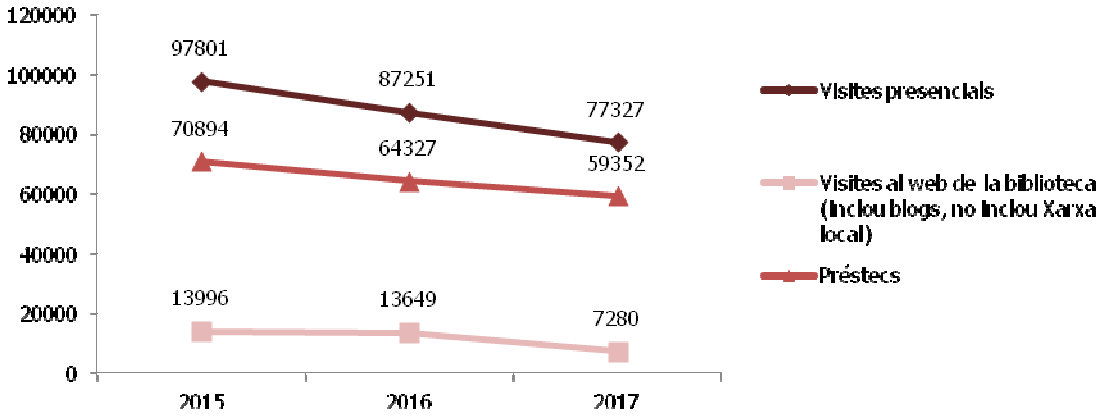

Font: *elaboració pròpia a partir de les dades anuals de la Diputació de Barcelona*

Segons el Mapa de la Lectura Pública de Catalunya (2014), la Biblioteca l'Escorxador és de tipus "local", ja que dóna servei a més de 5.000 habitants i a menys de 30.000. Pel que fa a requisits, compleix amb el nombre de fons exigit (43.988 exemplars), com també amb el nombre i tipologia del personal. La superfície de l'equipament és notablement inferior a la requerida pel programa, pràcticament la meitat (887m2). Aquest fet dificulta realitzar tots els serveis que ha d'oferir la biblioteca: préstec de llibres, formació als usuaris, suport a la formació no reglada o activitats culturals i de promoció de la lectura. Per exemple, quan hi ha programació s'utilitza l'espai de lectura, de manera que s'ha d'inhabilitar durant l'estona que dura l'activitat. Per tant, convé tenir en compte que hi ha una manca d'espai per realitzar els serveis de biblioteca local, un fet que pot agreujar-se amb un possible augment de la població els propers anys. Un altre aspecte a tenir en compte és respecte l'horari: els caps de setmana roman tancada i no disposa de sales d'estudi i horaris nocturns.

Taula 6| Dades sobre les biblioteques de Sant Celoni (2014)

Tipus de biblioteca	Fons	Superfície de programa	Personal	Horari setmanal
Local	42.690	1.454	1-2 bib. | 4 tèc. Aux | 0 - 1 sub.	35h
Biblioteca	**Fons**	**Superfície**	**Personal**	**Horari setmanal**
Biblioteca l'Escorxador	43.988	887	1 bib. | 4 tèc. Aux | 1 alt.	32h

Font: *elaboració pròpia a partir del Mapa de Lectura de Catalunya (2014)*

Un aspecte positiu és que disposa de canals de comunicació propis que li permet orientar-se direccionalment a un públic concret. A la pàgina web (https://bibliotecasantceloni.blogspot.com/) podem trobar la informació bàsica (activitats, localització, horaris, serveis de préstec, etc.), i a les xarxes socials, tenen un bon nombre de seguidors (a Facebook 1.094 i al Twitter 1.034). A diferència d'altres equipaments municipals que no disposen d'aquestes eines, tenir a l'abast aquests canals és quelcom bàsic per la fidelització i captació de públics.

Per últim, apuntar que l'espai on es troba resulta també un factor clau de la centralitat que ocupa al sistema cultural del municipi, donat que la plaça de la Biblioteca acostuma a ser un dels escenaris on s'ubiquen els esdeveniments culturals del poble, com per exemple, la programació d'arts escèniques d'estiu: Els Dijous a la Fresca. Això és degut al fet que l'espai ja va ser dissenyat amb forma de petit amfiteatre amb grades perquè es converteixi fàcilment en un espai escènic.

L'Ateneu

Centre Municipal d'Expressió (CME)

És administrat a partir d'una concessió a l'empresa Pertegàs Expressió que gestiona de manera conjunta els següents àmbits: escola de música, escola de teatre, Orquestra Baix Montseny, cursos i tallers, i els espais i les sales del complex del Teatre Ateneu (Sala Petita, Sala Gran i bucs d'assaig).

Pel que fa l'escola de música, el principal objectiu és l'ensenyament en grup; és per això que s'afavoreixen els conjunts instrumentals i els cors. Un ensenyament que es fa a partir de totes les músiques: tradicional, clàssica i moderna. Segons dades de l'escola extretes de la memòria anual del curs 2016-17, des de la seva posada en funcionament (2004-05), l'escola ha augmentat en nombre de matrícules. El curs 2016-17 es van matricular 330 alumnes, un augment de 148 alumnes des de la seva inauguració (*dades dels matriculats consultables a l'annex*). Tanmateix, **actualment, el nombre d'alumnes no pot continuar augmentant perquè manquen espais per donar resposta a més alumnes**. Pel que fa a l'equip docent del centre, està format per 15 professors, dels quals 9 són homes i 6 dones. Pel que fa l'escola de teatre, trobem set programes educatius que, a partir del treball en equip, la cohesió i el joc, descobreixen maneres d'expressar-se, comunicar-se i relaciona-se. L'equip docent està format per tres dones i a partir dels 4 anys es poden apuntar als cursos de formació escènica sensorial. L'oferta formativa de cursos de teatre està orientada tant a infants, com a joves o adults. Com podem veure al gràfic 30 que es troba a l'annex, des del curs 2013-14 el nombre d'alumnes ha augmentat lleugerament en 17 alumnes.

Teatre

Annexat al CME trobem el Teatre Ateneu. De gestió directa, disposa de la Sala Gran (aforament de 578 persones), la Sala Petita (aforament de 200 persones) i el bar-restaurant (gestió concertada per una empresa de serveis). **El teatre és l'espai escènic de referència del municipi**, amb una programació estable (professional i

amateur) de teatre, dansa, circ, teatre familiar i música. Per altra banda**, l'equipament també desenvolupa una funció de centre de proximitat**, acollint els assajos d'entitats com: Trocateatre, Rebrot, JASC, Espurnes del Montseny, Atrevits o el Grup Flamenco, com també els combos i grups de música del CME. Les entitats del municipi també utilitzen l'equipament per les activitats obertes al públic (concerts, xerrades, presentacions de llibres, etc.). És una evidència que com a conseqüència de l'elevat nombre de peticions per part del tercer sector, sector educatiu i privat, **l'equipament es troba sobrepassat funcionalment**. Per tant, es denota la necessitat d'un espai que doni resposta a les demandes de totes les entitats del municipi. Aquestes demandes del tercer sector comparteixen l'espai amb els tallers i cursos de l'escola de música i l'escola de teatre, fet que comporta que l'espai quedi diàriament sobrepassat. Tanmateix, la gestió dels espais del CME i del conjunt del Teatre Ateneu va a càrrec de l'equip administratiu del centre.

Bar-restaurant

El bar del Teatre Ateneu és un espai que ha estat rehabilitat i posat en marxa l'any 2018. És gestionat a través d'una concessió municipal per una empresa privada que oferta esmorzars i sopars. Aquest espai disposa d'un petit escenari habilitat per fer-hi activitats com xerrades, presentacions de llibres o concerts de petit format. Té una capacitat per a 150 persones i una superfície total de 440,73m2.

Taula 7 | Model de gestió Centre Municipal d'Expressió i Ateneu Sant Celoni

MODEL DE GESTIÓ DE L'EQUIPAMENT					
Model	**Espai**	**Titularitat**	**Gestió**	**Procediment**	**Tasques**
Gestió municipal directe	Teatre Ateneu	Pública municipal	Personal laboral i/o funcionari	Contractació directe	Programació, comunicació, gestió orgànica, etc.
Gestió municipal externalitzada	Bar - restaurant	Municipal concertada	Empresa de serveis	Contracte de prestació de serveis	Explotació i programació bar
	CME	Municipal concertada	Empresa de serveis	Contracte de prestació de serveis	Escola de música i teatre, ús d'espais, tallers, tècnics i conserges

Font: *elaboració pròpia*

La Tèrmica

És una petita nau industrial utilitzada antigament com a central tèrmica per a produir energia elèctrica. L'Edifici destaca per les grans arcades que s'obren a les façanes i es caracteritza per un dipòsit cilíndric disposat a sobre d'un alt pilar de granit.

Arxiu Municipal

Actualment aquest edifici de principis de segle XX s'utilitza com la seu de l'Arxiu Municipal de Sant Celoni, on hi ha un elevat nombre de volums i documentació diversa referent al municipi. També és l'arxiu administratiu de l'Ajuntament, on hi ha documents de caràcter històric consultables.

Rectoria Vella

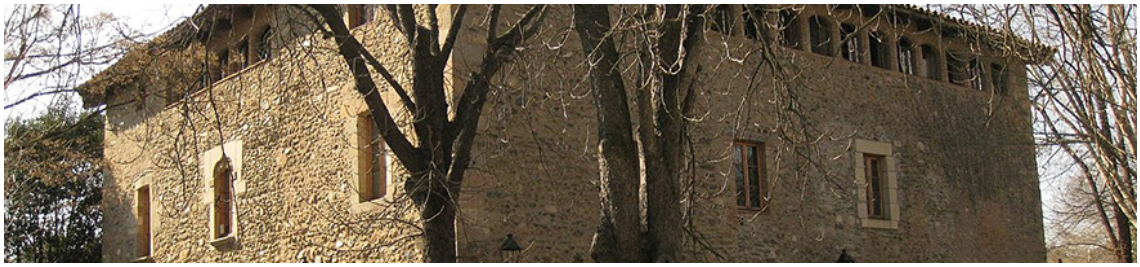

Situada al mig d'un parc, és un edifici d'estil gòtic construït al segle XV. Des de la seva construcció ha tingut diverses funcionalitats i ha sofert moltes transformacions. Actualment és la seu de l'Àrea de Cultura i Educació i l'àmbit d'esports. A part, a la planta baixa hi trobem la sala d'exposicions i al primer pis el Centre de Documentació de Sant Celoni i del Parc Natural del Montnegre i el Corredor.

Sala d'exposicions

És un espai de divulgació del patrimoni cultural i natural del Baix Montseny i de l'expressió artística de la comarca. L'horari d'obertura al públic és dijous,

divendres i dissabtes, de 17h a 20h. I diumenge i festius de 11.30h a 13.30h i de 17h a 20h.

Centre de Documentació del Parc Natural del Montnegre i el Corredor

La Diputació de Barcelona i l'Ajuntament van signar el 1991 un conveni de col·laboració per la creació d'aquest centre de documentació. En aquest s'hi apleguen 2.700 documents (llibres, articles, revistes i fotografies) referents tant a aspectes naturalístics com culturals del massís. A més, l'Ajuntament, mitjançant el seu programa d'activitats, potencia i realitza tasques de recerca i investigació sobre el massís del Montnegre i el Corredor. L'horari d'obertura és de dilluns a divendres de 10h a 14h.

Can Ramis

És un edifici històric del segle XVI situat a la Plaça de la Vila. La casa disposa de planta baixa i dues plantes més. A la part baixa hi trobem la sala d'exposicions i a la part interior (pati) hi ha la sala de nova construcció Bernat Martorell i els estudis de la ràdio.

Sala d'exposicions

Té la missió d'esdevenir un espai d'expressió artística del Baix Montseny i respondre a les iniciatives d'entitats locals. Per altra banda, també s'utilitza com a sala per acollir altres propostes culturals, com per exemple, el Festival de Poesia de Sant Celoni.

Sala Bernat Martorell

Espai condicionat per a fer-hi xerrades i ponències. Disposa de material de so i projecció i té capacitat per unes 100 persones.

Radio Sant Celoni

Situada a la part de darrera de l'edifici de Can Ramis, disposa d'unes magnífiques instal·lacions. A la seva graella habitual hi trobem més de 10

programes que s'emeten gràcies a la tasca de col·laboradors. També hi trobem programes educatius per a escolars. Així i tot, és necessari apuntar que la ràdio no depèn de l'Àrea de Cultura i Educació, tot i que és un mitjà de difusió de les activitats culturals del municipi.

Hospital Vell

És un edifici de l'antic Hospital de Sant Antoni Abat (s. XVII) en el qual s'hi troba l'Oficina de Turisme de Sant Celoni, tot i que no depèn directament de l'Àrea de Cultura i Eduació.

Oficina de Turisme

Es troba situada al carrer Major i ofereix els següents serveis: distribució de plànols i material informatiu relatiu a l'oferta turística del poble i del Baix Montseny; informació d'adreces i preus d'establiments turístic, i expedienta el carnet d'alberguista i d'estudiant internacional. Sovint també és utilitzada com a sala d'exposicions.

Can Bruguera

Edifici del segle XV situat a La Batllòria. A la planta baixa hi ha l'Observatori de la Tordera, un projecte impulsat per l'Ajuntament de Sant Celoni en conveni amb l'Institut de Ciència i Tecnologia Ambientals (ICTA) de la Universitat Autònoma de Barcelona i l'Agència Catalana de l'Aigua.

L'Observatori de la Tordera

Neix amb l'objectiu de fer el seguiment de la qualitat de l'entorn fluvial i de la sostenibilitat de la conca tot i que fa un ús molt esporàdic de l'equipament. És dirigit pel Dr. Martí Boada, professor i investigador del Departament de Geografia i de l'ICTA.

Unió Batllorienca

És un equipament municipal, hereu de l'antiga Unió Batllorienca anomenada popularment "la Sala", on s'hi aglutinen els següents serveis municipals que donen resposta a les necessitats de la Batllòria. L'equipament té una superfície de 818m2 i un soterrani de 180m2 amb tres espais per les entitats, amb possibilitat de convertir-se en un de sol, un magatzem, un porxo i un pati de 70 m2. L'horari d'obertura al públic és de 16h a 20h de dilluns a divendres; i els matins els dilluns, dimarts i dijous.

Segons el PECCat la Unió Batllorienca, que està catalogat com a centre cultural polivalent (CCP2), compleix notablement aquesta funció, ja que té evidents potencialitats com a equipament cultural de proximitat.

Oficina d'Atenció Ciutadana (OAC)

Situada a la planta baixa, acull les peticions dels habitants de la Batllòria.

Biblioteca municipal (filial de la Biblioteca l'Escorxador)

S'usa com a filial de la Biblioteca l'Escorxador de Sant Celoni. A part, també disposa d'un catàleg amb préstec interbibliotecari que es gestiona des de la Biblioteca l'Escorxador, fet que facilita l'accés als documents de la xarxa de biblioteques a totes les batllorienques i batlloriencs.

Centre Cívic

És des d'on es gestionen les activitats culturals que promou l'Ajuntament i es dona suport a les iniciatives de les entitats. Aquest disposa d'un espai amb ordinadors pels usuaris i una zona amb connectivitat wifi des d'on es dinamitzen les activitats que es fan al poble.

Sala d'actes

Té una superfície de 180 m2 i té capacitat per a 196 persones. Té usos polivalents: ball, cinema, teatre, tallers, etc.

3.2.2 Teixit associatiu

Les entitats són un actiu molt important de Sant Celoni i de la seva vida cultural. Segons les últimes dades del Departament de Justícia de la Generalitat de Catalunya, **el municipi compta amb 157 entitats** – de les quals **68 estan classificades com a entitats culturals.** Ara bé, cal incidir que aquestes dades no són del tot precises. Moltes de les entitats registrades no tenen una activitat real al municipi i la seva incidència a l'oferta cultural és nul·la.

Taula 8 | Comparativa entitats Sant Celoni, Vallès Oriental i Província Barcelona (2018)

2018	Entitats	Entitats culturals	% Entitats culturals/ Entitats
Sant Celoni	157	68	43,3%
Vallès Oriental	3.611	1.611	44,6%
Província Barcelona	47.231	21.635	45,8%

Font: *elaboració del CERC a partir de dades publicades pel Departament de Justícia, Generalitat de Catalunya. Actualització: març 2018* http://justicia.gencat.cat/ca/serveis/guia_d_entitats/

El gràfic 20 que trobem a continuació està elaborat a partir del web de l'Ajuntament, per això les dades difereixen lleugerament de l'anterior. En aquest hi podem copsar un nombre menor d'entitats registrades (141), però que ens permet una aproximació més realista a les entitats que estan actives. A partir del web hem distingit les entitats segons la seva tipologia. Les més nombroses són les culturals (47), seguides de les socials (31) i les esportives (27). La forta presència d'associacions veïnals al municipi es pot veure amb l'elevat nombre de registres (20); tot i així, l'activitat d'aquestes ha baixat notablement els darrers anys i han

perdut pes en l'activitat del municipi. Les entitats comercials i polítiques són les menys nombroses, amb un total 7.

Gràfic 20 | Tipologia entitats

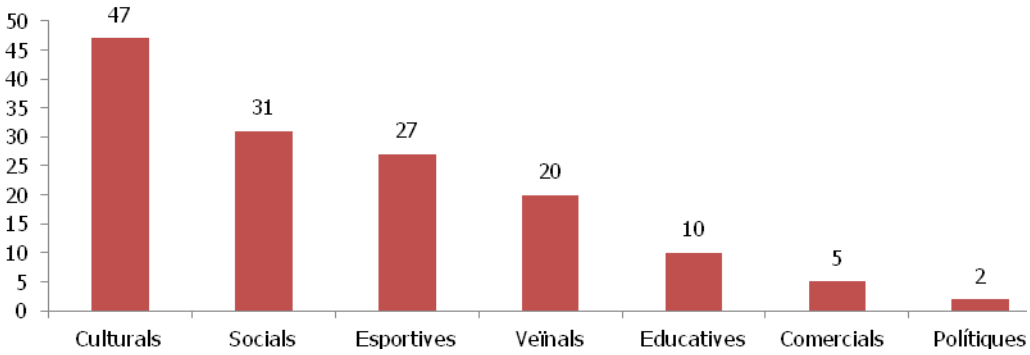

Font: *elaboració del CERC a partir de dades publicades a la pàgina web de l'Ajuntament de Sant Celoni. Actualització 16 març 2018* http://www.santceloni.cat/9712

Per tal d'aproximar-nos més detalladament a la tipologia de cadascuna, s'ha elaborat el següent gràfic, que ens permetrà una major precisió en la seva raó social. Les més nombroses són de cultura popular (11), seguidament trobem les teatrals[2] (7) i les multiculturals (6). La dansa, el ball, la música, les corals i les arts plàstiques sumen un total de 12 entitats.

Els moviments migratoris (primer de l'estat Espanyol i després de la resta del món) **han propiciat l'existència d'entitats multiculturals**, la finalitat de les quals ha estat establir vincles entre aquelles persones provinents del mateix país o territori. Cal apuntar que, sovint, no gaudeixen d'una gran visibilitat al municipi perquè tenen unes dinàmiques internes que divergeixen de la resta: costums, relacions personal, espais de socialització, etc.

[2] A part de les companyies de teatre, també hem classificat en aquesta categoria entitats com Trup de Nassos o JASC (Joves Alternatius de Sant Celoni), ja que considerem que tenen una relació directe amb el fet escènic.

Gràfic 21 | Tipologia entitats culturals

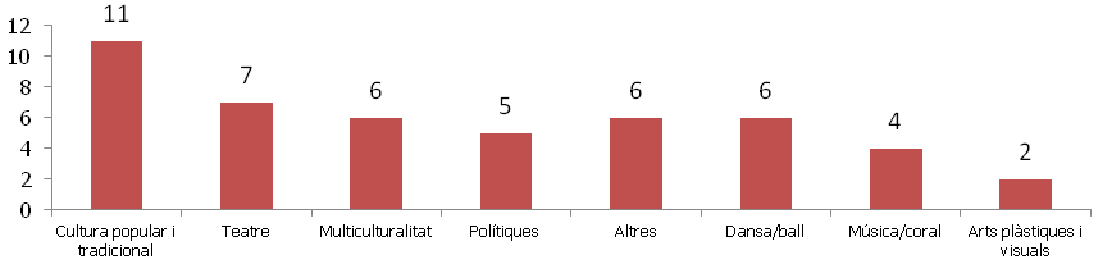

Font: *elaboració del CERC a partir de dades publicades a la pàgina web de l'Ajuntament de Sant Celoni. Actualització 16 març 2018* *http://www.santceloni.cat/9712*

No obstant això, generalment, el gran nombre d'entitats i col·lectius culturals existents tendeixen a ser lleugerament endogàmics i es denota una manca de relleu generacional. Les entitats culturals són molt heterogènies, tant pel que fa a dimensions com a objectius, i, per tant, és difícil definir els marcs de cooperació. Tanmateix, hi ha la necessitat d'un relleu generacional, fet que s'evidencia en la manca d'implicació dels joves en el món associatiu. Així i tot, que hi hagi un elevat nombre d'entitats i que tinguin una activitat elevada és quelcom a valorar, aprofitar i potenciar tot buscant la cooperació i l'encaix entre elles.

El febrer de 2018 es va aprovar el Pla Estratègic de Subvencions de l'Ajuntament de Sant Celoni (2018-2022) amb l'objectiu d'incrementar els nivells d'eficàcia i eficiència en la gestió de la despesa púbica subvencional. Així com d'optimitzar l'accés dels ciutadans a la informació sobre les subvencions amb garanties de transparència, uniformitat de criteri municipal i de lliure concurrència. I finalment, per racionalitzar la gestió municipal de les subvencions dotant-la de transversalitat en la planificació, sistematització en els procediments i eines tècniques avançades per l'avaluació. Les entitats culturals que han rebut subvencions nominatives aquest 2018 són en total 21, i 7 associacions de veïns i veïnes han rebut finançament per dinamitzar les activitats festives i comunitàries[3].

Per altra banda, i com hem apuntat a la part introductòria, el Pla d'Acció Cultural pretén vehicular els objectius i projectes amb el plans d'Entorn, de Joventut i d'Educació Al Llarg de la Vida. En aquesta línia, aquest darrer, fa palesa

[3] El Pla Estratègic de Subvencions de l'Ajuntament de Sant Celoni (2018-2022) es pot descarregar en línia per mitjà del següent enllaç: http://www.santceloni.cat/9609

la necessitat d'afavorir l'associacionisme i la participació ciutadana tot potenciant la vida associativa, cultural, esportiva, artística i d'educació en el lleure. Així doncs, apunta la importància de la participació en els diferents espais de convivència, associacions i entitats que fins ara han estat més absents[4].

Cultura popular i tradicional	Arts escèniques, plàstiques i visuals	Altres cultures	Altres entitats vinculades a la cultura	Música/ coral	Veïnals
Colla de diables infantil Espurnes del Montseny	Associació Cultural Tramendus	Associació Cultural Comunitat Marroquina Al Mourad	Associació de dones progressistes del Baix Monseny	Coral Briançó	AAVV Carrer Major de dalt
Colla Bastonera Quico Sabaté	Grup teatral Rebrot	Associació Cultural Dan-Tien	Casal popular independentista Quico Sabaté	Els laberints del so	Associació cultural del poble d'Olzinelles
Colla de diables de Sant Celoni	JASC (joventut alternativa de Sant Celoni)	Associació Evangèlica Salem	Associació de joves d'esquerra verda de Sant Celoni i la Batllòria	Intuït Centre artístic de la veu	AAVV Can Coll
Colla de geganters i grallers de la Batllòria	Les cordes de Tramoia	Associació Integració Cultural Colombiana	Òmnium Cultural	Sound Celoni	AAVV Turó de la Mare de Déu
Colla de geganters i grallers de Sant Celoni	Teatre, Dansa i Musica, Espai de creació Baix Montseny	Comunidad Islámica Annour	Batcolla		AAVV les Borrelles
Colla del Ferro	Trocateatre	Associació Cultural Romanesa-catalana	Fem Festa		AAVV Sant Ponç
Grup de Puntaires	Trup de Nassos		ANC		AAVV Residencial Esports
La Clau que obri tots els panys	Associació de ball Tots a la Pista		Esplai de la Gent Gran		AAVV Illes Velles
Associació de Bocs i Cabres	Dansa Espiritual del ventre		Erol		
	Grupo de Baile Flamenco		Ateneu de Sant Celoni		
	Maisharbàà Associació				
	Passaltpas				
	Swingangsters del Montseny				
	Associació de creatius plàstics Jorca				

[4] Pla Municipal per l'Educació al llarg i ample de la vida (2016-2022). p. 16

3.2.3 Les empreses culturals

En el següent quadre es troben enumerades les empreses culturals de Sant Celoni:

ÀMBIT	DESCRIPCIÓ
Galeria d'art	Antonio Niebla, qui havia estat proper a artistes com Chillida, va obrir al 2014 una galeria d'art per exposar obres d'artistes de referència. En algunes ocasions, ha col·laborat amb l'Ajuntament organitzant exposicions a la sala municipal de la Rectoria Vella.
Cinemes	La multinacional OCINE va dur a terme uns nous cinemes a Sant Celoni després del tancament del Cinema Mundial a la dècada dels 90. Aquest és un equipament multisales amb projeccions 3D, ubicat al centre comercial *Altrium*. A la seva cartellera s'hi troben les últimes estrenes. Davant una manca d'afluència de públic es va engegar des del consistori la programació cinema VO, amb projeccions cada divendres a les 20.30 h per 4,5 € la sessió. Segons dades de l'Àrea de Cultura l'any 2015 van assistir-hi 1.433 persones (58 de mitjana per sessió) i el 2016 1.432 (39 de mitjana per sessió).
Sales de festes i concerts	*La Sala Le Poupée* està situada al centre comercial *Altrium,* compta amb llicència d'activitat fins a les 6.00h i és el principal punt d'oci nocturn pels més joves. També s'hi programen concerts de versions. Aquesta sala es complementa amb petits negocis nocturns amb llicència d'activitat fins a les 3.00h, com per exemple *El Sayko, El Mystikah* o *I'm Sorry Loli.*
Escoles de dansa	Escola de dansa Margarita Ponce, escola de dansa Esther Cortés, Contra-Jazz escola de dansa Marga Pastells i l'escola de dansa Núria Ventura
Llibreries	La llibreria l'Alguer i la llibreria Els 4 Gats. Espais que, a banda de la seva activitat habitual, programen activitats relacionades amb la lectura: presentacions de llibres, poesia, Diada de Sant Jordi, clubs de lectura, etc.
Escola de circ	Des de fa cinc anys es troba en funcionament l'escola de circ, inicialment situada al centre comercial *Altrium* i actualment al polígon industrial de Santa Maria de Palautordera.
Escola de ceràmica	L'escola Jorca és l'escola d'arts plàstiques que hi ha al municipi. Ofereix classes de ceràmica per a totes les edats i treballa estretament amb les escoles del municipi oferint tallers.
La Jaima Art	És un bar amb programació musical. Fa pocs anys que s'ha posat en marxa i compagina activitats de música com concerts, jam sessions o tallers. Tanmateix, alguna vegada organitza activitats musicals al Teatre Ateneu.
La Clau del Baix Montseny	Espai sociocultural polivalent gestionat per l'entitat La Clau del Baix Montseny. S'hi realitzen tot tipus d'activitats: tallers, xerrades, concerts, presentacions de llibres, etc. A part, la cooperativa l'Avern és l'encarregada de gestionar l'espai del bar-restaurant. La Clau del Baix Montseny és una associació sense ànim de lucre que rep una subvenció pública anual per tal dinamitzar l'espai i oferir programació cultural a la població.

El Racó de l'Art	Espai que ofereix tallers de dibuix i pintura des d'un enfocament no només tècnic, sinó també de desenvolupament personal.
Creativa	Botiga d'arts plàstiques que disposa d'un espai on s'hi imparteixen tallers artístics de pintura i dibuix per a infants.

Font: *elaboració pròpia*

3.2.4 Activitat cultural

S'han classificat les activitats de la següent manera: programació estable, cicles festius i propostes socioculturals. Per una banda, entenem la programació estable com aquella oferta amb una notòria vessant artística (teatre, música, circ, etc.) i programada des de l'Àrea de Cultura. Els cicles festius són propostes obertes a la participació ciutadana però impulsades des del consistori (Fira de Nadal, Sant Jordi, Festa Major, Fira del Bosc, etc.). Per últim, les propostes socioculturals, que provenen majoritàriament del teixit associatiu i les entenem en una lògica d'apoderament col·lectiu i d'autogestió.

1. **Programació estable**
   - **Programació Ateneu.** Espectacles d'arts escèniques, circ, música, teatre amateur o titelles. Es combinen les propostes professionals amb les amateurs (KM0). També trobem la programació conjunta Girem Propostes Singulars (GPS) entre el Teatre Auditori de Llinars del Vallès, el Teatre Auditori de Cardedeu, el Teatre Auditori de Granollers i el Teatre Ateneu de Sant Celoni, orientada a donar suport a la creació contemporània a través d'espectacles no convencionals. L'oferta del Teatre Ateneu es presenta de gener a maig i d'octubre a desembre. Al 2018, entre la Sala Petita i la Sala Gran de l'Ateneu, es van programar 45 sessions que combinaven propostes amateurs i professionals, així com diverses disciplines artístiques (música, dansa, titelles, noves dramatúrgies, etc). Això significa que, aproximadament, es va programar una proposta per setmana (de gener a maig i d'octubre a desembre).
   - **Dijous a la fresca.** Espectacles gratuïts a l'aire lliure cada dijous de juliol i agost a les 10 del vespre. Principalment s'utilitza la Plaça de la Biblioteca (circ, clown o música), els jardins de la Rectoria Vella (circ o música) i la Plaça Rafael Ferrer (Cinema a l'aire lliure).

- **Cinema en VO.** A les sales OCINE es projecta cinema en versió original subtitulat en català cada divendres. El cinema en VO va iniciar la programació l'any 2015 i anualment s'hi projecten entre 40 i 50 pel·lícules.
- **CINC – Cinema Infantil en Català.** És una iniciativa de la Direcció General de Política i Lingüística del Departament de Cultura per fomentar el consum de cinema infantil en català. Cada dissabte a les 16.15h, a les sales OCINE, hi ha una selecció de pel·lícules infantils a un preu de 4,20€.
- **Activitats a la biblioteca.** Activitats com el concurs VaDeCurts (promoció del curtmetratge com a expressió audiovisual), BiblioLab (tallers per l'experimentació artística), clubs de lectura o exposicions.
- **Jornades de la Memòria Històrica.** Des del 2015 es realitzen aquestes jornades que testimonien la història del segle XX a Sant Celoni. Fins ara s'han realitzat les següents jornades: "L'exili. L'èxode després d'una guerra (2013)"; "la II República a Catalunya i a Sant Celoni", "L'ensenyament durant la II República" (2015), "la Guerra Civil a Catalunya i a Sant Celoni" (2016), "la Guerra Civil. Mobilització dels celonins al front" (2017) i "Com ens van explicar la guerra a casa?" (2018).
- **Passejades guiades.** Visites gratuïtes als edificis emblemàtics del municipi que normalment resten tancats al públic (església de Sant Martí de Pertegàs o de Sant Ponç) per descobrir el patrimoni arquitectònic i la història del municipi. Per altra banda, es realitzen passejades guiades pel patrimoni natural organitzades per la Diputació de Barcelona dins l'oferta de passejades als parcs naturals. L'any 2018 se'n van realitzar dues amb sortida de Sant Celoni i una cinquantena sumant les de tota la zona del Montseny i el Montnegre Corredor.
- **Sortides culturals.** Sortides en autocar a diferents indrets dels país (d'abril a octubre).
- **Exposicions.** A la planta baixa de la Rectoria Vella i a l'edifici de Can Ramis hi ha exposades obres d'artistes locals o d'entitats i associacions.
- **Programació de la Batllòria.** A la Unió Batllorienca i a les Casetes de la Batllòria s'organitzen activitats per a públics de totes les edats: hora del conte, meditació, tallers de patchwork, entre d'altres.

2. Cicles festius

- **Carnestoltes i Ball de Gitanes.** El dissabte de carnestoltes es celebra la festivitat amb una rua pels carrers de Sant Celoni que acaba amb un sopar i concert al pavelló. El diumenge al matí se celebra el Ball de Gitanes, un ball

típic del Vallès que prové d'un ritus agrari. Més de 100 balladors omplen la Plaça de la Vila per donar la benvinguda a la primavera. Aquesta festivitat és organitzada per La Colla del Ferro amb el suport de l'Ajuntament.

- **Festes Majors.** a principis de setembre se celebra la Festa Major principal, en honor a la patrona Mare de Déu del Puig i l'11 de novembre se celebra la Festa de Sant Martí. La primera amb una notable participació de les entitats del municipi, organitzant activitats de caire popular (gegants, correfoc, balls populars, etc.), com també muntar l'espai barraques (gestionat per una desena d'entitats). Per altra banda, la Festa de Sant Martí té un abast més petit entre la població amb un caràcter no tan marcadament festiu. Recentment, des del teixit associatiu celoní s'han impulsat Les Martinades, unes festes de tardor autogestionades amb la voluntat de donar-li un caire més juvenil. A La Batllòria, la Festa Major més important se celebra el quart cap de setmana d'agost i el 18 de desembre se celebra la Mare de Déu de l'Esperança (festa local).

  Pel que fa als nuclis de l'àrea del Montnegre, l'any 2010 es va recuperar de nou la Festa Major d'Olzinelles, històricament molt arrelada a les tradicions rurals. També trobem la Festa Major de Sant Martí de Montnegre, ubicada dins el Parc del Montnegre i el Corredor.
- **Fires.** Al llarg de l'any trobem una desena de fires amb temàtiques diverses: comerç local, artesania, Sant Jordi, robòtica, setmana del bosc... Aquestes neixen, majoritàriament, impulsades des de l'Ajuntament, però el teixit associatiu i empresarial hi té una presència notòria.

3. Propostes socioculturals

- **La Clau.** És una entitat que sorgeix com un element aglutinador d'associacions socials, culturals i polítiques de Sant Celoni i el Baix Montseny. Actualment formen part d'ella una desena de col·lectius. Per tal que aquests desenvolupin la seva activitat, els posa a disposició un espai amb diverses sales per fer-hi reunions, trobades obertes o activitats diverses. Per altra banda, l'equipament disposa d'un bar-restaurant gestionat per una cooperativa de consum que ofereix àpats i refrigeris.

  L'equipament cobreix una part notable de la programació cultural de Sant Celoni. Per exemple, durant la temporada d'hivern, el darrer dijous de cada mes es programa el cicle "Dijous musical". A l'estiu, l'oferta musical es trasllada al carrer amb el cicle "A cop de sandàlia", cada divendres dels

mesos de juny i juliol. Per altra banda, setmanalment s'hi programen tota classe d'activitats: taules rodones, presentacions de llibres, tallers, ponències, etc.

3.2.5 Una mirada territorial

Mapa d'equipaments

El mapa que trobem a continuació ens mostra la localització dels equipaments culturals d'ús públic i privat. Com podem veure, **la majoria es troben localitzats al centre del municipi**. Tanmateix, en la majoria d'ells, l'interès no només rau en la capacitat d'acollir activitats, sinó també en el valor patrimonial, ja que la datació de construcció d'alguns edificis és entorn dels segles XIV, XV i XVI.

Mapa 8 | Localització equipament públics i privats Sant Celoni

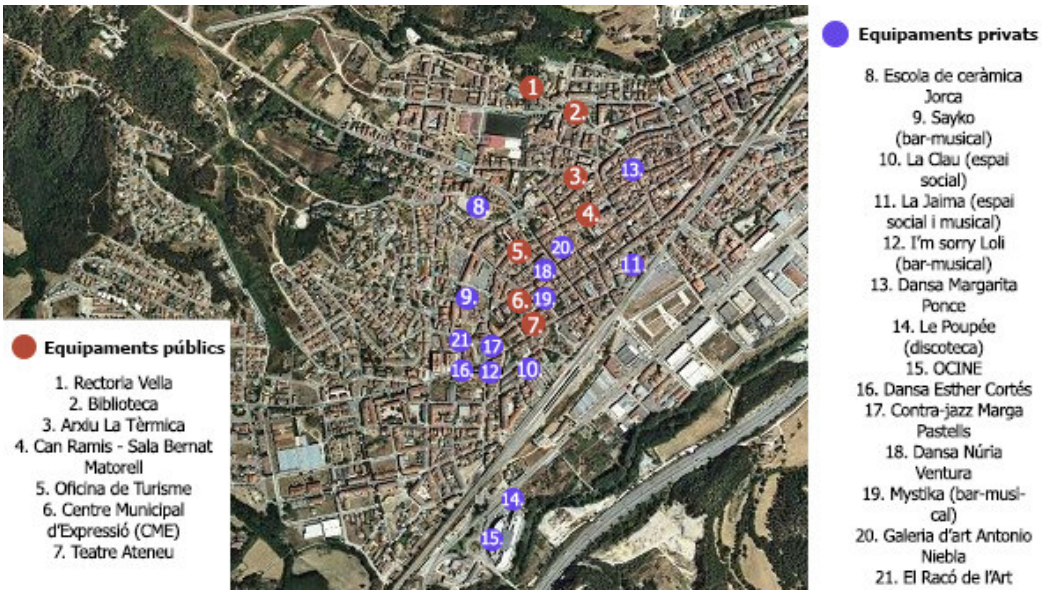

En aquest sentit, veiem com la majoria d'equipaments estan pensants per l'acolliment d'activitats, com a sales d'exposicions o d'atenció ciutadana. Així doncs, es pot considerar que la majoria d'infraestructures tenen una finalitat funcional passiva, són edificis receptors d'activitat però amb una limitada capacitat de dinamització i suport a la creació.

Alhora, més enllà del Teatre Ateneu, el total d'equipaments són de proximitat i estan pensants per un ús immediat per part dels habitants de Sant Celoni, i no tant per la projecció exterior. És a dir, els immobles dels quals es disposa contribueixen a la cohesió social del municipi, però descuiden el binomi cultura-turisme, com

també el posicionament territorial, tant com a capitalitat del Baix Montseny com en relació amb el Corredor de la Tordera.

A més a més, cal tenir en compte l'existència d'altres **equipaments amb un elevat valor patrimonial que tenen la possibilitat d'un ús cultural**, com ara, l'Església de Sant Ponç, l'Església de Sant Martí del Pertegàs, l'Ermita de la Mare de Déu del Puig, la Torre de la Força o l'Esglesiola de Sant Celoni. Així mateix, es manifesta una **manca d'espais per donar resposta a les peticions de les entitats** per desenvolupar les seves activitats o per potenciar que determinats creadors puguin preparar les seves obres. Aquest darrer aspecte resulta especialment significatiu, ja que el Baix Montseny és una zona amb una elevada concentració d'artistes i músics. En aquesta línia, a una trobada amb agents locals del municipi, s'apuntava que no existien iniciatives per recolzar el talent local i potenciar-lo. I que hi havia creadors, però no es valora suficientment la seva tasca ni es potenciava la participació. També es troba a faltar un espai d'interrelació entre els joves que no siguin únicament els bars i discoteques.

Per altra banda, com hem apuntat anteriorment, la proximitat geogràfica amb Sant Maria de Palautordera i Sant Esteve de Palautordera a partir de l'eix viari, ha de propiciar una relació directa i la cooperació entre municipis. Per aquest motiu, és important tenir en consideració els equipaments dels quals disposen per buscar sinergies en la programació cultural, per exemple. A Sant Esteve de Palautordera hi ha el Teatre Pere Casal, un espai de referència en l'àmbit cultural del municipi i on s'hi desenvolupen la majoria d'activitats, siguin professionals o amateurs. Pel que fa a Santa Maria de Palautordera, hi ha la biblioteca Ferran Soldevila, l'espai cultural i juvenil Can Rahull, el Centre Cívic Mestre Salvador Fàbregas, l'esplai de la gent gran, la Sala Cultural La Quadra o l'Espai d'art Tot Dansa. Aquesta relació també és propiciable amb la Batllòria, doncs és un bon moment per redefinir els usos de Can Bruguera i la Unió Batllorienca.

Mapa d'activitats

De manera generalitzada hi ha un elevat nombre d'activitats al llarg de l'any. Tanmateix, és evident el desequilibri entre l'oferta cultural i la demanda. Hi ha propostes amb una baixa participació i assistència que caldria analitzar amb deteniment, esbrinar si és a causa de la qualitat de l'oferta o perquè no s'incentiva prou bé la demanda. Per una banda, hi ha propostes consolidades que tenen una bona resposta del públic, com per exemple els Dijous a la fresca o el teatre familiar

de l'Ateneu; per altra banda, n'hi ha d'altres amb una participació més baixa. Si s'analitza el passat més recent, es constata que s'han abandonat algunes iniciatives interessants com el Sessions'n'Sona o La tardor gastronòmica, entre d'altres.

El Mapa 9 ens mostra quina és la ubicació de l'oferta cultural del municipi i quin és el nombre d'activitats que es fan a cada espai. Les dades han estat extretes de l'agenda del web de l'Ajuntament de Sant Celoni (http://www.santceloni.cat/turisme_agenda.php) i s'han comptabilitzat les activitats a partir del mes de gener fins a l'agost del 2018. Aquesta aproximació ens permet algunes conclusions:

- La major part de l'oferta cultural es porta a terme al nucli antic del municipi, a excepció del cinema en versió original que es programa a l'OCINE Sant Celoni. La resta de barris tenen una baixa oferta cultural.
- Hi ha espais que veuen sobrepassada la seva funcionalitat, com per exemple el Teatre Ateneu .
- Hi ha equipaments en els quals s'hauria d'estudiar amb deteniment si la quantitat d'activitats ofertes correspon a la demanda i a l'assistència de públic, com per exemple al cinema en VO o al CINC-Cinema Infantil en Català.
- La Plaça de la Vila és l'espai d'ús públic amb la quantitat més elevada d'esdeveniments culturals a l'aire lliure.

Mapa 9 | Localització oferta cultural Sant Celoni (Gener – agost 2018)

Font: *elaboració pròpia a partir de l'agenda d'activitats de l'Ajuntament de Sant Celoni*

El Corredor cultural de la Tordera com a realitat territorial

Si ens fixem en els municipis amb els quals Sant Celoni forma un continu (Santa Maria de Palautordera i Sant Esteve de Palautordera), trobem una riquesa artística pel que fa a actius (persones, projectes, entitats, equipaments, etc.) relacionats amb l'àmbit artístic. Podem afirmar, doncs, que el Corredor de la Tordera, gaudeix d'una riquesa cultural a tots els nivells – públic i privat – i en tots els sectors artístics.

Tot seguit, podem observar la dimensió de cada disciplina artística i les iniciatives que s'aglutinen al seu voltant, des d'iniciatives privades fins a propostes del tercer sector o públiques.

Taula 9 | Radiografia sectorial cultural Sant Esteve de Palautordera, Santa Maria de Palautordera i Sant Celoni

PÚBLIQUES		PRIVADES
Escoles de música municipals	MÚSICA	Professionals del sector reconeguts
St. Celoni infraestructures com els bucs d'assaig		Grups de música semi-professionals i amateurs
Cicles de programació musical		Festival de música "Som del Montseny"
Programació musical a les festes majors		Espais d'oci que programen concerts
Escola de teatre municipal	TEATRE	Grups amateurs de teatre
Oferta de cursos subvencionats		Professionals reconeguts del sector
Programació estable		
Espais escènics als tres municipis		
Programació d'arts escèniques estiu a St. Celoni (Dijous a la Fresca)	CIRC	Circ Cric
Programació arts escèniques a les festes		Companyies de Circ: Los Galindos, Circ Los, Mumusic Circus, Elegantes…
		Escola Circ Los
Programació arts escèniques St. Celoni	DANSA	Professionals del sector
Programació dansa a Santa Maria de Palautordera		Escoles privades a tots els municipis
		Ball de Gitanes, dansa popular típica de la zona
Programació de les biblioteques municipals	LITERATURA	Escriptors i poetes a la zona
St. Celoni suport al festival de poesia		Festival de poesia de St. Celoni
		Llibreries que organitzen activitats culturals
Sales d'exposicions a St. Celoni i Santa Maria de Palautordera	ARTS PLÀSTIQUES	Professionals del sector
Concursos públics a St. Celoni		Aficionats a diverses disciplines: pintura, dibuix, escultura, còmic…
Cursos subvencionats		Grups de pintors
		Tallers de ceràmica
St. Celoni programació d'arts escèniques i programació familiar a l'Ateneu	TITELLES	Companyies professionals: Joan Baixas, Txo Titelles, Marduix…

Material gràfic de divulgació del patrimoni	**PATRIMONI**	Entitats com la Coordinadora de la Salvaguarda del Montseny
Rehabilitació i restauració d'edificis històrics		
Edifici dedicat al turisme de la vila i al patrimoni (Hospital Vell de Sant Antoni)		

Sant Celoni capital del Baix Montseny

Sant Celoni exerceix de capital cultural en el seu entorn més proper, tot i que hi ha centres culturals amb força vitalitat com el Teatre Pare Casals de Sant Esteve de Palautordera o la Sala Cultural la Quadra i Can Balmes de Santa Maria de Palautordera, per posar alguns exemples. Tanmateix, és important establir xarxes amb altres municipis i establir relacions bilaterals amb agents culturals de diferents territoris, ja que Sant Celoni com a capital del Baix Montseny ha d'esdevenir el centre neuràlgic que cohesioni i doti d'identitat a la societat del territori. En aquesta línia, l'estiu de 2018, es va editar l'agenda cultural del Baix Montseny, una publicació on s'hi recollien les activitats principals (tallers, visites guiades, cicles de música, fires, etc), dels municipis del Baix Montseny: Sant Celoni, Santa Maria de Palautordera, Sant Esteve de Palautordera, Vallgorguina; i en menor mesura: Breda, Campins, Fogars de Monclús, Gualba, Hostalric, Montseny, Riells i Viabrea i Sant Antoni de Vilamajor.

3.2.6 Visions culturals

Bosc, cuina i patrimoni

Ha estat a partir d'entrevistes a agents claus i a trobades amb el *focus group* que percebem com Sant Celoni té unes particularitats que el fan diferent a la resta. A partir del bosc, la cuina i el patrimoni es descriu un municipi amb uns elements dominants i de singularitat que potencien una identitat pròpia. En aquesta línia, un dels objectius estratègics de pla de govern 2016-19 era el de posar Sant Celoni al mapa. Apostar per les activitats turístiques i de promoció, fer de Sant Celoni la capital del bosc i apostar per la marca Baix Montseny. És així com es va posar en marxa la campanya "Bosc, cuina i patrimoni".

La **proximitat amb el bosc** ha propiciat que s'apostés per projectes com les Passejades de natura, els itineraris marcats de la Vall d'Olzinelles, la Fira del Bosc i la Terra o les Rutes saludables, aquestes últimes creades a partir del Programa d'Activitat Física, Esport i Salut (PAFES) per promoure l'activitat física, especialment entre la població adulta. L'any 2008 es va presentar el projecte de Museu del Bosc de Catalunya, impulsat per l'Ajuntament i l'Institut de Ciència i Tecnologia Ambiental de la Universitat de Barcelona (ICYA-UAB), que pretenia convertir el municipi en la capital del bosc de Catalunya. Per manca de pressupost, la construcció de l'edifici de 2.000 metres quadrats va quedar aturada.

Per altra banda, **la cuina** recull tota la tradició de productes propis de la zona, i conseqüentment **es reivindica una gastronomia pròpia**, fruit de la tasca que va fer el cuiner Santi Santamaria al restaurant Can Fabes (tres estrelles Michelin), tancat l'agost del 2013, dos anys després de la mort del xef. En aquest context es va apostar per potenciar la cuina de la zona com un tret distintiu amb els Sabors literaris (coincidint amb la diada de Sant Jordi), la Tardor Gastronòmic o els Tastets d'Estiu, una mostra de cuina del Baix Montseny que no va tenir continuïtat.

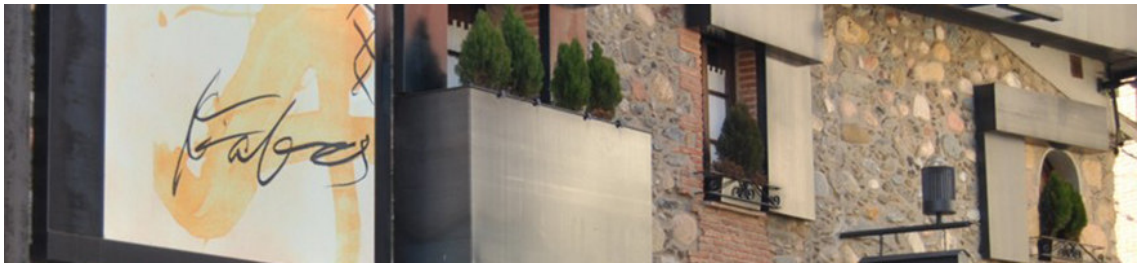

Sant Celoni és un **municipi ric pel que fa a patrimoni, sobretot pel que fa al seu patrimoni arquitectònic**, amb 31 edificis datats a partir del segle XI, com Sant Martí de Pertegàs o la Torre de la Força, fins a immobles dels segles XIX i XX, com l'Escorxador (actual biblioteca municipal), l'Ajuntament, l'Ateneu (actual teatre municipal) o Can Valls (actual Hotel Suís) o Can Ramis (aquest últim està pendent de rehabilitació i es preveu que esdevingui un espai amb moltes potencialitats com a futur equipament cultural). Cal comentar que el 2011 es va editar un catàleg que il·lustra la llarga trajectòria històrica del municipi i la seva riquesa arquitectònica, com també la posada en funcionament d'una aplicació per a tauletes i mòbils que ressegueix els punts on hi ha situats els edificis més emblemàtics. En una Trobada amb el *focus group* eunió es posava de manifest que s'ha editat molt material informatiu, però ha tingut poca divulgació i distribució. Així doncs, es constata que **s'ha fet un esforç per la restauració, conservació i difusió del patrimoni arquitectònic.** No obstant això, Sant Celoni no disposa del mapa de patrimoni cultural[5] (eina de coneixement i planificació impulsada per la Diputació de Barcelona).

En definitiva, Sant Celoni es troba enmig de dos parcs naturals però **fa la impressió que, a causa de la normalitat amb la qual es viu aquest fet, no es percep aquesta excepcionalitat.** S'hauria de conscienciar als ciutadans de la

[5] http://patrimonicultural.diba.cat/

relació entre natura i cultura, i buscar un sistema per evitar "viure d'esquena" a l'entorn. Així mateix, i malgrat l'aposta comunicativa d'una pàgina web pròpia (http://www.santceloni.cat/turisme), l'edició de diverses publicacions o la posada en marxa de l'Oficina de Turisme, Sant Celoni desaprofita el potencial turístic que li ofereix el seu entorn, ja que la majoria de visitants es dirigeixen directament al Montseny sense fer parada al municipi. Per tant, **és necessari definir una política turística en consonància amb la zona del Corredor de La Tordera i del Baix Montseny,** que hauria de fer referència a l'entorn natural, patrimonial i cultural.

Festes i cultura popular

Un element que destaca al municipi és la potencialitat de la cultura tradicional i popular. Com hem vist anteriorment, més del 30% de les associacions són de cultura popular: geganters i grallers de Sant Celoni, Diables de la Pell del Dimoni, Espurnes del Montseny, Bastoners del Quico Sabaté o la Colla del Ferro (Ball de Gitanes), entre d'altres.

Una de les tradicions més arrelades és la del Ball de Gitanes, que es celebra cada any el diumenge de carnestoltes. L'any 2017 es van celebrar els 250 anys de la primera ballada, tot i que durant un llarg període de temps es va deixar de ballar. Els seus orígens els trobem en els ritus agraris que buscaven afavorir la fertilitat de la terra, tot i que fins a l'any 1767 no n'hi ha documentació. Aquesta festa es va recuperar de forma definitiva a principi dels anys vuitanta i actualment gaudeix d'un gran interès pel conjunt de la població. La Colla del Ferro és l'encarregada d'organitzar la festa, en la qual hi col·laboren desenes de persones del municipi, com també la Principal del Ferro (la banda formada per músics majoritàriament del Centre Municipal d'Expressió). Des de fa poc temps, la Colla del Filferro (de 7 a 16 anys) balla el dissabte i la Colla del Ferro ho fa el diumenge.

Per altra banda, des de finals d'agost fins a principis de setembre, se celebra **la Festa Major de Sant Celoni**. Agafant de referència el format d'altres poblacions del Vallès Oriental, fa més de quinze anys que es va apostar per dinamitzar les activitats de festa major amb la creació de dues colles que competeixen enfrontades entre si –amistosament- per guanyar "la clau del poble". El relat es desenvolupa a través de diverses proves que enfronten la Colla dels MontSeny i la Colla dels MontNegre: l'estirada de corda, la rucada (infantil i adulta), el corre-xarrups, el corre-xutxes, la marxa per les ermites o la prova dels traginers. Fora de la competició també trobem programació musical a l'espai barraques, activitats de cultura popular tradicional (plantada de gegants, correfoc, bastoners, etc.), activitats pensades per edats específiques (sobretot gent gran i infants) i activitats de mostres d'entitats (culturals i esportives). Podem afirmar que el pes de l'organització de la festa recau en l'Ajuntament, però compta amb el suport de diverses entitats per a dissenyar el programa i amb voluntaris durant els dies de la festa. Tanmateix, l'Ajuntament inicia el procés de preparatius de la festa convocant a totes aquelles persones que a títol individual estiguin interessades en l'organització de la festa. La feina es divideix per comissions temàtiques: barraques, concerts, infantils, joves, i competició del Corremonts. També les colles dels MontSenys i els MontNegres organitzen activitats (com el sopar de colles), venen marxandatge o guarneixen els carrers del municipi.

Fires i comerç

Al llarg de l'any trobem una gran quantitat de fires de diverses temàtiques: artesanals, comerç local, familiar, segona mà, etc. Darrerament aquestes han augmentat considerablement i han consolidat la seva proposta. Algunes d'elles són impulsades per l'Ajuntament (amb la col·laboració d'altres agents), per exemple Robotseny (fira de robòtica promoguda per empreses del Baix Montseny i la comunitat educativa) o la fira del Dia d'en Loni (oferta lúdica familiar impulsada pels comerciants del municipi). D'altres son organitzades directament pels comerciants, com la Foraestocs, o per associacions, com la Mineralexpo. Altres fires que es realitzen al municipi són: Diada de Sant Jordi, el Mercat de la Ganga, la Setmana del bosc, la Fira d'artesania, la Fira de Nadal i la Fira de l'Esperança (La Batllòria). En definitiva, Sant Celoni és un municipi amb un sector comercial local molt actiu, format per més de 300 establiments. Al llarg de l'any **els comerciants**

realitzen moltes fires al carrer, una iniciativa molt ben rebuda i amb una gran participació.

Formació i creació

La formació musical, com hem apuntat anteriorment, és assumida pel Centre Municipal d'Expressió, que en els darrers anys també ha apostat per la formació artística mitjançant la programació de cursos de teatre. Paradoxalment, les escoles de dansa són en la seva totalitat privades. En el camp de la dansa hi ha desenes de professionals amb reconeixement internacional que imparteixen docència a les diverses escoles del municipi. La tasca feta per les escoles de dansa es fa visible amb el Concurs de Dansa del Baix Montseny, organitzat per l'entitat Tots a la pista (TALP), que enguany ha arribat a la tercera edició amb 187 ballarins i ballarines. També en les arts plàstiques hem de destacar l'Escola de ceràmica Jorca, fundada l'any 1978, que imparteix classes de ceràmica i tallers per les escoles, o el Racó de l'Art, un espai que ofereix tallers de dibuix i pintura. A l'espai de La Clau del Baix Montseny, setmanalment, s'hi troba un grup d'uns 40 pintors que comparteixen els coneixement artístic de manera autodidàctica. A part, des de l'Ajuntament s'ofereixen cursos de formació permanent, com el taller obert de dibuix i pintura que s'imparteix durant 11 sessions a la part superior del estudis de la radio Sant Celoni, o el cor de dones "Cromàtica" al Centre Municipal d'Expressió, a càrrec de Núria Molins. També en destaca el grup de gospel dirigit per la Karol Green i el grup de cant coral de la Unió Batllorienca. Tanmateix, de manera generalitzada, s'intueix una manca de diàleg entre les pràctiques artístiques públiques i privades del municipi.

Públics culturals

Tenir coneixement de la diversitat de públics de la cultura d'un municipi és cabdal per desenvolupar estratègies que s'adeqüin a la pluralitat dels habitants. Així doncs, actualment, des del consistori es fa palesa la manca de dades respecte la participació dels espectadors a la programació cultural (a través de la venda d'entrades, de valoracions qualitatives dels espectadors, de l'extracció de dades de la publitramesa, etc.) i una explotació quantitativa i analítica del comportament dels internautes a través, per exemple, de les xarxes socials o el web. L'explotació

d'aquestes dades seria convenient per tenir un coneixement de les comunitats i generar fluxos entre públics amb estratègies segmentaves de comunicació. En resum, un coneixement dels públics permetria desenvolupar estratègies dirigides que afavorissin a tota la comunitat, amb la voluntat de millorar la cohesió social. A tall d'exemple, hi ha una certa percepció, obtinguda amb aportacions qualitatives, que sovint els públics responen en menor grau de l'esperat en determinades ofertes culturals, per exemple a la programació del Teatre Ateneu.

Joves i cultura

L'activitat cultural es desenvolupa, bàsicament, al marge dels joves. Aquests no se senten protagonistes de la vida cultural del municipi i organitzen activitats alternatives i paral·leles com a resposta a la manca d'oferta cultural que se'ls proporciona. Generalment no tenen una visió positiva de la cultura, ja que, entre d'altres, els manquen espais d'interrelació i d'apoderament. Els adolescents troben resposta a les seves necessitats de socialització en espais privats, generalment nocturns (bars i discoteques); i els d'edats menys avançades a l'espai públic (carrers, places, equipaments esportius o skatepark). Els únics joves pels quals es plantegen ofertes específiques són els escolaritzats, per exemple a través del programa de la Diputació de Barcelona "Anem al teatre".

Cal tenir present que, actualment, els mitjans de relació entre els joves són majoritàriament les plataformes digitals. Segons l'Enquesta a la joventut de Catalunya (2012)[6], els joves utilitzen molt habitualment les xarxes socials (30,2%); en detriment de quedar amb els amics i amigues a la plaça (20,5%) o passejar (22,7%). Si ens fixem en els esdeveniments culturals, un 74,5% dels enquestats responen no anar gens al teatre i un 52,1% no ha trepitjat cap museu ni exposició. Així doncs, s'haurà de tenir en compte aquest canvi de paradigma per afavorir els espais d'encontre necessaris – presencials i virtuals - entre els més joves. Tanmateix, s'hauria de dissenyar una política relacionada amb l'accés de tots els ciutadans a les noves tecnologies. Fa relativament poc temps, a Sant Celoni, es va

[6] Enquesta a la joventut de Catalunya 2012 (Generalitat de Catalunya. Departament de Benestar Social i Família. Direcció General de Joventut)

posar en marxa el primer itinerari audiosignat amb un recorregut per 12 punts d'interès històric i cultural, que amb un codi QR et permet descarregar al dispositiu mòbil la descripció de cada punt d'interès.

Model de governança

De manera generalitzada, el model de governança a Sant Celoni ha tingut un enfocament *top-down* i la presa de decisió ha estat efectuada "des de dalt". Tot i que trobem algunes experiències que, amb major o menor èxit, han indagat un canvi de model, com per exemple el procés de participació ciutadana *Sacsegem la Festa Major!*. Tot i així, la manca d'una política cultural i una estratègia consensuada, ha propiciat que les debilitats de governabilitat sovint s'acabessin resolent per mitjà de postures verticals i jeràrquiques. Malgrat això, al Pla de Govern 2016-19 s'evidencia una voluntat de reorientar el model de governança, volent passar de "governar PER" a "governar AMB". Aquest propòsit s'evidencia amb plataformes i òrgans de participació, alguns ja existents amb anterioritat, com la Comissió de la Festa Major, formada per representants de les entitats que es troben en comissions per preparar la Festa Major, o el Consell Territorial del Poble de la Batllòria. També trobem plataformes com la Coordinadora d'Entitats Solidàries, el PIEG (Plataforma d'Iniciativa per l'Equitat entre Gèneres), els consells escolars o el voluntariat educatiu. En l'àmbit específicament cultural no existeix cap òrgan, com un Consell de Cultura, que propici un major grau d'horitzontalitat en la governança i que afavoreixi un augment de la participació ciutadana.

3.3 Síntesi del diagnòstic

3.3.1 Resum executiu

El diagnòstic ha caracteritzat la realitat de Sant Celoni en un conjunt de dimensions centrals que estructuren la vida cultural. Així s'ha pogut obtenir una mirada global que permet avaluar les oportunitats del context des del punt de vista del territori, la població, i el desenvolupament cultural a partir dels seus recursos. Addicionalment, el procés participatiu ha permès completar aquestes visions.

El territori

- ✓ **La capitalitat de Sant Celoni i la cooperació amb els municipis del Corredor cultural de la Tordera.** Sant Celoni exerceix la capitalitat de la subcomarca del Baix Montseny i és el nòdul principal del Corredor de la Tordera, que el completen Santa Maria de Palautordera i Sant Esteve de Palautordera. La capitalitat suposa una centralitat de Sant Celoni en relació als altres municipis tant des d'un punt de vista simbòlic com de serveis. Tot i que cal reivindicar-la i exercir-la, forma part d'una tendència gairebé natural. En canvi, la cooperació en el marc del Corredor sencer té recorregut: s'ha avançat però hi ha molt potencial per a explotar.

- ✓ **Una ubicació privilegiada i una excel·lent xarxa de comunicacions.** Sant Celoni està situat a uns 60 quilòmetres de dues capitals, Girona i Barcelona i gaudeix d'una molt bona xarxa de comunicacions (tren, autopista i carreteres). A més a més, com a nucli més important proper al Parc Natural del Montseny i el Montnegre-Corredor, setmanalment rep centenars de visitants que passen per la vila per gaudir de l'entorn paisatgístic.

- ✓ **La relació amb l'entorn natural.** Sant Celoni està situat en un lloc privilegiat pel que fa al seu entorn natural. Tanmateix, a causa de la normalitat amb la qual els seus habitants viuen aquest fet, hi ha una manca de consciència del seu valor i excepcionalitat. És destacable que sigui un municipi adherit al projecte Retecork (Xarxa Europea de Territoris Surers) o un dels impulsors de "Tourdera: ruta de la Tordera i riera d'Arbúcies".

La població

- ✓ **Una societat amb trets identitaris sòlids i potents.** Es constaten uns forts trets identitaris marcadament "celonins" que afavoreixen la possibilitat de projectar, des d'una base sòlida, el municipi del futur. Elements de la cultura popular, com el Ball de Gitanes o les colles de cultura tradicional, com també trets identitaris, com la cuina o el bosc, doten el municipi de sòlids fonaments per enfortir els valors de la societat.

- ✓ **La diversitat cultural.** Tot i aquest factor identitari que destacàvem, el municipi ha crescut notablement els darrers anys. Uns dels factors que expliquen aquest creixement és l'arribada de nouvinguts durant la darrera dècada (2008-2018). Actualment a Sant Celoni, 2 de cada 10 persones han nascut fora de Catalunya, i 3 de cada 10 a una altra comarca que no és el Vallès Oriental. Això significa que més de la meitat dels habitants no tenen un arrelament generacional al municipi.

Les polítiques culturals hi tenen molt a dir en facilitar espais d'interrelació entre persones que representin diferents interessos i situacions. Caldria plantejar intervencions i estratègies en relació a la pluralitat de sectors socials, ja que existeix un notable desconeixement mutu entre els migrants i els celonins d'origen.

- ✓ **Els barris.** Sant Celoni està format per 14 barris. Es tracta d'un nombre considerable que amaga una complexitat que es deu a la diferent evolució sociohistòrica de cadascun. En aquests barris, a més a més, hi ha una notable distribució desigual d'entitats i equipaments. La totalitat d'equipaments culturals de proximitat es troben al centre històric (Carrer Major de Dalt, barri Vilanova i barri de la Força). Únicament el Sax Sala – Centre de Formació i Ocupació del Baix Montseny- està situat a l'Avinguda de la Pau, una zona allunyada del centre.

Els recursos culturals

- ✓ **El múscul associatiu.** Moltes iniciatives culturals tenen el seu origen en les associacions, col·lectius, ciutadans i ciutadanes. S'evidencia la capacitat de generar propostes com un actiu que no es pot perdre i s'ha de potenciar. El fet que hi hagi un elevat i actiu nombre d'associacions és un indicador a valorar, aprofitar i potenciar, ja que mostra la riquesa del municipi.

- ✓ **El protagonisme dels creadors i artistes locals.** A Sant Celoni i la seva rodalia s'hi assenten desenes de creadors i artistes que troben en l'entorn natural una font d'inspiració i tranquil·litat per projectar les seves obres.

- ✓ **Absències destacades en la dotació d'equipaments.** Existeixen buits importants relacionats amb la cultura de proximitat. Per un costat, el Pla d'Equipaments de Catalunya (PECCat), estableix la necessitat d'ampliació de la Biblioteca l'Escorxador, considerada actualment com a "no adequada".
  El PECCat també estableix que l'arxiu municipal és insuficient. Pel que fa al centre cultural de proximitat, està ubicat a la Batllòria. És evident que aquest compleix amb el Pla d'Equipaments Culturals a nivell formal, però es denota la necessitat d'un equipament que faci la funció de centre cívic a Sant Celoni. Aquest fet comporta una mancança important de cara a la cultura de proximitat i a la promoció de l'accés a la participació ciutadana. Per altra banda, com bé apunta el diagnòstic, es fa palesa la necessitat d'un espai de referència per artistes i creadors on desenvolupar la seva activitat professional o amateur, ja que l'Ateneu veu sobrepassada la seva funcionalitat a causa de les nombroses activitats que s'hi realitzen: assajos del CME, residències artístiques, concerts, assajos d'entitats, etc.

- ✓ **L'oferta cultural.** Com hem apuntat, al llarg de l'any existeix una notable oferta cultural al municipi, un fet que indubtablement el dota de vida. Malgrat tot, es percep una manca d'objectius a ampliar amb aquesta programació. Així doncs, hi ha la sensació d'un cert desordre entre les diverses ofertes. Possiblement com a conseqüència d'una manca de planificació en la comunicació i en la fixació d'objectius.

- ✓ **L'administració cultural.** L'Àrea de Cultura té un organigrama amb un total de 10 treballadors, dels quals 5 són tècnics de la biblioteca i 1 és la Direcció de l'àrea, la qual dedica el 50% de la jornada a cultura, atès que hi ha una alta part que la dedica a educació. També hem de tenir en compte el personal del Centre Municipal d'Expressió (empresa concessionària), que s'encarrega dels cursos de música i teatre, i de la gestió dels espais del Teatre Ateneu i que no està contemplat dins d'aquests 10 treballadors de l'àrea.

Pel que fa al pressupost, els darrers 6 anys ha patit un lleuger descens en cultura. En l'anàlisi amb dades del 2018 relatives als portals de transparència, veiem com, comparativament, dels municipis que tenen entre 15.000 i 20.000 habitants de la província de Barcelona, Sant Celoni està a la cua, amb un 4,96% del pressupost total respecte el 8,53% de mitjana. La despesa en cultura per habitant és de 61€, mentre que a la resta de municipis de la província de Barcelona és de 100€.

- ✓ **Els públics.** La darrera dècada el nombre d'habitants ha augmentat considerablement. Aquest fet, juntament amb la manca de dades quantitatives, propicia el desconeixement dels potencials públics. És necessari comprendre'ls per definir una estratègia que respongui als seus gustos i necessitats.

Les dinàmiques de caràcter general

- ✓ **Aprofitar dinàmiques positives actuals existents.** Hi ha propostes consolidades, com per exemple la programació dels Dijous a la fresca o la Setmana del Bosc, entre d'altres. En aquesta línia, s'ha de continuar apostant per aquells projectes que tinguin una bona resposta de públics i que contribueixin a complir amb els objectius estratègics. Tanmateix, és important establir mecanismes d'avaluació que permetin anticipar-se a les possibles problemàtiques o dinàmiques d'estancament de les activitats que funcionen.

- ✓ **La participació ciutadana.** Les nombroses activitats organitzades per les associacions, les barraques de Festa Major o la mostra d'entitats, són prova de la voluntat del sector de participar en l'àmbit cultural. Aquesta predisposició es detecta també amb les consideracions recollides a la jornada participativa i a les entrevistes individuals.

  Actualment els espais participatius del sector són molt limitats i cal donar una resposta efectiva i global. Un òrgan com un Consell de Cultura a un poble com Sant Celoni, permetria establir unes dinàmiques més participatives i de proximitat amb els diferents agents culturals.

- ✓ **La imatge de Sant Celoni.** Tenint en compte la riquesa cultural del patrimoni (material i immaterial) de Sant Celoni, apareix la necessitat d'una imatge de municipi que sigui capaç de projectar-se superant la percepció

autolimitant de tenir poc a oferir. La imatge que es transmet parteix sempre de l'autopercepció. El diagnòstic participatiu detecta la necessitat de superar una baixa autoestima respecte el valor del municipi i del seu territori.

- ✓ **La comunicació de la cultura.** El diagnòstic dels recursos comunicatius de la cultura evidencia la necessitat d'una estratègia. Aquesta necessitat es veu reforçada si es considera la demanda transversal que existeix al respecte per part del sector, des d'entitats de cultura popular fins a creadors, passant per la pròpia Administració.

  Especialment, es destaca l'adaptació als reptes que planteja l'era digital actual. Si bé s'han fet passos en aquesta direcció, amb propostes com l'aplicació mòbil o la ruta audiosignada pel centre de la Vila, cal un treball planificat i coherent que comuniqui la cultura com un tot i ho faci de forma efectiva.

3.3.2 Elements favorables i de dificultat principals

Elements favorables	Elements de dificultat
✓ Ubicació privilegiada i excel·lent xarxa de comunicacions ✓ Trets identitaris sòlids i potents ✓ Múscul associatiu i presència en el calendari cultural ✓ Protagonisme dels creadors i artistes locals ✓ Conservació, preservació i difusió del patrimoni i la memòria històrica ✓ Oferta cultural	✓ Relació amb l'entorn natural ✓ Cooperació amb municipis del Corredor cultural de la Tordera ✓ Diàleg entre l'Administració i el sector privat i tercer sector ✓ Dèficit d'equipaments culturals ✓ Cohesió social ✓ Dificultat per ampliar públics

4. ESTRATÈGIA

4.1 Arquitectura de l'estratègia

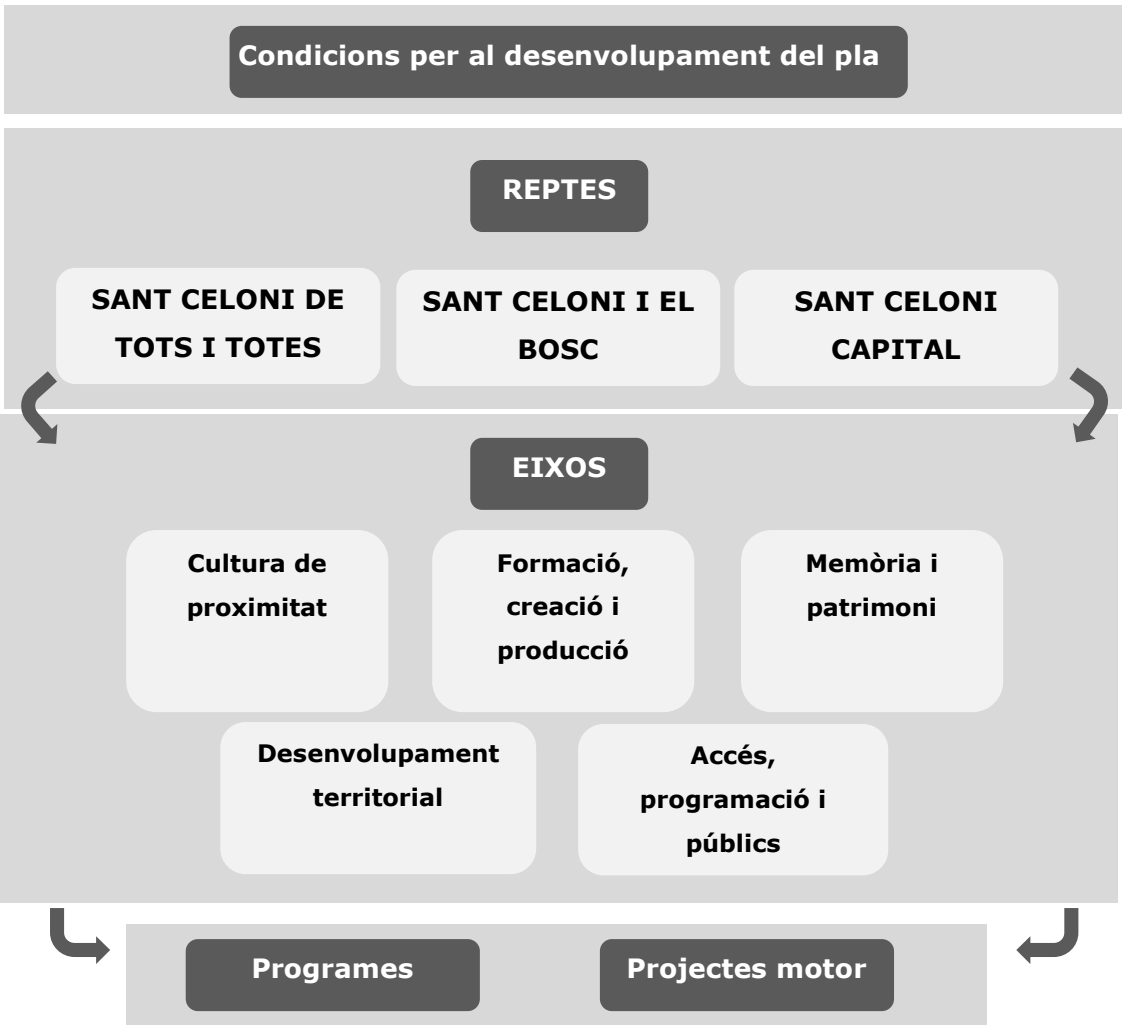

- ✓ **Condicions per al desenvolupament del pla:** Des d'un punt de vista formal, un pla de cultura és la definició i la priorització d'unes accions i d'uns programes en funció d'uns objectius. Però més enllà d'això, més enllà del document, cal garantir la seva activació. El principal risc d'un pla com el que es presenta és que quedi com una redacció de bones intencions. És per evitar-ho que es plantegen un seguit de condicions prèvies, uns requisits per a assegurar al màxim el desenvolupament reeixit del pla.

- ✓ **Reptes:** Es plantegen tres elements singulars del municipi que permeten definir una estratègia cultural pròpia. Com ja s'ha apuntat, un pla de cultura no és només un pla sectorial. Tot i que té una important dimensió sectorial, també constitueix una resposta cultural als reptes del municipi.
- ✓ **Eixos:** Articulen de forma coherent les accions necessàries per donar resposta als reptes identificats des de l'àmbit cultural. Es dirigeixen a tractar qüestions culturals nuclears del municipi. Els 5 eixos permeten definir uns objectius específics i accions que s'estructuren a partir de programes i projectes motor.
- ✓ **Projectes motor i programes:** Són els blocs en els que s'organitzen les accions i els objectius específics. Els projectes motor tenen un pes simbòlic especial, impliquen una innovació i una destacada capacitat transformadora. Els programes, en canvi, tenen una estructura més tradicional i un caràcter més funcional.

4.2 Condicions per al desenvolupament del pla

L'èxit del pla no tan sols depèn de l'estratègia operativa que es planteja a continuació. Per a un desplegament fluid i exitós, s'han d'assegurar les següents condicions:

- ✓ **Consell de cultura.** Una condició clau pel desenvolupament del pla i la seva implementació té a veure amb l'existència d'un òrgan participatiu que actuï com a motor de la vida cultural.
- ✓ **Lideratge públic.** És bàsic per mantenir en perspectiva el paper que juga l'administració pública, que ha de contribuir a donar l'empenta necessària al desenvolupament. El lideratge s'ha de desenvolupar des d'una mirada global i dinamitzadora, tant del programes com dels projectes motor.
- ✓ **Complicitat amb els agents del sector cultural.** La complicitat i coresponsabilitat amb els agents del sector és clau per facilitar l'entesa i el treball.
- ✓ **Centralitat de la cultura**. La cultura s'ha de concebre no només com una fi, sinó com un mitjà per aconseguir resultats més enllà del sector pròpiament cultural (per exemple, el turisme, el medi ambient o l'educació). S'ha de treballar per fer que la cultura estigui present en els projectes municipals rellevants.

- ✓ **Transversalitat.** En bona part de forma relacionada amb el punt anterior, és necessari definir fórmules de treball transversal que millorin l'eficàcia del que pot aportar la cultura i permetin l'intercanvi i un treball estratègic entre les diferents àrees municipals.
- ✓ **Consens.** Hi ha d'haver un cert consens al voltant del pla i el seu significat estratègic ha de ser present a tots els nivells, inclòs la resta de regidories de l'Ajuntament.
- ✓ **Punt d'inflexió.** Per trencar amb les dinàmiques marcades pel dia a dia i el desenvolupament previ, el pla ha de suposar un punt d'inflexió en el desenvolupament de la cultura en les seves diverses dimensions.
- ✓ **Recursos econòmics.** Tot i no ser el més important, les consideracions aportades han d'anar acompanyades de recursos econòmics, fet bàsic per portar endavant els programes i projectes.

4.3 Reptes per a una estratègia cultural a Sant Celoni

Els reptes identifiquen interessos singulars de Sant Celoni i la Batllòria, que van més enllà de la dimensió cultural en sí mateixa. Entenent que la cultura no es pot concebre de forma aïllada del seu context específic, l'estratègia cultural s'elabora amb aquests reptes com a rerefons. Els eixos estratègics materialitzen l'aportació que la cultura fa a la consecució d'aquests reptes.

1	2	3
SANT CELONI DE TOTS I TOTES	SANT CELONI I EL BOSC	SANT CELONI CAPITAL

1

_ SANT CELONI DE TOTS I TOTES

El creixement exponencial del municipi durant la darrera dècada ha propiciat una diversitat cultural notòria. L'arribada de població provinent de diversos territoris (interns i externs) ha dotat al municipi d'una evident i rica multiculturalitat. El propòsit de Sant Celoni ha de ser contribuir a crear un marc idoni perquè des de la diversitat (de sexe o gènere, econòmica, funcional o generacional), tots els seus habitants se sentin protagonistes de la vida cultural i social. Un Sant Celoni compromès amb el diàleg que posi als celonins i

celonines al centre del debat, amb un model de governança que generi sentiment de pertinença des d'una participació ciutadana activa. Es tracta de treballar perquè la pròpia diversitat formi part de la identitat dels seus habitants.

2

_ SANT CELONI I EL BOSC

Com hem apuntat, la diversitat cultural i la xarxa territorial són dos elements cabdals per a projectar un Sant Celoni obert a l'entorn. En aquesta línia, Sant Celoni ha de deixar de ser un "espai de pas" per convertir-se en un espai de centralitat que, des de la singularitat d'un element d'identitat i coneixement com és el bosc, es converteixi en un pol d'atracció. Sant Celoni és dels pocs municipis de Catalunya que es troba ubicat enmig de dos parcs naturals. Per tant, és necessari generar valor afegit a partir d'aquesta casuística. Un bon exemple d'una proposta consolidada és la Fira del Bosc, que se celebra des del 2015, i que evidencia una bona pràctica de cooperació entre l'administració i els agents privats, i que pot esdevenir llavor d'aquest repte estratègic.

3

_ SANT CELONI CAPITAL

La bona situació geogràfica, el potencial del teixit industrial i l'augment en nombre d'habitants ha propiciat que Sant Celoni exerceixi més que mai de capital del Baix Montseny. Tanmateix, les considerables infraestructures que alberga, el dinamisme que genera tant en el pla econòmic com social, i la gran quantitat d'agents motor en diferents àmbits, han estat elements d'atracció que han contribuït a un desenvolupament de capitalitat i referència.

En aquesta línia, hem d'entendre el Corredor de la Tordera com una columna vertebral que irradiï activitat cultural i social, des del diàleg i la cooperació. Però també Sant Celoni ha d'exercir una capitalitat que superi els límits administratius, buscant la interacció amb poblacions de la mateixa comarca, però també amb poblacions petites i mitjanes de fora d'ella.

4.4 Eixos, programes i projectes

Els **eixos estratègics** articulen el treball a desenvolupar, identificant en **programes** diferents àmbits de treball. Alguns d'aquests programes s'identifiquen com a **projectes motor** (PM). Aquests es diferencien per la seva pertinença estratègica, la seva profunditat, la multiplicitat d'agents o recursos que necessiten i la seva capacitat per generar transformacions en el seu àmbit. Per oferir més eines de cara a la posada en marxa de l'estratègia, s'identifiquen també els programes que són urgents per resoldre necessitats pròpies del sector.

Tant programes com projectes motor es desenvolupen a partir de **fitxes** que identifiquen el nom del programa/projecte, els objectius operatius, la justificació (antecedents), les principals actuacions i els agents implicats.

A la pàgina següent es troba un resum dels eixos, els programes (identificats els **urgents** amb un asterisc*) i els projectes motor (ombrejats en gris):

Eix 1. Cultura de proximitat	▪ Més cultura per a tothom (PM)
	▪ Enfortiment associatiu* ▪ Festes i tradicions* ▪ Joves i cultura
Eix 2. Formació, creació i producció	▪ Focus cultural: el Centre Municipal d'Expressió i el Teatre Ateneu (PM)
	▪ Sistema de suport a la creació, la producció i la divulgació local* ▪ Formació artística i cultural
Eix 3. Accés, programació i públics	▪ El binomi cultura-educació (PM) ▪ Pla de comunicació de la cultura (PM)
	▪ Equipaments i participació cultural* ▪ Biblioteca: porta d'accés a la cultura
Eix 4. Memòria i patrimoni	▪ La natura, un valor cultural (PM)
	▪ Identitat i memòria ▪ Patrimoni arquitectònic ▪ Arxiu i documentació*
Eix 5. Desenvolupament territorial	▪ El Corredor de la Tordera, una xarxa cultural (PM)
	▪ Sant Celoni, motor cultural del Baix Montseny ▪ Turisme, promoció econòmica i cultura

4.4.1 Eix 1. Cultura de proximitat

La cultura de proximitat té a veure amb el paper de la cultura com element de desenvolupament comunitari i d'apoderament, en la línia de la tradició de la sociocultura: una visió activa de la ciutadania en relació a la seva vida i en les decisions que afecten el seu entorn i, en aquest cas, a la cultura. La cultura de proximitat situa l'individu com l'objectiu de la política cultural i no els intermediaris (empreses, artistes i professionals de la cultura), i dona importància tant al "què", com al "com". En aquesta línia, els objectius d'aquest eix estratègic són:

- ✓ **Afavorir la participació del sector cultural i la ciutadania.**
  La cultura ha de ser entesa com un bé comú, i com a tal s'ha de facilitar una governança adequada que prengui en consideració als agents del sector i a la ciutadania. Amb el suport institucional, tots dos han de ser agents clau en la generació, manteniment i renovació de l'activitat cultural.

- ✓ **Millorar la relació i la complicitat entre l'administració i els diferents agents culturals.**
  Per a fer possible aquesta governança cultural des de la lògica del bé comú és necessari assentar mecanismes adequats que, en darrera instància, enforteixin la confiança entre els agents i assegurin una bona relació, indispensable en un context d'interdependència en la contribució a una cultura socialment compromesa i enriquidora.

- ✓ **Fomentar l'associacionisme i la cultura de proximitat.**
  L'associacionisme, per un costat, i l'activitat cultural de proximitat, per l'altra, identifiquen els dos fronts principals d'actuació per aprofundir en la dimensió més estrictament social de la cultura. Així es canalitza el paper actiu de la ciutadania, sent engranatges centrals en el desenvolupament de la democràcia cultural entesa com l'enfortiment de la capacitat d'expressió i transformació de l'entorn.

En aquesta línia, el pla estratègic vertebra les actuacions en 3 programes i 1 projecte motor:

Projecte motor	Programes		
Més cultura per a tothom	Enfortiment associatiu	Festes i tradicions	Joves i cultura

PROJECTE MOTOR (PM): **MÉS CULTURA PER TOTHOM**

Objectius

- ✓ Facilitar l'accés a la cultura dels públics actualment més desfavorits
- ✓ Millorar la xarxa d'equipaments culturals com a portes d'accés a la cultura

Justificació

- La majoria de l'oferta cultural es localitza en els mateixos espais/equipaments públics. Segons dades del 2018, extretes de l'agenda de l'Ajuntament de Sant Celoni, el 43% de les activitats es van realitzar a la Plaça de la Vila.

- El procés de diagnòstic identifica una preocupació important per les diferències entre centre i perifèria de la vila.

- Segons el PECCAT, l'existència d'un centre cultural de proximitat a la Batllòria ja cobreix la necessitat d'un equipament d'aquestes característiques. Tanmateix, la distància entre ambdós nuclis evidencia la manca d'equipaments.

- Aquesta manca és especialment important per als barris perifèrics i en clau de suport a les associacions de veïns. En el context actual, les associacions de veïns estan ressorgint i s'estan recuperant els antics locals de veïns. Malgrat tot, s'evidencia que en un futur a curt/mig termini aquests no tindran la capacitat d'acollir un notable volum d'activitat.

- Els cicles i la programació cultural (programació del Teatre Ateneu, Dijous a la Fresca, activitats a la biblioteca, exposicions o Jornades de la Memòria Històrica, etc.) més consolidats es projecten en equipaments públics centralitzats.

Principals actuacions

- ✓ Dissenyar una estratègia per activar associacions de veïns o agrupacions informals de veïns que consisteixi en 2 fases: desenvolupament i consolidació. L'estratègia hauria de contemplar:
    - Engegar de forma col·laborativa un projecte conjunt a cada barri, també a la Batllòria.
        - Es pot pensar en un projecte per barri i any, començant per aquell que ofereixi condicions més favorables.
        - El treball s'ha de destinar a consolidar el grup, no només a realitzar el projecte.
    - La definició de recursos tècnics (infraestructures i espais), humans (dinamització, comunicació,...) i econòmics (pressupost per al projecte) per al desenvolupament i consolidació del projecte..
- ✓ Descentralitzar l'oferta cultural als barris de Sant Celoni per arribar a públics no habituals a la programació estable. Es pot ampliar part de la programació (o distribuir-ne part de l'actual) en clau de barris de propostes atractives i de renom existents com ara el cicle Dijous a la Fresca o activitats consolidades de Festa Major.
    - En aquesta línia, és important remarcar la promoció d'una programació específica a la mateixa Batllòria, que sigui satisfactòria en termes de diversitat, qualitat i calendari adaptant-se a les possibilitats dels seus equipaments.
    - També s'haurà de tenir en compte els condicionants tècnics que dificulten descentralitzar segons quines activitats.
- ✓ Engegar el procés de reflexió necessari i els compromisos polítics adequats per a dotar Sant Celoni d'un centre cívic que actuï clarament com a centre cultural de proximitat, que fomenti la participació cultural activa, tant artística a nivell amateur com associativa.
    - Aquesta mesura està relacionada amb el programa d'"Enfortiment associatiu" i "Joves i cultura" d'aquest mateix eix.
    - A curt i mitjà termini, els locals de barri poden oferir una dimensió de proximitat per donar respostes a les demandes ciutadanes en

aquest sentit.

- ✓ Fer un pla d'equipaments culturals de la Batllòria, tenint en compte les necessitats i demandes de la ciutadania. En aquesta línia, cal revisar els usos de la Unió Batllorienca, tot revisant que esdevingui un centre cívic per a tothom (necessitat de repensar com es treballa amb els joves i si és l'espai adient o cal buscar-ne un de nou).
- ✓ Avaluar en clau socioeconòmica el sistema de descomptes actual en els espectacles del Teatre Ateneu i repensar-lo per tal de millorar l'impacte en els col·lectius amb majors dificultats econòmiques (joves, famílies monoparentals, famílies nombroses, aturats, jubilats, immigrants,...).
    - Avaluació de l'impacte del programa Promoció jove (val 2x1)
    - Incrementar l'ús del sistema de *ticketing* i de gestió de la relació amb els clients (*CRM*) per tal de vendre entrades del teatre en línia i posar la cultura a l'abast de tothom.
    - Aquesta mesura està relacionada amb el programa "Focus cultural: el CME i el Teatre Ateneu" de l'Eix 2 en la necessitat de realitzar un estudi de públics de l'equipament.
- ✓ Ampliació de la programació cultural familiar i millora de la seva comunicació ampliant l'estratègia digital actual amb una estratègia focalitzada a través de les escoles.
- ✓ Donar prioritat al projecte motor de l'Eix 3 relatiu al "Pla de comunicació de la cultura".

Agents implicats

- Àrea de Cultura i Educació
- Àrea de Comunicació
- Associacions de veïns (Les Borrelles, Sant Ponç, Carrer Major de Dalt, Anselm Clavé, Sector Residencial Esports, Residencial el Pertegàs, Illes Belles, Turó Mare de Déu del Puig, etc.)
- Consell de Poble de la Batllòria
- Centre Municipal d'Expressió

PROGRAMA: **ENFORTIMENT ASSOCIATIU**

***Aquest programa s'identifica com a urgent per a resoldre necessitats del sector**

Objectius

- ✓ Donar a les associacions un paper més actiu en la presa de decisions que les afecten
- ✓ Millorar el suport públic a l'associacionisme

Justificació

- El gruix del teixit associatiu és destacable amb més de 149 entitats (de les quals 49 catalogades com a "culturals"). Tot i així, es detecten mancances en la comunicació (entre entitats i amb l'àrea) o la necessitat d'un assessorament i recolzament continu.
- Les entitats són heterogènies, tant pel que fa a dimensions com a objectius, i això sovint dificulta els marcs de cooperació.
- Es detecten certes entitats amb manca d'implicació dels joves i amb problemes de relleu generacional.

Principals actuacions

- ✓ Acompanyar la creació d'una coordinadora d'entitats amb voluntat que esdevingui un espai autònom i un interlocutor vàlid amb l'Administració. Tanmateix, la coordinadora ha de sorgir des del teixit associatiu i l'Ajuntament ha d'actuar de facilitador destinant recursos a:
  - El contacte i la coordinació inicial de les entitats.
  - El suport a la comunicació externa de la coordinadora.
  - La interlocució amb la coordinadora.
    - En concret, l'oferiment de solucions en problemàtiques d'espai, programació, infraestructura...
- ✓ Avaluar el model actual de Mostra d'Entitats i valorar-ne la possibilitat que sigui gestionada directament des de la coordinadora d'entitats; revisant-ne el format i aportant propostes noves, com per exemple mostres

d'entitats als centres educatius.

- ✓ Elaborar una proposta clara i transparent de comunicació entre les entitats i l'Ajuntament (referents, canals,...), contrastar-la amb aquestes i implantar-la.
- ✓ Elaborar un catàleg d'eines des del que l'Ajuntament pugui donar suport a l'associacionisme (assessorament jurídic, acompanyament en la demanda de subvencions, comunicació...), contrastar-lo amb les entitats per localitzar potencialitats i mancances i iniciar processos de suport a les entitats.
- ✓ Solucionar els problemes d'espais pel tercer sector:
  - Localitzar agents i necessitats específiques en relació a les necessitats d'espais i equipaments per realitzar activitats, per un costat, i per a reunions i emmagatzematge, per l'altre.
  - Avaluar els espais i equipaments públics disponibles per aquestes finalitats de forma global, més enllà de les necessitats específiques detectades, com per exemple els locals de les associacions de veïns que tenen potencial per esdevenir espais de proximitat i de cohesió social.
  - Elaborar un catàleg i criteris d'ús que donin resposta a les necessitats actuals de les entitats.
  - Acordar un mecanisme d'avaluació i renovació del catàleg.
  - Revisar l'espai de l'aulari de l'Escola Montnegre (espai provisional de les entitats) i avaluar-ne la conveniència de buscar-ne un d'alternatiu (aquesta proposta té relació amb el Pla d'equipaments de la Batllòria proposat a l'eix "Més cultura per a tothom")
- ✓ Facilitar espais de presentació de les entitats a les escoles i instituts.
  - Treballar-ho a través del projecte "Xarxa educativa" per tal de potenciar i consolidar la implicació de les entitats del municipi respecte la seva tasca educativa i socialitzadora.
  - Considerar l'aprofitament d'horaris de tutoria i de pati, així com en espais d'informació cultural (cartelleria) dintre d'escoles i instituts.
  - Facilitar un banc de recursos a les escoles per tal de fer accions de

voluntariat on s'impliquin les entitats i fer-les partícips organitzant activitats conjuntament.

- En relació a la Batllòria, des del Consell de Poble i l'Àrea de Cultura, dissenyar un espai de trobada i treball conjunt bianual amb els responsables de les entitats de la Batllòria, que serveixi tant de contacte i entesa entre ells, com amb l'Ajuntament.

Agents implicats

- Entitats i associacions de Sant Celoni
- Àrea d'Educació, escoles i instituts
- Consell de Poble de la Batllòria

PROGRAMA: **FESTES I TRADICIONS**

***Aquest programa s'identifica com a urgent per a resoldre necessitats del sector**

Objectius

- ✓ Aprofundir en el potencial social de les festes populars i les tradicions
- ✓ Millorar els mecanismes de participació cultural de la ciutadania en aquestes

Justificació

- Hi ha festes populars i tradicionals consolidades com a baluard cultural del municipi: el Ball de Gitanes o la Festa Major de Setembre.
- Es fa palès un cert perill d'esgotament del model organitzatiu de la Festa Major, si bé ja se n'ha reflexionat en altres ocasions.

Principals actuacions

- ✓ Segons el cas, constitució o renovació (fent un punt d'inflexió estratègic, que generi nous compromisos) de les comissions de festes del municipi en tots els àmbits necessaris prenent les següents mesures:
  - Acordar els processos de treball.
  - Millorar el contacte de les comissions amb la ciutadania.
- ✓ Revisar el model de festes tradicionals actuals (Nit de Carnestoltes, Cap d'any o revetlla de Sant Joan) incidint en la voluntat de millorar dues mancances:
  - Augmentar l'apoderament del tercer sector en l'organització de les festes. La coordinadora d'entitats, per exemple, podria apoderar-se en l'organització d'aquelles festes tradicionals que es creguessin oportunes.
  - Captar amb una oferta atractiva i innovadora els públics més joves.
- ✓ Potenciar el sentiment de pertinença/identitat de Sant Celoni, i singularitzar les propostes relatives a les dates assenyalades i les festes tradicionals. Per exemple, a la festa de Sant Jordi potenciar la llegenda del Soler de Vilardell (espectacle, visita a la cova...). En aquesta línia, pensar

quines altres festes se'n podria exprimir altres possibilitat per dotar-les d'un valor afegit.

- ✓ Fer un pas en la promoció de la festa del ball de Gitanes per tal de reforçar el sentit de pertinença i la cohesió social, i alhora ajudar a la promoció de la vila per tal d'atreure a nous visitants.

Agents implicats

- Àrea de Promoció Econòmica (Oficina de Turisme)
- Comissió Barraques
- Comissió jove de Festa Major
- Coll del Ferro del Ball de Gitanes
- Centre Municipal d'Expressió

PROGRAMA: **JOVES I CULTURA**

Objectius

- ✓ Desenvolupar una acció cultural adaptada a les realitats juvenils
- ✓ Coordinar els diferents agents implicats en la intersecció entre joves i cultura

Justificació

- Els espais de socialització dels joves han passat a tenir una dimensió virtual important, més enllà de la típicament física. En aquesta línia, manca un referent comunicatiu amb qui interactuar.

- Manca d'un espai/equipament de trobada on els joves puguin canalitzar les seves inquietuds.

- Existeix un Pla de Joventut 2018-2020 que s'ha de coordinar amb el Pla d'Acció Cultural. D'aquesta coordinació n'han de sorgir eines estratègiques i de planificació bidireccionals.

- L'oferta juvenil s'ha de pensar amb una "mirada jove", ja que actualment hi ha una manca d'accés d'aquests a l'oferta cultural pública. En contraposició, els joves troben resposta a les seves necessitats en espais de socialització privats, i els d'edat menys avançada a l'espai públic (pistes de barri o parc de patinatge).

Principals actuacions

- Fer un grup de treball intern a l'Àrea de Cultura amb l'objectiu de revisar i avaluar el Pla Local de Joventut actual des d'una mirada cultural i establir el treball en xarxa necessari per situar-hi la cultura, liderant, en el seu cas, el desenvolupament de projectes en matèria de joves i cultura.
    - Per això és necessari posar èmfasi als objectius del Repte 2 del pla de joventut titulat "Universalitzar la cultura i l'esport entre la població juvenil perquè l'oferta respongui a objectius educatius i socialment cohesionadors" amb projectes o àmbits de treball com: una comissió cultural jove, la biblioteca jove, activitats de lleure

juvenils o el suport a la creació juvenil.

- En la línia de la creació d'un centre cívic com a centre de proximitat (projecte motor "Més cultura per a tothom" d'aquest Eix), apostar per establir-hi un Punt Jove que ofereixi als joves informació i assessorament de temàtiques d'interès juvenil, informació sobre la borsa de treball, suport a l'associacionisme juvenil, etc.
- Considerar específicament el *target* els jove en l'estratègia digital referenciada al projecte motor de l'Eix 3 "Pla de comunicació de la cultura". Específicament, pensar en:
    - Crear un compte d'Instagram amb una imatge trencadora i fresca que esdevingui un referent pels joves.
    - Aquesta eina, a més, podria difondre qüestions del Punt Jove a part de ser una porta d'accés a l'oferta cultural.
- En línia amb el programa "Més cultura per a tothom" d'aquest mateix Eix, avaluar el programa Promoció jove (vals 2x1) i presa de les decisions corresponents (enfortiment, adaptació,...).
- Conèixer i atendre específicament les necessitats de l'associacionisme juvenil, i dotar de protagonisme a entitats juvenils existents per incidir en la cultura: l'Erol, Assemblea de Joves o altres col·lectius juvenils.
- Desenvolupar de mesures específiques de suport a la creació artística juvenil, en consonància amb el projecte motor de "Sistema de suport a la creació i la producció local de l'Eix 2.
- Fomentar la formació en ensenyaments artístics professionals o superiors:
    - Elaboració d'un catàleg de recursos educatius a partir de la informació disponible a la pàgina web del Departament d'Educació.
    - Difusió del catàleg entre els alumnes del darrer curs d'ESO i de Batxillerat, i els joves i adults del CME.
    - Assessorament i acompanyament als alumnes que vulguin apostar per aquesta formació.
        - Aquesta mesura està relacionada amb el programa Formació de l'Eix 2.
- Avaluar l'oferta per a joves del CME, la biblioteca o el Sax Sala i les

possibilitats de definir nous programes o enfortir els existents amb recursos atractius.

- De forma prioritària, realitzar un treball específic adreçat als joves de la Batllòria. Un projecte que hauria de vehicular-se entre l'Àrea de Cultura i Educació, el Consell del Poble i l'Àrea de Comunitat.

Agents implicats

- Àrea de Comunitat
- Àrea de Cultura i Educació
- Àrea de Comunicació
- Biblioteca Municipal l'Escorxador
- Centre Municipal d'Expressió
- Consell del Poble de la Batllòria
- El Tritó del Baix Montseny

4.4.2 Eix 2. Formació, creació i producció

La cultura es desenvolupa amb un ecosistema propi composat per diferents agents i dimensions que s'entremesclen per crear cultura. Dintre d'aquest sistema, en consonància amb la voluntat d'una cultura de proximitat socialment transformadora, la ciutadania és també creadora i portadora de cultura. Tenint en compte això, aquest eix estratègic es proposa:

- ✓ **Crear un ecosistema favorable a la creació i la producció artística.**
  Per a que la vida cultural es desenvolupi amb tot el seu potencial possible, és necessari construir un entorn favorable a aquesta finalitat. Això implica dissenyar oportunitats per a crear valor cultural, actuant tant en la formació com en la creació i la producció. Considerant el pes específic de l'exhibició, aquesta es tracta en un eix a part ("Eix 3: Accés, programació i públics").
- ✓ **Afavorir la capacitat expressiva i artística de la ciutadania.**
  Tradicionalment les polítiques culturals havien considerat la ciutadania com un recipient de cultura, com un espectador. Tot i això, una mirada profunda al fenomen cultural, al seu valor, posa de rellevància a la ciutadania com a creadora i portadora de cultura. Desenvolupar aquestes capacitats entre la ciutadania és necessari per fomentar un desenvolupament personal i social superior, d'acord amb les necessitats d'autorrealització més estrictament humanes.
- ✓ **Esdevenir un punt de referència a nivell territorial en el camp de la creació i la producció artística.**
  En el procés de construir un ecosistema favorable a la cultura i al seu impacte social positiu, es vol també esdevenir un pol d'atracció d'artistes i professionals de la cultura. Oferir oportunitats ha de significar millorar la capacitat d'atracció del municipi en aquesta matèria.

Les actuacions per aconseguir-ho s'estructuren en:

Projecte motor	**Programes**	
Focus cultural: el CME i el Teatre Ateneu	Sistema de suport a la creació, producció i divulgació local	Formació artística i cultural

PROJECTE MOTOR (PM): **FOCUS CULTURAL: EL CME I EL TEATRE ATENEU**

Objectius

- ✓ Aprofundir en el potencial per crear valor cultural de la confluència entre el CME i el Teatre Ateneu en el mateix edifici
- ✓ Promocionar la capacitat expressiva i artística de la ciutadania
- ✓ Contribuir a crear nous públics culturals

Justificació

- El Corredor de la Tordera acull un gruix de més de 30.000 persones. El Teatre Ateneu de Sant Celoni i el Casal Teatre Pere Casals de Sant Esteve són els dos únics espais d'exhibició escènica com a tals.

- L'equipament ha quedat sobrepassat en la seva funcionalitat i no pot donar resposta a tota la demanda existent: espai per la creació, assajos d'entitats o residències artístiques.

Principals actuacions

- ✓ Engegar un procés de reflexió en relació als usos del CME i el Teatre Ateneu per garantir la disponibilitat d'espais i traspassar aquells usos/activitats de caire social a altres espais. Doncs, ressituar alguns usos actuals permetria ampliar/promoure projectes propis del CME i del teatre. Treballar en el pla estratègic del Teatre Ateneu pot ajudar a ressituar algunes d'aquestes problemàtiques.
- ✓ Engegar projectes artístics de coproducció pròpia entre el CME i el Teatre Ateneu.
- ✓ Oferir un programa de residències a la creació i producció artística conjunt entre el CME i el Teatre Ateneu, especialment en relació amb el projecte motor de "Sistema de suport a la creació i la producció local" d'aquest Eix.
- ✓ Apostar perquè el Teatre Ateneu esdevingui espai de suport a la creació musical amb una programació que doni a conèixer els músics de la zona.
- ✓ En relació al programa Pla de comunicació de la cultura de l'Eix 3 i el projecte motor i programes de l'Eix 5:
    - Donar prioritat al Teatre Ateneu en la comunicació de la cultura de

Sant Celoni, convertint-lo en un espai proper per a celonins i celonines però també per a població forana.

- A partir de les dades de venda, extretes del sistema de *ticketing*, conèixer els perfils de públics i millorar la relació amb un pla de desenvolupament d'audiències.

- ✓ Apropar i descentralitzar l'oferta del CME a aquells col·lectius que no poden accedir-hi. Com el cas de la Batllòria, on es podria fer algunes classes a l'escola Montnegre.
- ✓ Generar activitats extraescolars de caràcter creatiu per tal de ser incorporades a l'oferta actual.
- ✓ Impulsar cursos i formació amb una temporalitat trimestral, i ampliar la diversitat i les opcions formatives.
- ✓ Avançar en la identificació dels usuaris del CME amb el Teatre Ateneu com un espai propi amb facilitats i activitats específiques que enforteixin el vincle.
- ✓ Apostar perquè, amb una mirada territorial i a llarg termini, el CME esdevingui embrió d'un Centre de les Arts a Sant Celoni.
- ✓ Potenciar el bar del teatre com a "porta d'entrada" al teatre per generar nous públics en un espais més distès i de proximitat. Caldria resoldre els problemes acústics per tal que s'hi puguin fer activitats de petit format, ambientar l'espai perquè "es respiri teatre" i ser un punt d'informació i venda d'entrades.

Agents implicats

- Centre Municipal d'Expressió
- Responsables del bar de l'Ateneu
- Tècnica referència Teatre Ateneu

PROGRAMA: **SISTEMA DE SUPORT A LA CREACIÓ, PRODUCCIÓ I DIVULGACIÓ LOCAL**

***Aquest programa s'identifica com a urgent per a resoldre necessitats del sector**

Objectius

- ✓ Aconseguir un sistema públic de suport a la creació, la producció i la divulgació de la cultura que es fa a Sant Celoni.
- ✓ Incentivar el treball en xarxa de Sant Celoni amb els municipis de l'entorn per millorar les oportunitats de creació local.

Justificació

- Al Corredor de la Tordera existeixen projectes culturals amb prestigi i potencial artístic amb els que teixir vincles: companyies professionals de titelles, grups de pintors, escola de circ, professionals reconeguts del sector teatral, grups de música, etc.
- Els espais privats amb programació musical estable poden esdevenir un trampolí per a grups de música locals.
- Actualment la coordinació a nivell cultural en termes de creació i producció és inexistent, si bé hi ha experiències en la divulgació.

Principals actuacions

- ✓ Elaborar un cens d'artistes i professionals del sector en l'àmbit del Baix Montseny (amb la tècnica de la bola de neu) per tal de conèixer la realitat de la creació i la producció local, poder contactar-hi i detectar els seus interessos i necessitats en un procés de consulta que inclogui:
  - Qüestionaris online per a la detecció d'aquestes.
  - Entrevistes presencials amb agents que es considerin clau per aprofundir-hi.

  Aquest procés ha de servir per teixir complicitats i per definir un sistema de suport útil i eficaç. A més, en una fase posterior, s'ha de:
  - Aprofundir en aquesta actuació ampliant la mirada als municipis de l'entorn.
- ✓ Impulsar el servei d'assessorament als creadors i productors locals, amb

mesures específiques de suport a la creació jove en relació al programa Joves i cultura de l'Eix 1.

- ✓ Dinamitzar el sorgiment i consolidació d'associacions d'artistes locals.
- ✓ Realitzar un mapa d'espais artístics i culturals de Sant Celoni i els municipis de l'entorn:
  - Susceptibles de fomentar les residències artístiques en diferents formats, com espais de creació i producció (preferentment cal considerar el CME i el Teatre Ateneu, en consonància amb l'altre projecte motor d'aquest Eix)
  - Amb capacitat per servir d'espais d'exposició i exhibició.
- ✓ Afavorir la continuïtat de les propostes consolidades i d'èxit, com per exemple el Festival de Poesia de Sant Celoni, millorant els recursos destinats.
- ✓ Fomentar una (o vàries, segons disciplines) mostra/festival d'art local (de música amb grups locals, d'art urbà, d'arts visuals,...) en cooperació amb els municipis de l'entorn, dotant-lo d'una dimensió territorial àmplia.
- ✓ Impulsar una trobada amb els principals municipis del Baix Montseny en matèria d'activitat artística i cultural per tal d'explorar la possibilitat d'una acció coordinada (com a mínim, Santa Maria de Palautordera, Sant Esteve de Palautordera i Llinars del Vallès), partint d'un cert grau d'especialització de cadascun d'ells, generant una xarxa que fomenti la creació, producció i difusió de cada escena en concret.

Agents implicats

- Àrea de Cultura i Joventut de Santa Maria de Palautordera
- Taula de Cultura de Sant Esteve de Palautordera
- Àrea de Cultura de Llinars del Vallès
- Centre Municipal d'Expressió
- Teatre Ateneu
- Sector cultural privat: Som del Montseny, Ateneu de les Arts, Circ Los, Mumusic Circus, Los Galindos, Festival de poesia, etc

PROGRAMA: **FORMACIÓ ARTÍSTICA I CULTURAL**

Objectius

- ✓ Enfortir la capacitat artística i expressiva de la ciutadania
- ✓ Facilitar el desenvolupament de carreres formatives artístiques entre els joves
- ✓ Treure major rendiment dels recursos formatius actuals
- ✓ Millorar els recursos formatius dels treballadors públics de la cultura

Justificació

- El CME ofereix un punt de partida valuós per a la promoció de la formació artística i cultural a la ciutat.
- Existeixen diversos equipaments amb espais condicionats per a la formació escènica/cultural: Sax Sala, CME, centres educatius, etc.
- Hi ha un gruix de docents professionals que imparteixen classes de dansa a les escoles privades del municipi.
- A l'agost de 2020 finalitzarà el plec de gestió del CME. Així doncs, es presenta un moment idoni durant el qual redefinir la relació entre l'àrea i el CME.

Principals actuacions

- ✓ Estudiar les possibilitats d'impulsar els ensenyaments artístics professionals de disseny a l'Institut Baix Montseny.
- ✓ Elaborar una guia de recursos formatiu en l'àmbit artístic i cultural amb un doble objectiu: posar en valor el que hi ha al territori (públic i privat) i promoure la formació en l'àmbit artístic.
- ✓ Dotar el CME d'una estratègia específica per a joves, en relació al programa Joves i cultura de l'Eix 1.
- ✓ Ampliar l'oferta de tallers i cursos a equipaments públics, com al CME o al Sax Sala, oferint propostes amb una temporalitat trimestral: salut personal, gastronomia, expressió artística, noves tecnologies, etc.

- ✓ Elaborar un programa intern de formació dels tècnics de l'Àrea de Cultura en diferents matèries d'interès per al pla estratègic (comunicació i públics, assessorament a artistes i professionals, entitats i participació ciutadana,...)
- ✓ Fomentar iniciatives com la Tarda de Dansa i el Concurs de Dansa Baix Montseny que organitza l'entitat TALP en les diferents disciplines artístiques a partir d'exhibicions de grups professionals i/o amateurs a l'espai públic.

Agents implicats

- Àrea d'Educació
- Institut Baix Montseny i Escola Institut La Tordera
- Centre Municipal d'Expressió
- Sax Sala
- Escoles de dansa: Escola Núria Ventura, Escola Contrajazz – Marga Pastells, Escola Esther Cortés, Estudi Margarita Ponce, Grupo de baile Sant Celoni...
- Companyies de teatre amateur: Les Cordes de Tramoia, Rebrot Teatre, Trup de Nassos, JASC, TALP, Trocateatre...
- Grups de música local amateurs o semiprofessionals

4.4.3 Eix 3. Accés, programació i públics

La cultura té la capacitat de produir externalitats socials positives. Aquestes externalitats tenen a veure amb l'enfortiment de la cohesió social, la promoció de llaços socials, el foment d'una identitat compartida, l'apoderament ciutadà respecte el seu entorn i la millora dels recursos simbòlics de les persones (coneixement, habilitats,...). Tot això, però, requereix no només que "existeixi" una determinada activitat cultural, sinó també que "arribi". En aquest sentit, aquest eix estratègic es proposa:

- ✓ **Facilitar l'accés igualitari a la cultura per al conjunt de la població**
  L'accés a la cultura està mediat per un conjunt de factors socials que produeixen desigualtats. Si bé això apunta a estratègies que queden en bona part fora del marge de decisió dels agents pròpiament culturals, des d'aquests és ineludible tirar endavant les mesures que estiguin a l'abast.

- ✓ **Afavorir el desenvolupament d'hàbits culturals en infants i joves**
  Infants i joves són els segments poblacionals que representen el públic futur de la cultura. La forma més efectiva per desenvolupar uns hàbits futurs té a veure amb oferir experiències significatives en l'actualitat. La idea de públic futur només pot tenir sentit sota aquesta perspectiva, considerant-los públics tan actius com passius.

- ✓ **Millorar l'impacte dels equipaments culturals en el seu entorn.**

  Els equipaments culturals actuen com a canalitzadors de l'activitat cultural. Com a tals, tenen un rol central en la difusió d'aquesta. Tenen la capacitat d'obrir la cultura a la ciutadania i per a fer-ho és necessari dotar-los d'una estratègia fonamentada en aquesta concepció.

Considerant aquests objectius, les actuacions s'organitzen coherentment en els següents programes i projectes motor:

Projectes motor		**Programes**	
El binomi cultura-educació	Pla de comunicació de la cultura	Equipaments i participació cultural	Biblioteca: porta d'accés a la cultura

PROJECTE MOTOR (PM): **EL BINOMI CULTURA-EDUCACIÓ**

Objectius

- ✓ Donar més presència a la cultura dintre les escoles
- ✓ Enfortir la relació dels espais i equipaments culturals amb el públic escolar i infantil
- ✓ Fer xarxa amb els agents i instruments (plans, projectes,...) en la intersecció entre cultura i educació.

Justificació

- Actualment la cultura i l'educació comparteixen la mateixa àrea. Aquest fet ha de facilitar establir mecanismes de cooperació en aquesta interacció en concret.

- El Pla Educatiu d'Entorn i el Pla de Formació al Llarg de la Vida estan en un procés d'execució madur amb projectes concrets en marxa. La política cultural ha de trobar espais de relació amb l'educació per afavorir aquest binomi, i l'existència de programes en les diferents àrees ha de servir per posar el punt de partida de les accions a coordinar.

- La bona salut actual de la majoria d'AMPAS dels centres educatius pot ser una oportunitat a través de la qual vehicular l'ensenyament escènic a les activitats extraescolars.

Principals actuacions

- ✓ Crear una taula de treball transversal formada pel personal tècnic de cultura i educació, amb trobades trimestrals, que defineixi els objectius anuals i faci un seguiment de les principals actuacions del projecte motor.
- ✓ Dins el marc de treball del Pla de Formació al Llarg de la Vida, ampliar l'oferta d'activitats formatives en l'àmbit cultural: xerrades, tallers, cursos de formació, bibliolabs, etc. El marc de l'oferta podria ser el Centre de Formació d'Adults Baix Montseny (equipament del Sax Sala), que hauria de treballar en xarxa amb equipaments culturals.
- ✓ Fer un salt qualitatiu perquè algunes activitats culturals s'integrin en el currículum escolar per mitjà de projectes com Tots Dansen (Mercat de les

Flors) i integrant artistes i creadors locals tot descentralitzant l'oferta artística del CME als centres educatius.

- ✓ Elaborar un catàleg de serveis i recursos culturals pedagògics i vincular-lo a escoles i instituts en col·laboració amb l'Àrea d'Educació, que inclogui visites i itineraris culturals, sortides al teatre,...
- ✓ Reorientar el programa "Ajuntament jove" perquè esdevingui un projecte més significatiu per a l'alumnat i reverteixi a la comunitat.
- ✓ Continuar treballant amb projectes del Pla Educatiu d'Entorn com el projecte Xarxa (implicant entitats del municipi) o el projecte LEXCIT (vinculant-lo a la biblioteca). En aquesta línia, caldria reforçar i orientar aquests projectes a l'educació fora de l'escola i amb un paper més actiu dels equipaments i entitats de l'àmbit cultural.
- ✓ Obrir els centres educatius a la presència de les entitats culturals en relació al programa "Enfortiment associatiu" de l'Eix 1.

Agents implicats

- Àrea d'Educació
- AMPES
- Consell Escolar
- Consell de Cultura
- Biblioteca l'Escorxador

PROJECTE MOTOR (PM): **PLA DE COMUNICACIÓ DE LA CULTURA**

Objectius

- ✓ Revisar i millorar els canals comunicatius tradicionals ja existents
- ✓ Adaptar l'estratègia comunicativa de la cultura als nous canals i hàbits digitals (amb la mirada posada en els joves)
- ✓ Millorar els recursos comunicatius de l'associacionisme

Justificació

- La demanda de millorar la comunicació de la cultura és transversal a tots els agents, inclosa la ciutadania.

- Es constata la necessitat d'adaptació als reptes que planteja l'era digital actual. Si bé s'han fet passos en aquesta direcció, amb propostes com l'aplicació mòbil, o la ruta audiosignada pel centre de la Vila, cal un treball planificat i coherent que comuniqui la cultura com un tot i ho faci de forma efectiva.

- Les eines de la comunicació digital són escasses (*ticketing*, CRM, etc) i l'explotació d'aquestes a partir de les dades seria convenient per tenir coneixement de les comunitats i generar fluxos entre públics amb estratègies de comunicació segmentades.

Principals actuacions

- ✓ Convocar una taula de treball amb els responsables de l'Àrea de Comunicació per estudiar mecanismes de millora de la relació entre l'Àrea de Cultura i la de Comunicació en la línia d'aconseguir una major autonomia en l'actualització de continguts.
- ✓ Incorporar a l'Àrea de Cultura un tècnic de comunicació que desenvolupi plataformes virtuals i estratègies de captació de públics.
- ✓ Realitzar un estudi de públics per afavorir una estratègia de comunicació més exitosa per a cada tipus de públic (segmentada, i propiciar el caràcter relacional, integrant el medi digital,...).
    - Mesura relacionada amb la implantació del sistema de *ticketing*

apuntada al projecte motor "Focus cultural: el CME i el Teatre Ateneu" de l'Eix 2.

- ✓ Avaluació de l'estratègia digital actual i desenvolupament de millores:
  - Crear perfils de "Sant Celoni Cultura" com a referents comunicatius de la cultura a Sant Celoni, fent d'altaveu de la resta de canals comunicatius.
  - Desenvolupar una estratègia digital orientada específicament a un *target* jove.
  - Desenvolupar una aplicació d'informació cultural i un sistema d'avisos per a l'usuari, integrable amb el calendari dels seus telèfons.
- ✓ En consonància amb el programa "Enfortiment associatiu" de l'Eix 1:
  - Com a mesura de suport en la comunicació de l'oferta cultural de les entitats, establir i consensuar un protocol clar de com incloure la pròpia activitat en la comunicació municipal.
  - Oferir formació a les entitats en recursos comunicatius i estratègies digitals.
- ✓ Mantenir l'estratègia comunicativa a través de la distribució de publicitat impresa.
- ✓ Enfortir la relació amb agents dels barris (des de comerços fins associacions de veïns passant per equipaments públics) per convertir-los en transmissors de la programació cultural del poble, i generar complicitat com altaveus.
- ✓ Avaluar els mecanismes existents de comunicació municipal de cara a incloure-hi, de la millor manera, la informació cultural municipal (com ara el butlletí municipal i el fulletó de la Comissió d'activitats d'estiu).

Agents implicats

- Àrea de Cultura
- Àrea de Comunicació

PROGRAMA: **EQUIPAMENTS I PARTICIPACIÓ CULTURAL**

***Aquest programa s'identifica com a urgent per a resoldre necessitats del sector**

Objectius

- ✓ Millorar el mapa d'equipaments culturals de Sant Celoni
- ✓ Assegurar que els equipaments culturals satisfan les necessitats culturals, artístiques i expressives de la ciutadania
- ✓ Implicar la ciutadania i el sector en la reflexió i el treball sobre la cultura a Sant Celoni

Justificació

- Davant la manca d'espais on les entitats dels tercer sector desenvolupin les seves activitats, es detecta que certs espais acullen activitat que no encaixen en el seu pla d'usos. Per exemple, la Sala Bernat Martorell.

- La Unió Batllorienca és un equipament de referència pels habitants de la zona. Sovint, però, es detecten problemes de convivència entre les comunitats usuàries.

Principals actuacions

- ✓ En línia amb el projecte motor "Més cultura per a tothom" i el programa "Joves i cultura" de l'Eix 1, millorar el mapa d'equipaments culturals amb:
  - Un centre cívic que actuï clarament com a centre cultural de proximitat.
  - Un Punt jove inclòs en aquest centre.
- ✓ Estudiar els usos de la Unió Batllorienca per valorar i millorar les funcions de:
  - Programació cultural diversa i atractiva
  - Espai de trobada ciutadana
  - Espai de reunió i activitat d'associacions
- ✓ Revisar el pla d'usos de Can Ramis i preveure un projecte executiu de la rehabilitació de l'edifici per fases.

- ✓ Organitzar, des de l'Àrea de Cultura i amb la complicitat del sector (mitjançant el Consell de Cultura com a òrgan o individualment amb entitats, ciutadania i professionals), una jornada oberta de reflexió del sector cada dos anys, que mantingui la voluntat participativa i de treball estratègic (visió global i a llarg termini).

Agents implicats

- Àrea de Cultura
- Consell de Cultura
- Unió Batllorienca
- Consell de Poble de la Batllòria

PROGRAMA: **BIBLIOTECA: PORTA D'ACCÉS A LA CULTURA**

Objectius

- ✓ Reforçar el potencial de la biblioteca com a porta d'entrada a la cultura
- ✓ Fer de la biblioteca un agent clau en la dinamització de la vida cultural de la ciutat

Justificació

- La Biblioteca l'Escorxador és un equipament de referència, sobretot per les persones més joves. Tanmateix, juga un paper de centre de proximitat i ajuda a trencar barreres de participació cultural amb projectes de diversa naturalesa.
- Segons el PECCAT, l'espai hàbil que disposa l'equipament és insuficient.
- Actualment té una estratègia comunicativa independent a l'àrea de cultura i una notable incidència a la comunitat lectora: uns 2.000 seguidors sumant totes les xarxes socials.

Principals actuacions

- ✓ Iniciar els tràmits i gestions necessàries (Ajuntament, Diputació de Barcelona) per assegurar els recursos i complir amb el Mapa de Lectura Pública de Catalunya, i estudiar la viabilitat de diferents escenaris.
- ✓ Redactar de forma participativa, amb els tècnics de la biblioteca i de cultura, un programa marc que emmarqui el caràcter de proximitat i comunitari, a partir d'objectius estratègics que recullin les línies d'acció següents, sota la lògica d'aprofundir en la captació de no-públics:
  - Facilitar el desenvolupament d'estratègies conjuntes entre la biblioteca i la resta d'equipaments culturals.
  - Convertir el carnet de la biblioteca en un carnet cultural, útil per altres finalitats/activitats culturals (CME, Teatre Ateneu,...).
  - Fer de l'espai de la biblioteca un espai d'informació cultural.
  - Dinamitzar, amb els recursos necessaris (dinamitzador, suport de l'Àrea de Cultura i de la Biblioteca), un Club de Lectura Fàcil per a

persones amb dificultats lingüístiques.

- ✓ Obrir espais o canal de comunicació que facilitin rebre propostes ciutadanes com els projectes ja existents de "Llibres mòbils" o "Bibliosalut", amb l'objectiu de descentralitzar la biblioteca a d'altres equipaments del municipi com el Teatre Ateneu o el Centre Sociosanitari Verge del Puig.

Agents implicats

- Àrea de Cultura
- Àrea de Comunicació
- Alcaldia i Diputació de Barcelona
- Biblioteca l'Escorxador
- Centre Municipal d'Expressió
- Teatre Ateneu

4.4.4 Eix 4. Memòria i patrimoni

La cultura es refereix a una dimensió carregada simbòlicament, a una atribució de significats sobre fets i coses, sobre el passat i el patrimoni. Memòria i patrimoni tenen un significat cultural que contribueix a definir creences sobre un mateix, sobre qui és i què l'ha fet ser com és. Són creences que el lliguen amb el seu passat, el seu entorn i la seva comunitat. En aquest sentit, a través de la memòria i el patrimoni es crea una identitat col·lectiva perquè ofereixen elements compartits d'identificació. D'aquesta manera, es genera una societat més cohesionada i forta. Així, aquest eix estratègic es proposa enfortir una de externalitats socials positives de la cultura a partir de:

- ✓ **Promocionar els elements singulars d'identitat celonina.**
  Sant Celoni té un passat i un patrimoni propi. Es tracta d'identificar aquests elements i treballar per interpretar-los i visibilitzar-los, i oferir a tothom la possibilitat de conèixer i accedir al significat del passat i el patrimoni. Destaca especialment el patrimoni natural sota la idea de "Bosc".
- ✓ **Aprofundir en un relat comú de poble.**
  En aquest mateix sentit, la política cultural ha de voler anar més enllà, i elaborar estratègies que decididament apostin per construir un relat comú que relligui el conjunt d'elements de memòria i patrimoni amb el nexe de ser part de Sant Celoni i la seva població.
- ✓ **Avançar en una política pròpia de la memòria.**
  Memòria i patrimoni són dos elements centrals per enfortir el sentiment de pertinença (no són els únics: per exemple, l'associacionisme també contribueix a desenvolupar un sentit d'identificació i coresponsabilitat amb l'entorn). Si bé tots dos tenen una importància equivalent, en la memòria existeix actualment un recorregut més llarg de treball, mentre s'ha avançat més clarament en el patrimoni arquitectònic de forma específica.

Per a fer-ho, les actuacions es vertebren en un projecte motor i 4 programes, actuant en un ventall ampli de dimensions:

Projecte motor	**Programes**		
La natura, un valor cultural	Identitat i memòria	Patrimoni arquitectònic	Arxiu i documentació

PROJECTE MOTOR (PM): **LA NATURA, UN VALOR CULTURAL**

Objectius

- ✓ Convertir la natura en un espai de la cultura
- ✓ Singularitzar Sant Celoni a partir del seu patrimoni natural
- ✓ Promocionar la identificació amb el bosc com element comú i únic de l'identitat celonina

Justificació

- La cultura i l'art generen interseccions amb la natura que poden tenir molt potencial creatiu. El patrimoni natural és un element molt singular que diferencia Sant Celoni d'altres municipis.

- El passat i el present marcadament industrials (abans pel sector tèxtil i ara pel químic) del municipi ha propiciat que l'entorn natural i paisatgístic fossin sovint invisibilitzats.

- Es denota una certa sensació que els celonins i celonines, malgrat la proximitat respecte dos parc naturals com el Montseny i el Montnegre-Corredor, viuen majoritàriament d'esquenes al medi natural.

- Existeix la voluntat i la necessitat de donar valor al bosc, com ho exemplifica el recent pla estratègic "Sant Celoni, capital del bosc", el qual té per objectiu convertir el municipi en una porta d'entrada al parc del Montseny i el Montnegre Corredor.

Principals actuacions

- ✓ Liderar la creació d'una taula de treball amb responsables de l'Àrea de Territori i l'Oficina de Turisme i agents del tercer sector per impulsar el patrimoni natural com element d'identitat en consonància amb l'element de transversalitat que s'indica com un dels condicionants del pla.
    - o Taula de treball formada per l'Àrea de Cultura, l'Àrea de Territori, l'Oficina de Turisme, l'Institut de Ciències i Tecnologia Ambientals-UAB, el Cercle econòmic i social del Baix Montseny i l'Associació de Propietaris del Montnegre i Corredor.
- ✓ Elaborar un pla estratègic del parc i edifici de la Rectoria Vella, reforçant

els usos en l'àmbit de la cultura, el turisme i la promoció econòmica. En aquesta línia, tenir en consideració:

- La possibilitat de recuperar la figura del tècnic de patrimoni natural.
- Replantejar el futur del projecte del Museu del Bosc i vincular-lo al parc de la Rectoria Vella.
- El paper del Centre de Documentació del Parc del Montnegre i el Corredor.

✓ Elaborar una convocatòria anual de Land Art, que es pot ubicar en el satèl·lit de la Setmana del Bosc, en la línia d'apostar per festivals que dotin d'identitat a Sant Celoni, apuntada a l'Eix 2.

✓ Avaluar el camí recorregut amb la idea del Museu del Bosc, analitzar l'estat actual i els escenaris de futur i prendre les mesures pertinents.

✓ Estudiar la viabilitat que la Batllòria sigui la "porta d'entrada" per conèixer el Parc Natural del Montnegre. Explorar la possibilitat que l'edifici de Can Bruguera sigui un espai d'informació del parc, de lloguer de bicicletes, etc.

✓ Revisar el pla estratègic "Sant Celoni, capital del bosc" i contribuir des de la mirada cultural a la definició de:

- La nova marca focalitzada en el bosc
- El projecte d'un centre de visitants en relació a la idea del Museu del Bosc i el replantejament de l'espai de la Rectoria Vella

✓ Establir espais i mecanismes de treballa conjunt amb el Centre Excursionista de Sant Celoni, la Coordinadora per la Salvaguarda del Montseny o Obaga Serveis Ambiental per reforçar la promoció i el coneixement de l'entorn natural per part de la població del municipi:

- Dissenyar i realitzar una proposta cultural que es desenvolupi en l'entorn natural, ja sigui un itinerari/excursió en què es descobreixin fets o espais amb l'ajuda d'un mediador cultural o una activitat cultural que es desenvolupi en l'entorn natural (concerts de petit format, jocs infantils, dansa,...)
  - Juntament amb la proposta de revaloritzar espais patrimonials amb valor arquitectònic (programa "Patrimoni arquitectònic") i de memòria (Programa "identitat i

memòria"), impulsar una programació cultural en espais singulars, en el format de festival o similar que transcorri durant un període relativament llarg de temps (propostes setmanals al llarg d'un mes, per exemple). En aquest aspecte cal considerar espais tant del Montseny com del Montnegre.

- Treballar en un banc de recursos i oferir-lo a entitats i escoles per tal que treballin a favor de la conservació i preservació del patrimoni natural: cens d'orenetes, projecte "Rius", neteja de lleres, etc.

Agents implicats

- Àrea de Cultura
- Àrea de Territori
- Oficina de Turisme
- Institut de Ciències i Tecnologia Ambientals-UAB
- Cercle econòmic i social del Baix Montseny
- Coordinadora per a la Salvaguarda del Montseny
- Associació de Propietaris del Montnegre i Corredor

PROGRAMA: **IDENTITAT I MEMÒRIA**

Objectius

- ✓ Enfortir les iniciatives existents en l'àmbit de la memòria
- ✓ Impulsar noves iniciatives que, des de la memòria, promoguin la identificació amb Sant Celoni i la seva gent

Justificació

- La conservació, preservació i difusió del patrimoni i la memòria històrica és quelcom a valorar molt positivament de cara a la promoció de la cohesió social i el sentiment de pertinença a Sant Celoni, qüestions estratègiques del municipi.

- S'han fet notables esforços en favor de la memòria amb programes com les Jornades de Memòria Històrica (de les que es valora positivament el seu impacte i interès) i en la recuperació de la memòria recent del municipi.

Principals actuacions

- ✓ Impulsar en els mesos anteriors a la setmana de les Jornades de Memòria Històrica la realització d'activitats al carrer, a les escoles, exposicions, accions comunicatives,... per consolidar i ampliar el seu impacte.
- ✓ En la línia d'aprofundir en el coneixement i la conservació la història recent del municipi, iniciar un projecte d'arxiu oral que impliqui:
  - Una producció audiovisual que sigui comunicable
  - Un treball de base per detectar elements patrimonialitzables i un treball posterior d'aprofundiment.
  - Aquesta mesura es pot relacionar amb el Programa "Arxiu i documentació".
- ✓ Posteriorment a la feina de documentació, pensar en productes culturals de difusió d'aquesta memòria a través de:
  - Senyalització dels espais i els fets
  - Construcció i difusió d'un itinerari per ser seguit lliurement

- Transformació de l'itinerari en un recurs pedagògic per a escoles, amb un expert guia/mediador que realitzi les visites.
- Juntament amb la proposta del projecte motor "La natura, un valor cultural" i el Programa "Patrimoni arquitectònic", impulsar una programació cultural en espais singulars, en el format de festival o similar que transcorre durant un període relativament llarg de temps (propostes setmanals al llarg d'un mes, per exemple).

Agents implicats

- Àrea de Cultura
- Àrea de Comunicació
- Àrea de Territori

PROGRAMA: **PATRIMONI ARQUITECTÒNIC**

Objectius

- ✓ Explotar decididament el potencial que ofereix el patrimoni arquitectònic mitjançant la millora de la seva senyalització i difusió
- ✓ Convertir els espais patrimonials en espais d'activitat cultural

Justificació

- S'està fent una feina molt positiva per la restauració i millora dels espais arquitectònics i patrimonials. Tanmateix, s'ha de consolidar aquesta línia de treball.

- A més, cal treure un major rendiment del patrimoni arquitectònic com espais culturals, tot respectant-ne particularitats i especificitats arquitectòniques complexes i delicades.

Principals actuacions

- ✓ Elaborar el mapa de patrimoni cultural de la Diputació de Barcelona.
- ✓ Ampliar la rehabilitació del conjunt de la Força amb la possible adquisició dels immobles que tenen l'absis de l'antiga capella de Sant Celoni.
- ✓ Dissenyar un programa escolar de difusió del patrimoni i revisar el treball que es fa actualment des de les escoles.
- ✓ Juntament amb la proposta del projecte motor "La natura, un valor cultural" i el Programa "identitat i memòria", impulsar una programació cultural en espais singulars, en el format de festival o similar que transcorre durant un període relativament llarg de temps (propostes setmanals al llarg d'un mes, per exemple).
    - Can Ramis, Torre de la Força, Església de Sant Martí de Pertegàs o la Rectoria Vella són espais potencialment atractius per articular-hi propostes.
- ✓ Crear itineraris culturals patrimonials en els àmbits rellevants de memòria i patrimoni, en clau públic escolar, familiar i visitant amb la col·laboració

de l'Arxiu Municipal i professionals amb expertesa en cada temàtica.

Agents implicats

- Àrea de Cultura
- Àrea de Territori
- Tècnic de referència de patrimoni

PROGRAMA: **ARXIU I DOCUMENTACIÓ**

***Aquest programa s'identifica com a urgent per a resoldre necessitats del sector**

Objectius

- ✓ Convertir l'Arxiu La Tèrmica en l'agent central de la política de memòria de Sant Celoni

Justificació

- L'arxiu municipal La Tèrmica conté la majoria de documentació històrica del municipi.
- Actualment l'arxiu no programa cap activitat oberta al públic i únicament s'utilitza com a dipòsit documental.
- No es detecta la voluntat de definir els objectius que ha de cobrir l'arxiu municipal per tal de dotar-lo d'un cert protagonisme de la vida cultural.

Principals actuacions

- ✓ Dotar d'un projecte propi l'Arxiu La Tèrmica.
  - Com a pas previ, reubicar l'arxiu administratiu a d'altres dependències municipals per tal que la Tèrmica aculli la documentació vinculada a l'arxiu històric.
  - Els objectius i línies d'actuació del projecte hauran de considerar:
    - El paper en relació a l'àmbit de la identitat i la memòria (per tant, de la cohesió social)
    - Un protagonisme actiu en la vida cultural (no només un contenidor de cultura/memòria), que es basi en un contacte regular amb els responsables de comunicació cultural per l'elaboració i llançament de campanyes comunicatives temàtiques (i de curta durada) de forma regular.
    - Una aposta per la digitalització de documentació rellevant i un catàleg en línia consultable.

- ✓ Dotar l'Arxiu la Tèrmica del recursos tècnics, econòmics i humans, i fent la inversió pertinent en l'equipament i el desenvolupament del projecte amb l'objectiu de dotar Sant Celoni d'un Arxiu fort, actiu i rellevant per a la vida cultural.
- ✓ Desenvolupar el projecte d'arxiu oral especificat en el programa "Identitat i memòria" d'aquest mateix Eix.

Agents implicats

- Àrea de Cultura
- Tècnic de referència de patrimoni
- Àrea de Comunicació
- Àmbit d'Alcaldia

4.4.5 Eix 5. Desenvolupament territorial

Una de les interseccions més rellevants de la cultura en l'actualitat es produeix amb el desenvolupament territorial. La cultura es presenta en aquest sentit com un sector capaç de generar un dinamisme local, tan intern com extern, de forma destacada, i que no només produeix beneficis socials sinó també econòmics. Per això, aquest eix estratègic es proposa:

- ✓ **Fer de Sant Celoni un motor de desenvolupament territorial.**
  Sant Celoni s'insereix en un entorn geogràfic propi i singular, identificat en les idees de Baix Montseny i de Corredor de la Tordera. Aquests espais aporten una territorialitat comuna (elements compartits) a diferents municipis, sobretot a través del patrimoni natural i el bosc. Dintre d'aquest territori, més enllà dels límits municipals, com a capital té capacitat per convertir-se en un agent de dinamització principal.

- ✓ **Incentivar el treball en xarxa amb altres municipis.**
  Per a fer-ho, però, l'estratègia ha de passar per la cooperació intermunicipal perquè sigui sostenible i reeixida.

- ✓ **Introduir el turisme cultural com a factor de desenvolupament local.**
  L'art i el patrimoni són recursos valuosos que contribueixen a singularitzar el municipi, a diferenciar-se. Això ofereix l'oportunitat d'atreure visitants amb l'objectiu d'aportar un major dinamisme socioeconòmic a nivell local. Actualment el patrimoni natural genera una gran atracció, tot i que es converteix en un flux de pas. Treballar en la idea de turisme cultural ha de contribuir a evitar-ho, a fer que els visitants no només estiguin de pas, sinó que generin un impacte positiu a Sant Celoni.

Sota aquesta lògica, les actuacions s'estructuren en:

Projecte motor	Programes	
El Corredor de la Tordera, una xarxa cultural	Sant Celoni, motor cultural del Baix Montseny	Turisme, promoció econòmica i cultura

PROJECTE MOTOR (PM): **EL CORREDOR DE LA TORDERA, UNA XARXA CULTURAL**

Objectius

- ✓ Avançar en la definició d'un sistema cultural en xarxa al Corredor de la Tordera
- ✓ Fer de Sant Celoni una peça clau en la dinamització del sistema cultural del seu entorn.

Justificació

- El diagnòstic ha detectat una feblesa en la cooperació intermunicipal amb els municipis del Corredor de la Tordera.
- La mobilitat laboral i les relaciones socials entre municipis és evident i positiva. Malgrat tot, no existeix un circuit de públics culturals entre els diferents espais d'exhibició escènica.

Principals actuacions

- ✓ Establir un espai de treball conjunt amb els ajuntaments del Corredor de la Tordera amb els objectius de:
  - Coordinació de la programació (valorant la possibilitat de fer programació conjunta).
  - Coordinació i col·laboració amb recursos tècnics.
  - Comunicació cultural conjunta.
  - Contractació comuna de serveis i espectacles.
    - Els objectius estan classificats de menor a major termini en el termini d'execució. És adient començar a treballar en un dels àmbits i anar evolucionant cap a la resta.
- ✓ Creació d'un carnet cultural conjunt a llarg termini, entre els diversos espais culturals (públics i privats) que conformen el Corredor de la Tordera.

Agents implicats

- Ajuntament de Santa Maria de Palautordera
- Ajuntament de Sant Esteve de Palautordera

PROGRAMA: **SANT CELONI, MOTOR CULTURAL DEL TERRITORI**

Objectius

- ✓ Contribuir a definir un ecosistema cultural atractiu per a la creació
- ✓ Millorar les oportunitats de difusió de la creació fent xarxa amb el territori
- ✓ Fer de la cultura un baluard sòlid i potent del municipi

Justificació

- La capitalitat de Sant Celoni s'exerceix especialment en un pla econòmic, comercial i de serveis públics, però no en un de cultural.

Principals actuacions

- ✓ Construir un mapa d'espais d'exposició i exhibició artística (totes les disciplines) del territori i planificar una estratègia de suport a la distribució de la creació local a través d'aquesta xarxa.
  - o Mesura en relació amb el Programa "Suport a la creació i la producció cultural local de l'Eix 2.
- ✓ Treure el màxim rendiment de les propostes culturals amb més recorregut (Fires, Dijous a la Fresca, programació Ateneu etc.) i definir un conjunt de mesures de suport des de l'Ajuntament per tal d'enfortir, consolidar i ajudar a ampliar horitzons.

Agents implicats

- Àrea de Cultura
- Àrea de Promoció Econòmica
- Tècnica referència de la programació cultural

PROGRAMA: **TURISME, PROMOCIÓ ECONÒMICA I CULTURA**

Objectius

- ✓ Incorporar la lògica cultural al disseny de l'oferta turística
- ✓ Enfortir la intersecció entre promoció econòmica i cultura en benefici, tant d'agents comercials com culturals
- ✓ Retenir els visitants de pas atrets per la natura i convertir-los en visitants culturals

Justificació

- Es detecta una manca de vincle entre la política cultural pública i el sector privat cultural.
- La ubicació privilegiada i l'excel·lent xarxa de comunicacions ha de propiciar que Sant Celoni deixi de ser un "espai de pas" a esdevenir "parada fixa" pels visitants.
- El comerç local i de proximitat és un aliat per la cultura que actualment resta inexplorat.
- És necessari definir una política turística en consonància amb la zona del Corredor de la Tordera i el Baix Montseny, i que hauria de fer referència a l'entorn natural, patrimonial i cultural.

Principals actuacions

- ✓ Desenvolupar un mercat de productors de proximitat en cap de setmana que atregui els visitants del parc que estan de pas.
- ✓ Afavorir la disponibilitat dels establiments de restauració els caps de setmana.
- ✓ Crear un grup de treball amb l'objectiu de dissenyar una oferta cultural per als visitants, i aprofitar l'existència de l'Oficina del Parc natural del Montseny (Masia Mariona de la Xarxa de Parcs Naturals de la Diputació de Barcelona) i l'Associació de Propietaris del Montseny com a canal de comunicació.

- ✓ Estudiar les possibilitats d'un Centre d'Atenció als Visitants del Montseny potent, lligat al projecte de Museu del Bosc i coordinat amb l'Oficina del Parc Natural del Montseny i l'Associació de Propietaris del Montseny, entre d'altres.
    - Com s'ha considerat al projecte motor "la natura, un valor cultural, de l'Eix 4, la Rectoria Vella té les potencialitats perquè es converteixi en aquest centre, un projecte relligat al pla estratègic "Sant Celoni, capital del bosc".
- ✓ Fomentar el vincle entre la cultura i el comerç local, i dinamitzar un grup de treball per explorar les possibilitats de col·laboració amb els agents culturals privats: llibreries, bars musicals, centres socials, entre d'altres, amb l'objectiu d'enfortir tant la vida cultural com el comerç local.
- ✓ Explorar les potencialitats que ofereix el Montnegre vinculant-lo a la Batllòria i la promoció econòmica de la vila:
    - Estudiar la possibilitat que Can Bruguera sigui gestionat per una empresa turística mitjançant un contracte de cessió de l'equipament o altres fórmules.

Agents implicats

- Àrea de Cultura
- Àrea de Promoció Econòmica (Oficina de Turisme)
- Masia Mariona (Oficina del Parc Natural del Montseny)
- Associació d'empresaris turístics del Montseny (Centre d'informació de Sant Esteve de Palautordera)

4.5 Resum de projectes motor i programes urgents

Per tal de recapitular i oferir una mirada ràpida a les parts més importants de l'estratègia (ja sigui per pes estratègic o per urgència, ateses les necessitats del sector), a continuació es resumeixen els projectes motor definits i els programes identificats com a urgents:

Projectes motor – Interès estratègic
1. Més cultura per a tothom
2. Focus cultural: el Centre Municipal d'Expressió i el Teatre Ateneu
3. El binomi cultura-educació
4. Pla de comunicació de la cultura
5. La natura, un valor cultural
6. El Corredor de la Tordera, una xarxa cultural

Programes urgents – Necessitats del sector
1. Enfortiment associatiu
2. Festes i tradicions
3. Sistema de suport a la creació, la producció i la divulgació local
4. Equipaments i participació cultural
5. Arxiu i documentació

5. IMPLEMENTACIÓ DE LA NOVA ESTRATÈGIA

5.1 Consideracions prèvies

Si bé aquest document finalitza una fase important, cal considerar que el seu tancament obre una nova etapa en la que s'ha de seguir treballant. La implementació d'aquesta comporta:

- **Un canvi en la gestió del temps.** El temps d'elaboració del pla és, en comparació a la implementació, curt. La mirada dels objectius es posa a llarg termini, i això significa que és difícil veure resultats ràpidament. Cal treballar, doncs, en les fites a curt i mitjà termini que acosten als objectius.

- **Nous agents i espais de treball.** L'elaboració del pla ha comptat amb agents i espais específics pel seu desenvolupament, i l'estratègia implicarà altres agents i espais. Per avançar, cal posar èmfasi en els agents i espais de treball.

- **Caràcter intern de la implementació.** Al llarg del procés d'elaboració s'ha comptat amb el treball i l'assessorament tècnic d'ICC Consultors i la Diputació de Barcelona. Cal generar dinàmiques internes que mantinguin el compromís i els recursos propis per a la implementació del pla.

Per a la implementació del PAC de Sant Celoni i la Batllòria es recomana:

- ✓ Treballar amb el punt de realisme necessari sobre els **recursos disponibles** (econòmics, tècnics, humans,...).

- ✓ Acordar, de **forma oberta i participativa,** les prioritats amb el sector cultural.

- ✓ **Generar lideratges** en diversos fronts. L'Ajuntament ha de jugar un paper clau, però no excloent.

- ✓ Fer de la **planificació estratègica** la dinàmica de treball habitual (mirada a llarg termini i global, valoració dels recursos i els agents existents, treball pautat,...).

- ✓ Actuar amb **flexibilitat** segons les avaluacions i els canvis de context.

5.2 Mecanisme d'implementació del PAC

Com s'ha apuntat, l'Ajuntament juga un paper clau a través de **l'Àrea de Cultura**:

- ✓ L'Àrea de Cultura ha de generar espais propis de treball i coordinació en relació al seguiment del PAC.
- ✓ L'Àrea de Cultura ha de definir persones referents en els diferents eixos d'interès estratègic.

Es proposa que sigui aquesta la que de forma prioritària inici les tasques necessàries per crear el Consell de Cultura de Sant Celoni:

- ✓ El **Consell de Cultura de Sant Celoni** serà l'agent principal de seguiment i avaluació del pla, tal com s'ha indiciat en el programa corresponent de l'Eix A1.

Així, en el sí del Consell de Cultura, i amb el suport dels tècnics de cultura, l'instrument principal per avaluar seran els Plans d'Acció Anuals:

- ✓ Els **Plans d'Acció Anuals** seran elaborats i liderats per l'Àrea de Cultura i supervisats pel Consell de Cultura, que participarà en la definició de prioritats.

Els Plans d'Acció Anuals consideraran:

1. **Priorització**. Criteris:
   - » Antecedents (priorització segons l'existència d'agents sobre el camp, les iniciatives ja existents i de les fitxes de seguiment)
   - » Interès (priorització segons agents interessats, propostes i recursos disponibles)
   - » Necessitat (priorització pel seu valor intrínsec)

2. **Avaluació concreta del camp**
   - » Aproximació a l'estat de la qüestió (a partir dels criteris de priorització: agents en el camp, iniciatives existents, recursos disponibles, propostes,...)

3. **Definició d'objectius** (vinculats als expressats a les línies del pla)
    - » Revisió dels objectius de l'acció
4. **Definició d'indicadors d'avaluació per al seguiment**
5. **Definició d'accions i/o fites** concretes atenent als recursos i mitjans disponibles
6. **Calendari**

5.3 Mecanisme de seguiment

El seguiment de la implantació es realitzarà a través de la **Fitxa de seguiment** que contempli:

- » L'estat del projecte
- » Una o més mesures del seu impacte
- » Les dificultats detectades
- » Els elements favorables
- » Les dinàmiques generades
- » El seguiment específic a realitzar

L'espai responsable d'emplenar la Fitxa de seguiment serà el **Consell de Cultura**, i prendran part del procés els agents responsables del desenvolupament de les accions i els grups de treball o comissions pertinents.

El seguiment es realitzarà com a pas **previ a l'elaboració dels Plans d'Acció Anuals** per tal que aquest puguin basar-se en la màxima informació, tot assegurant-ne l'efectivitat.

6. REFERÈNCIES BIBLIOGRÀFIQUES

Documents impresos

BOADA, Martí, et al. *La Batllòria i la Tordera. Una història inseperable.* Sant Celoni: Ajuntament de San Celoni, 2010. 380 p.

COLLELLDEMONT, Pep. *Baix Montseny: Sant Celoni, Gualba, Campins, Fogars de Monclús...* Girona: Edicions Periòdiques de les Comarques, Girona, 1994. 64 p. Les Guies (El 9 Nou); 1. ISBN: 8488036310.

FONT, Joan, GALAIS, Carolina. *Experiències de democràcia participativa local a Catalunya: un mapa analític*. Barcelona: Generalitat de Catalunya, 2009. 108 p. Participació ciutadana; 4. ISBN: 9788439380566.

HERNDÁNDEZ, J. (coo.), MELERO, J.(coo.) *Educació ambiental i comunicació al Parc Natural del Montseny.* Barcelona: Diputació de Barcelona, 2000. 124 p. Monografies (Servei de Parcs Naturals); 31. ISBN: 8477947422.

LLEONART, Pere. *El Potencial econòmic del sistema de ciutats de Catalunya: Corredor de la Tordera: un model de creixement industrial vertebrat per l'autopista*. Barcelona: Generalitat de Catalunya1988. 25 p. ISBN: 8485344456.

URFALINO, Philippe. *L'invention de la politique culturelle*. Paris: La Documentation Française, 1996. 361 p. Travaux et documents; 3. ISBN: 2110036001.

Documents electrònics

Ajuntament de Sant Celoni [en línia]. [Consulta: 16 de juliol de 2019]. Disponible a: <http://www.santceloni.cat/>.

Ajuntament de Sant Celoni. *Biblioteca l'Escorxador* [en línia]. [Consulta: 16 de juliol de 2019]. Disponible a: <https://bibliotecasantceloni.blogspot.com/>.

Auleda, Glòria. *Taller/escola de ceràmica Jorca* [en línia]. [Consulta: 16 de juliol de 2019]. Disonible a: <http://ceramicajorca.net/>.

Centre d'Estudis i Recursos Culturals (CERC). *Interacció* [en línia]. Barcelona: Diputació de Barcelona, 2019 [consulta: 16 de juliol de 2019]. Disponible a: <http://interaccio.diba.cat/>.

Diputació de Barcelona [en línia]. Barcelona: Diputació de Barcelona, 2019 [consulta: 16 de juliol de 2019]. Disponible a: <https://www.diba.cat/ca>.

Diputació de Barcelona. *Sistema d'Informació Territorial Municipal (STIMUN)* [en línia]. Barcelona: Diputació de Barcelona, 2019 [consulta: 16 de juliol de 2019]. Disponible a: <http://sitmun.diba.cat/>.

Diputació de Barcelona. *Xarxa Parcs Naturals* [en línia]. Barcelona: Diputació de Barcelona, 2019 [consulta: 16 de juliol de 2019]. Disponible a: <https://parcs.diba.cat/web/montseny>.

Generalitat de Catalunya. *Dades culturals* [en línia]. Barcelona: Departament de Cultura, 2019 [consulta: 16 de juliol de 2019]. Disponible a: <http://dadesculturals.gencat.cat/ca/inici>.

Generalitat de Catalunya. *Departament de Cultura* [en línia]. Barcelona: Departament de Cultura, 2019 [consulta: 16 de juliol de 2019]. Disponible a: <http://cultura.gencat.cat/ca/inici>.

Generalitat de Catalunya. *Hipermapa* [en línia]. [Consulta: 16 de juliol de 2019]. Disponible a: <http://sig.gencat.cat/visors/hipermapa.html>.

Generalitat de Catalunya. *L'Institut Estadística de Catalunya (Idescat)* [en línia]. [Consulta: 16 de juliol de 2019]. Disponible a: <https://www.idescat.cat/>.

Generalitat de Catalunya; Institut d'Estudis Culturals. *Termcat* [en línia]. Barcelona: Centre de terminologia de la llengua catalana, 2019 [consulta: 16 de juliol de 2019]. Disponible a: http://www.termcat.cat/ca/

Gobierno de España. *Ministerio de Hacienda* [en línia]. [Consulta: 16 de juliol de 2019]. Disponible a: <http://www.hacienda.gob.es/>.

Ventura, Núria. *Escola de Dansa* [en línia]. [Consulta: 16 de juliol de 2019]. Disponible a: <http://nuriaventura.com/>.

Teknecultura [en línia]. [Consulta: 16 de juliol de 2019]. Disponible a: <https://teknecultura.com/>.

7. ANNEX

ANNEX 1 | Gràfiques i mapes complementaris al diagnòstic

Territori

Mapa 10 | Terme municipal de Sant Celoni

Població

Gràfic 22 | Piràmide poblacional Sant Celoni 2007

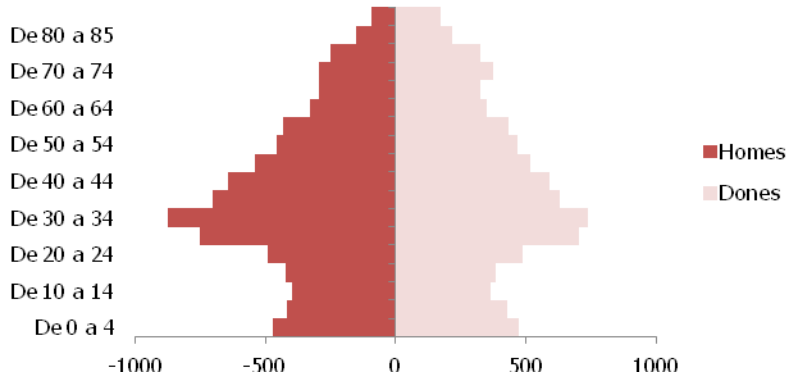

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Institut d'Estadística de Catalunya (IDESCAT)

Gràfic 23 | Piràmide poblacional Sant Celoni 2017

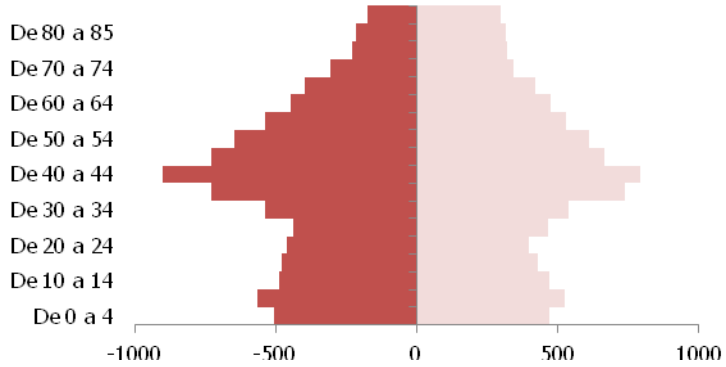

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Institut d'Estadística de Catalunya (IDESCAT)

Gràfic 24 | Migracions. Saldos migratoris de Sant Celoni 2005-2015

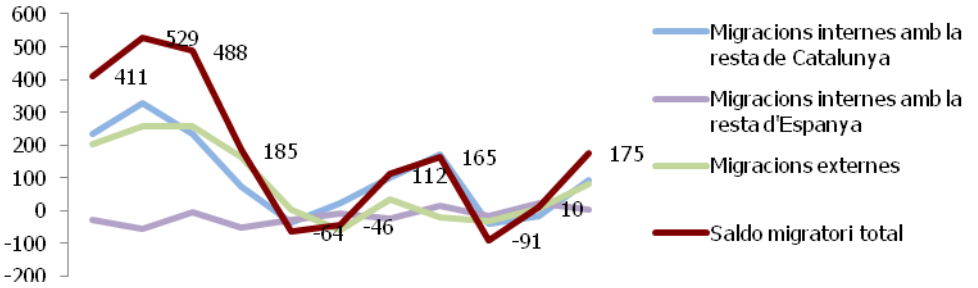

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Institut d'Estadística de Catalunya (IDESCAT)

Gràfic 25 | Distribució de la població de nacionalitat estrangera any 2015

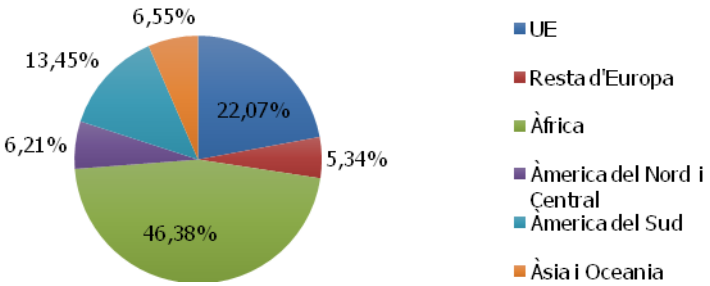

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Institut d'Estadística de Catalunya (IDESCAT)

Gràfic 26 | Nivell d'instrucció de la població de 10 anys i més, any 2011

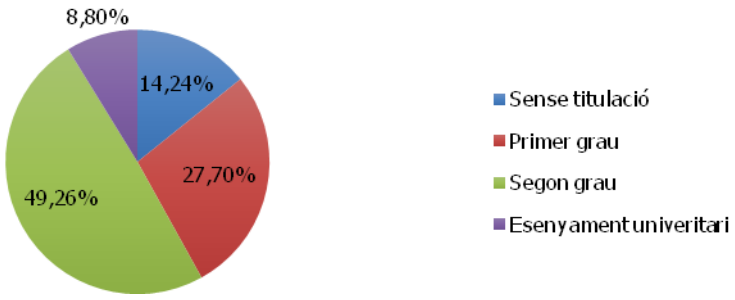

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Institut d'Estadística de Catalunya (IDESCAT)

Gràfic 27 | Nivell d'instrucció de la població de 16 anys i més, any 2011

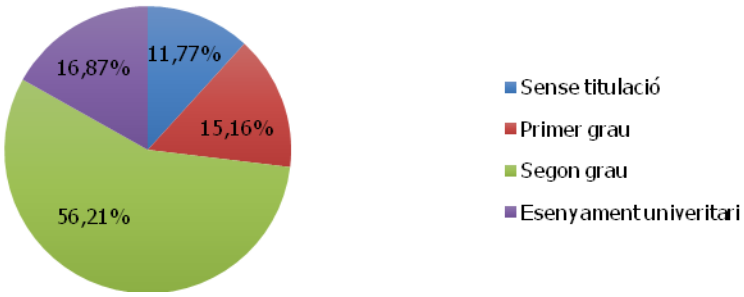

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Institut d'Estadística de Catalunya (IDESCAT)

Taula 10 | Equipaments serveis socials

	Serveis socials bàsics
Serveis bàsic d'atenció ciutadana	*Conjunt d'accions i recursos destinats a detectar i atendre les persones amb situació de necessitat personal familiar o comunitària que es troben en situació de risc social.*
Serveis d'atenció a les persones en situació de dependència	*Conjunt d'accions dirigides a totes aquelles persones que no són autònomes i que necessiten el suport dels altres.*
Servei d'ajuda a domicili (SAD)	*Accions que es realitzen a la llar de la persona i/o família, dirigides a proporcionar atencions personals, ajuda a a llar i suport social. Realitza una tasca preventiva, assistencial i educativa.*
Servei de teleassistència	*Serveis preventiu i de proximitat per a persones amb dependència. Un suport tecnològic que garanteix seguretat 24 hores al dia a persones en situació de risc per factors d'edat, fragilitat, dependència o aïllament.*
Targeta d'aparcament per a persones amb mobilitat reduïda	*Document que dóna dreta a estacionar el vehicle a qualsevol lloc de la via pública.*

Servei a la dona	*Servei d'atenció social, psicològica i jurídica a dones que pateixen qualsevol tipus de maltractament.*
Servei d'orientació jurídica (SOJ)	*Servei adreçat als ciutadans per tal de proporcionar-los un consell orientador relatiu a aspectes jurídics i informar-los de la possibilitat de recórrer a serveis de mediació*

Serveis socials comunitaris	
Equitat entre gèneres	*Pla d'igualtat, Centre d'iniciatives i recursos per a la igualtat de gènere (CIRIG), Sensibilització per la equitat als centres d'ensenyament, Protocol municipal contra la violència de gènere, Plataforma d'iniciatives per l'equitat de gènere (PIEG) i Protocol municipal contra la violència de gènere*
Horta comunitària	*Sessió d'espais d'horta pública per a les pràctiques hortícoles.*
El Tritó (Pla de prevenció de les addiccions)	*Serveis d'assessorament i seguiment sobre drogodependències amb tallers i dinàmiques a instituts i escoles. Campanyes preventives durant la Festa Major i el Cap d'any.*

Educació

Taula 11 | Directori de centres educatius Sant Celoni

	Públic				Concertat			
	1r cicle EI	2n cicle EI	Educació primària	ESO	1r cicle EI	2n cicle EI	Educació primària	ESO
Escola bressol municipal El Blauet	■							
Escola Pascual						■		
Escola l'Avet Roig						■	■	■
Col·legi Cor de Maria						■	■	■
Escola Montnegre		■	■					
Escola Josep Pallarola i Roca		■	■					
Col·legi La Salle						■	■	■
Escola Soler de Vilardell		■	■					
Institut Escola La Tordera (mancomunat entre Sta. Maria de Palautordera i Sant Celoni)		■	■	■				
Institut Baix Montseny				■				

Educació post obligatòria

	Públic			
Centre	Programa Transició al Treball	CM	CS	Batxillerat
Sax Sala (Centre de Formació i Ocupació del Baix Montseny)	■			
Institut Baix Montseny		■	■	■

Educació artística

	Públic	Concertat
Centre Municipal d'Expressió (CME)	■	
Escola de Dansa Esther Cortés		■
Escola Dansa-Jazz Marga Pastells		■
Escola de Dansa Núria Ventura		■
Estudi de Dansa Margarita Ponce		■

Educació permanent no obligatòria

Programa
Centre de Formació i Ocupació del Baix Montseny - Sax Sala
Centre de Formació d'Adults Baix Montseny
Oficina de Català de Sant Celoni
Formació ocupacional i contínua
Garantí juvenil
Centre col·laborador ACTIC
Servei municipal d'ocupació
Servei de creació d'empreses
Servei de suport a l'empresa

Altres serveis

Beques i ajuts
Servei d'assistència multiprofessional (SAM)
CDIAP Baix Montseny Centre de desenvolupament infantil i atenció precoç
El Tritó del Baix Montseny

Evolució alumnes dels centres de Sant Celoni (2009-2016)									
	Públic	***Concertat***	***Públic***	***Concertat***	***Públic***	***Concertat***	***Públic***	***Concertat***	**Total**
	Educació infantil		*Educació primària*		*Educació secundària*		*Total*	*Total*	
2009/2010	367	401	394	637	337	486	1098	1524	**2622**
2010/2011	381	416	430	631	279	484	1090	1531	**2621**
2011/2012	432	451	442	630	298	491	1172	1572	**2744**
2012/2013	436	460	469	638	307	482	1212	1580	**2792**
2013/2014	463	432	469	636	307	478	1239	1546	**2785**
2014/2015	414	435	524	652	316	475	1254	1562	**2816**
2015/2016	418	397	549	659	337	475	1304	1531	**2835**

Taula 28 | Evolució alumnes educació infantil (2009-2016)

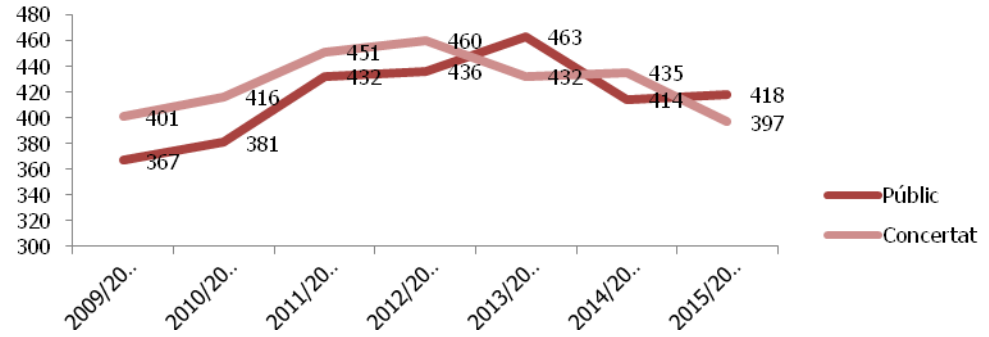

Taula 29 | Evolució alumnes educació primària (2009-2016)

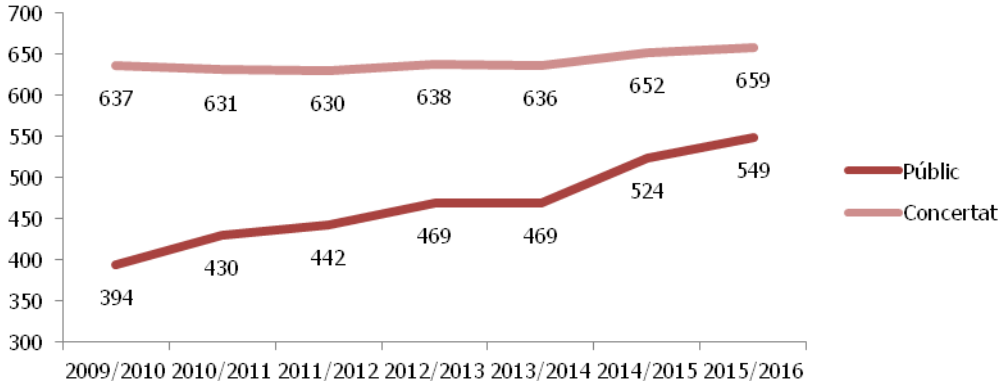

Taula 30 | Evolució alumnes educació secundària (2009-2016)

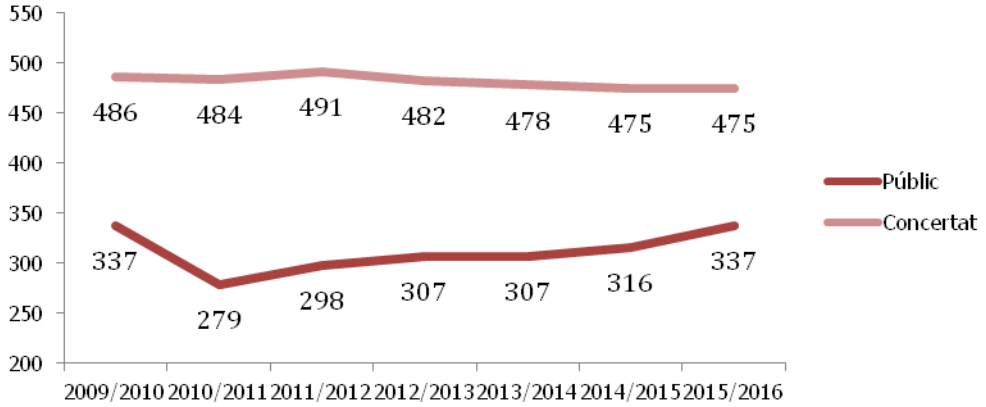

Cultura

Gràfic 31 | Alumnat matriculat a final de curs a l'escola de música del CME

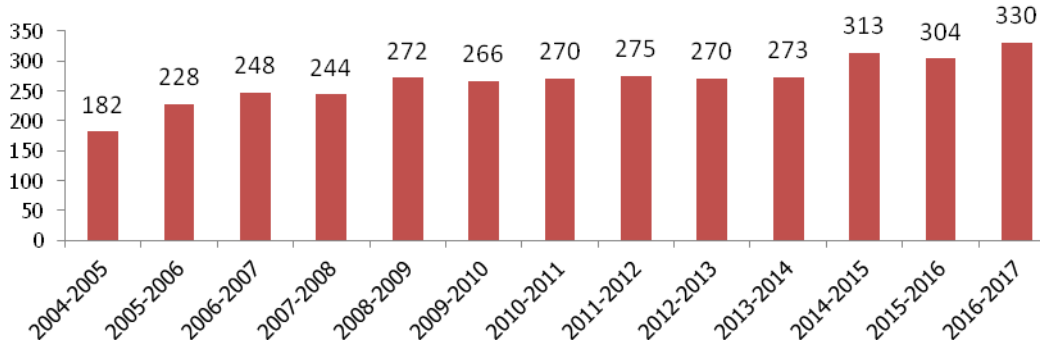

Gràfic 32 | Alumant matriculat a l'escola de teatre del CME

ANNEX 2 | Participants en l'elaboració del Pla

Participants en el diagnòstic

Pel diagnòstic del pla es va comptar amb la participació d'una desena de persones escollides per l'àrea amb la intenció d'aportar una mirada amplia i transversal de la realitat cultural del municipi. Per altra banda, es va obrir a la participació a totes les entitats del muncipi:

Focus grup (entitats)

- Helena Novell
- Núria Deumal
- Berta Fugaroles
- Enriqueta Amadó
- Joaquim Pagès
- Pere Calvet
- Jaume Figueras
- Quim Puigtió
- Gerard Carot
- Guillem Dou
- Albert Abril
- Laia Dou
- Mònica Vaquero
- Gerard Córdoba
- Carles Monturiol
- Dani Julià
- Enric Tarragó

Focus grup (agents culturalment actius)

- Martí Monclús
- Pep Tarragó
- Fali Jiménez
- Ester Roma
- Núria Rossell
- Jesús Pacheco
- Anna Olivé
- Jordi Deumal

- Ernest Garrido
- Marta Clua

Entrevistes a informats claus

- Sara González
- Pere Tarridas
- Paula Vellejo
- Josep M. Panareda
- Martó Boada
- Xavier Alfaras
- Júlia de la Encarnación
- Josep Maria Aparicio
- Mireia Peña

Jornada participativa per l'elaboració de l'estratègia (26 de gener de 2019)

Es va celebrar el dissabte 26 de gener de 2019 al Teatre Ateneu de Sant Celoni. Es van organitzar tres taules de treball, que al final del matí van exposar les seves conclusions en el plenari conjunt.

De forma prèvia, al web de l'Ajuntament es va publicar un formulari d'inscripció amb una breu síntesi de cadascuna de les taules de treball. Els assistents a les taules foren els següents:

Taula 1 | Entitats i participació ciutadana

Dinamitzadora: Laia Dou
Relator: Arnau Amadó
Assistents: Isabel Notivoli, Marta Clua, Jordi Deumal, Joaquim Pagès, Isabel Moreno, Mariam Abja El Arras, Anna Mellado, Montse Sendra, Rafael Hernandez, Mercedes Montero, Martí Abril i Anais Medina.

Taula 2 | Creació artística, producció i públics culturals

Moderadores: Maria Calvet i Paula Vallejo
Relatora: Anna Bassols

Assistents: Núria Rossell, Margarita Ponce, Laura Creixans, Marga Pastells, Núria Ventura, Ester Roma, Josep Maria Aparicio i Kaoutar Ejdaa Anich.

Taula 3 | Memòria, patrimoni i desenvolupament territorial

Moderador: Xavi Balaguer
Relator: Xavier Guijarro
Assistents: Carles Ferrer, Josep Maria Panareda Clopés, Vanessa Núñez, Lluís Bueno, Joaquim Deulofeu, Miquel Amat i Júlia Serrano

Les conclusions de les taules es van publicar al web de l'Ajuntament perquè tota la ciutadania pogués consultar les principals aportacions que van recollir i consensuar els diversos espais de treball. També des del web es va obrir un qüestionari perquè aquelles persones que no hagueren pogut assistir a la jornada fessin les aportacions oportunes.

Entrevistes amb partits amb representació al consistori

Raül Garcia (Regidor de Cultura i Educació - CiU)
Anna Noguer (ICV)
Martí Abril (ERC)
Gerard Carot (CUP)

8. CRÈDITS

Ajuntament de Sant Celoni

Raül Garcia Ramírez, Regidor de Cultura i Educació

Tècnics/es de Cultura

Esther Prat, Directora de l'Àrea de Cultura i Educació

Sílvia Garcia, Tècnica de programació teatre i nous projectes

Josep M. Abril, Tècnic de patrimoni

Núria Vall·llosera, Tècnica de festes

Anna Bassols, Tècnica de la Batllòria, joventut i participació

Diputació de Barcelona Centre d'Estudis i Recursos Culturals (CERC)

Coordinació metodològica, suport tècnic i de continguts.

Laia Gargallo, Cap d'oficina

Aina Roig, Cap de secció tècnica

Xavier Coca Villalonga, programa d'assessorament tècnic del CERC

Eugènia Argimon Maza, programa d'assessorament tècnica del CERC

Juan Carlos Calvo Flores, programa d'assessorament tècnic del CERC

Josep Polinario Farràs, programa d'assessorament becari del CERC

ICC Consultors Culturals

Xavier Fina, direcció

Arnau Amadó i Xavier Guijarro, coordinació i suport tècnic

La Diputació de Barcelona es caracteritza per la seva naturalesa local, de suport i cooperació amb els municipis. Per acomplir aquests objectius ha desenvolupat un model estrictament municipalista, que té el seu referent en l'establiment de xarxes de gestió amb els ajuntaments, als quals aporta mitjans tècnics, coneixement i experiència; assessorament, recursos econòmics i suport a la gestió dels serveis municipals.
En el marc de l'assistència i la cooperació, l'Àrea de Cultura té com a objectiu donar suport tècnic i aportar visions territorials als municipis a l'hora de definir i aplicar les polítiques culturals. El Centre d'Estudis i Recursos Culturals (CERC) és el servei encarregat de l'assessorament cultural als ajuntaments en el moment d'establir, a mitjà i llarg termini, nous processos de dinamització i transformació cultural, socials i econòmics al territori.
Els plans d'acció cultural (PAC) són instruments per promoure la reflexió, el debat i el desenvolupament d'estratègies i propostes per a l'acció cultural local. És un procés liderat pels ajuntaments, basat en les aportacions tècniques i la participació ciutadana. Durant tot el procés es treballen els eixos de les actuacions futures en matèria d'acció cultural local. Així, les propostes s'orienten a reforçar el paper estratègic de les polítiques culturals, la cohesió social, la interculturalitat, la identitat, la transversalitat i el foment del treball en xarxa amb municipis propers.

Diputació Barcelona | **Àrea de Cultura**

Gerència de Serveis de Cultura
Centre d'Estudis i Recursos Culturals (CERC)
Montalegre, 7. 08001 Barcelona
Tel 934 022 565 · Fax 934 022 577
o.estudisrc@diba.cat · www.diba.cat/cerc